

RAPORTUL PRIVIND SOLVABILITATEA SI SITUATIA FINANCIARA 2019

POOL-UL DE ASIGURARE IMPOTRIVA DEZASTRELOR NATURALE

America House, B-dul N. Titulescu, nr. 4-8, etaj 3, sector 1, 011141, Bucuresti
Tel:+40 31.105.42.60; Fax: +40 31.105.42.62;
office@paidromania.ro; www.paidromania.ro
Registrul Comertului Bucuresti nr. 40/10819/05.11.2009; C.U.I. 26191737
Societate autorizata de Autoritatea de Supraveghere Financiara: RA-065;

Operator date cu caracter personal nr. 16321
Capital social subscris si varsat 19.341.819 lei;
Cod LEI 315700H6SYCXQWPJF410

CUPRINS:

A. ACTIVITATEA SI PERFORMANTA	4
A1. ACTIVITATEA	4
A.2. PERFORMANTA DE SUBSCRIERE	8
A.3. PERFORMANTA INVESTITIILOR	11
A.4. PERFORMANTA ALTOR ACTIVITATI	12
A.5. ALTE INFORMATII	12
B. SISTEMUL DE GUVERNANTA	13
B.2. CERINTE DE COMPETENTA SI ONORABILITATE	23
B.3. SISTEMUL DE GESTIONARE A RISCURILOR, INCLUSIV EVALUAREA INTERNA A RISCURILOR SI A SOLVABILITATII	24
B.4. SISTEMUL DE CONTROL INTERN	32
B.5. FUNCTIA DE AUDIT INTERN	35
B.6. FUNCTIA ACTUARIALA	37
B.7. EXTERNALIZAREA	38
B.8. ALTE INFORMATII	41
C. PROFILUL DE RISC	42
C.1. RISCUL DE SUBSCRIERE	44
C.2. RISCUL DE PIATA	49
C.3. RISCUL DE CREDIT	52
C.4. RISCUL DE LICHIDITATE	56
C.5. RISCUL OPERATIONAL	58
C.6. ALTE RISCURI SEMNIFICATIVE	62
C 6.1. RISCUL REPUTATIONAL	62
C 6.2. RISCUL STRATEGIC	65
C.7. ALTE INFORMATII	67
C.7.1. RELATIA CU FORMULA STANDARD	67
C.7.2. MANAGEMENTUL ACTIVELOR SI OBLIGATIILOR	68
C.7.3. TESTE DE STRES	69
C.7.4. CONTINUITATEA ACTIVITATII	70
D. EVALUAREA DIN PUNCTUL DE VEDERE AL SOLVABILITATII	73
D.1. ACTIVE	73
D.2. REZERVE TEHNICE	75
D.3. ALTE OBLIGATII	76
D.4. METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE	78
D.5. ALTE INFORMATII	78
E. GESTIONAREA CAPITALULUI	79
E.1. FONDURI PROPRII	79
E.2. CERINTA DE CAPITAL DE SOLVABILITATE SI CERINTA DE CAPITAL MINIM	80
E.3. UTILIZAREA SUBMODULULUI „RISC AL ACTIUNILOR IN FUNCTIE DE DURATA” IN CALCULUL CERINTEI DE CAPITAL DE SOLVABILITATE	83
E.4. DIFERENTE INTRE FORMULA STANDARD SI EVENTUALELE MODELE INTERNE UTILIZATE	83
E.5. NECONFORMITATEA CU CERINTA DE CAPITAL MINIM SI NECONFORMITATEA CU CERINTA DE CAPITAL DE SOLVABILITATE	83
F. MACHETE DE RAPORTARE CANTITATIVA	84

REZUMAT

Pool-ul de Asigurare Impotriva Dezastrelor Naturale S.A. – PAID S.A. este o persoana juridica de nationalitate romana, de drept privat, avand forma juridica de societate pe actiuni si forma de organizare si functionare a unei societati de asigurare-reasigurare. PAID S.A. s-a constituit in luna noiembrie 2009, in baza dispozitiilor Legii 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuintelor impotriva cutremurelor, alunecarilor de teren si inundatiilor, prin asocierea a 12 societati de asigurare autorizate sa incheie asigurari de catastrofa.

Capitalul social subscris este de 19.341.819 RON impartit in 19.341.819 actiuni nominative, fiecare actiune avand o valoare nominala de 1 RON.

Structura de conducere si administrare a societatii este realizata de: Adunarea Generala a Actionarilor, Consiliul de Administratie, Directorul General si Directorul General Adjunct.

La nivelul PAID S.A. sunt infiintate 8 Comitete: Comitetul de Managementul Riscului, Comitetul de Audit, Comitetul de Daune, Comitetul de analiza si solutionare a reclamatilor, Comitetul de Investitii, Comitetul de Reasigurare, Comitetul de Continuitate a activitatii (BCP) si Comitetul de Remunerare.

Persoanele care detin functii-cheie sunt: Sef Compartiment Managementul Riscului, Ofiter de Conformitate, Sef Compartiment Audit Intern si Sef Compartiment Actuarial.

Informatii relevante privind activitatea in 2019 comparativ cu 2018:

	<i>Mii RON</i>		
	2018	2019	Variatie
Numar contracte in vigoare	1.704.634	1.731.965	27.331
Primele brute subscrise	153.395	159.341	5.946
Prime brute castigate	151.154	155.432	4.277
Daune platite	3.716	6.024	2.308
Cea mai buna estimare pentru rezerva de prime bruta (Solvabilitate II)	50.132	54.953	4.821
Cea mai buna estimare pentru rezerva de dauna (Solvabilitate II)	11.691	10.438	-1.253

Profilul de risc este influentat de caracterul special al activitatii de asigurare al PAID S.A.. Profilul de risc, in urma analizei subriscurilor aferente riscurilor de subscriere, piata, credit, lichiditate, operational, reputational si strategic, se incadreaza la 31.12.2019 intr-un profil mediu de risc, conform evaluarii interne calitative.

Evolutia solvabilitatii in 2019 comparativ cu 2018

	<i>Mii RON</i>		
	2018	2019	Variatie
Fonduri proprii*	154.328	198.381	44.052
Cerinta de capital de solvabilitate (SCR)	78.145	77.084	-1.061
Cerinta de capital minim (MCR)	19.536	19.271	-265
Acoperirea SCR (%)	197%	257%	60%
Acoperirea MCR (%)	790%	1.029%	239%
Dividende	6.770	8.227	1.457

*Fondurile proprii sunt nete de dividende.

A. ACTIVITATEA SI PERFORMANTA

A1. ACTIVITATEA

A.1.1. Denumirea si forma juridica a intreprinderii

Pool-ul de Asigurare Impotriva Dezastrelor Naturale S.A. (denumit in continuare PAID S.A.) este o persoana juridica de nationalitate romana, de drept privat, avand forma juridica de societate pe actiuni si forma de organizare si functionare a unei societati de asigurare-reasigurare, cu o structura constituita prin asocierea a 12 societati de asigurare autorizate sa incheie asigurari de catastrofa, cu respectarea dispozitiilor Legii nr. 260/2008 si a reglementarilor speciale emise in legatura cu aceasta.

PAID S.A. a fost constituit in data de 5 noiembrie 2009, avand CUI 26191737 si numarul de ordine in Registrul Comertului J40/10819/05.11.2009, in conformitate cu dispozitiile speciale ale Legii nr. 260/2008, ale Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare si supravegherea asigurarilor, cu modificarile si completarile ulterioare si ale Legii nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare precum si ale altor reglementari emise in legatura cu acestea.

PAID S.A. detine certificatul de inmatriculare in registrul asiguratorilor - nr. RA-065/14.11.2009 si Codul LEI: 315700H6SYCXQWPJF410.

A.1.2. Numele si datele de contact ale autoritatii de supraveghere

Autoritatea de supraveghere competenta pentru supravegherea financiara a Pool-ului de Asigurare Impotriva Dezastrelor Naturale S.A. este **Autoritatea de Supraveghere Financiara (ASF)** cu sediul in Bucuresti, Splaiul Independentei nr. 5, sector 5.

A.1.3. Numele si datele de contact ale auditorului extern al societatii

Auditorul extern al Pool-ului de Asigurare Impotriva Dezastrelor Naturale S.A. este **KPMG Audit SRL** cu sediul in Bucuresti, Victoria Business Park, DN1, Sos. Bucuresti – Ploiesti nr. 69-71, sector 1.

A.1.4. Actionarii societatii

PAID S.A. s-a constituit ca societate de asigurare-reasigurare prin efortul comun a 12 societati de asigurare, respectiv: ABC Asigurari Reasigurari S.A., Societatea de Asigurare-Reasigurare ASTRA S.A., CARPATICA ASIG S.A., CERTASIG Societate de Asigurare si Reasigurare S.A., Societate de Asigurare si Reasigurare CITY INSURANCE S.A., CREDIT EUROPE Asigurari Reasigurari S.A. - in prezent ERGO Asigurari S.A., EUROINS ROMANIA Asigurare Reasigurare S.A., GENERALI ROMANIA Asigurare Reasigurare S.A., GRAWE ROMANIA Asigurare S.A., GROUPAMA Asigurari S.A., PLATINUM Asigurari S.A. - in prezent GOTHAER Asigurari Reasigurari S.A., UNIQA Asigurari S.A..

Avand in vedere interesul public major al programului national de asigurare obligatorie a locuintelor prevazut de Legea nr. 260/2008 si necesitatea asigurarii functionarii societatii constituite prin asocierea asiguratorilor autorizati, capitalul social, subscris si varsat, este stabilit la valoarea de 19.342 Mii RON, echivalentul a 4.545 Mii EUR, determinata la cursul de schimb oficial anuntat de BNR la data semnarii actului constitutiv in vederea infiintarii societatii, respectiv data de 23 septembrie 2009, din care s-a

varsat in RON 13.249 Mii si in EUR 1.432 Mii. Aportul minim al fiecarui actionar la capitalul social este si va fi de 250 Mii EUR echivalent in RON la data subscrierii.

Astfel capitalul social subscris este de 19.342 Mii RON impartit in 19.341.819 actiuni nominative, fiecare actiune avand o valoare nominala de 1 RON, fiind numerotate de la 1 la 19.341.819. Actiunile sunt repartizate intre actionari proportional cu aportul subscris si varsat.

In conformitate cu prevederile Legii nr. 260/2008, pot fi actionari ai PAID S.A. doar societatile de asigurare-reasigurare autorizate de catre Autoritatea de Supraveghere Financiara sa practice riscuri de catastrofa, care singure ori prin intermediul sau in legatura cu alte societati de asigurare controlate de aceleasi persoane ori grup de persoane exercita drepturi ce decurg din detinerea unor actiuni care cumulate reprezinta cel mult 15% din capitalul social al PAID S.A. sau ii confera acesteia cel mult 15% din totalul drepturilor de vot in Adunarea Generala a Actionarilor PAID S.A..

Actionarii care detin un procent mai mare de 10% din actiunile PAID S.A. sunt:

GROUPAMA ASIGURARI S.A. - societate romana de asigurari, avand sediul social in Romania, Bucuresti, Sector 1, Str. Mihai Eminescu, nr. 45, inmatriculata la Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Bucuresti sub nr. J40/2857/17.03.2010, CUI 6291812, detine 2.901.273 actiuni nominative, numerotate de la 1 la 2.901.273, reprezentand 15% din capitalul social al societatii;

SOCIETATEA DE ASIGURARE-REASIGURARE ASTRA S.A. societate romana de asigurari—in faliment, avand sediul social in Romania, Bucuresti, sector 3, Str. Nerva Traian nr. 3, bl. M101, inmatriculata la Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Bucuresti sub nr. J40/305/1991, CUI 330904, detine 2.901.273 actiuni nominative, numerotate de la 2.901.274 la 5.802.546, reprezentand 15% din capitalul social al societatii;

GOTHAER Asigurari Reasigurari S.A. - societate romana de asigurari, avand sediul social in Romania, Bucuresti, sectorul 2, Sos Pipera nr. 42, et. 16, et. 1 – cam. 1, inmatriculata la Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Bucuresti sub nr. J40/12276/28.07.2006, detine 2.901.273 actiuni nominative, numerotate de la 5.802.547 la 8.703.819, reprezentand 15% din capitalul social al societatii;

GENERALI ROMANIA ASIGURARE REASIGURARE S.A. - societate romana de asigurari, avand sediul social in Romania, Bucuresti, sector 1, Piata CHARLES DE GAULLE, nr. 15, et. 6, 7 si 8, inmatriculata la Oficiul Registrului Comertului de pe langa Tribunalul Bucuresti sub nr. J40/17484/2007, CUI 2886621, detine 2.127.600 actiuni nominative, numerotate de la 11.895.220 la 14.022.819, reprezentand 11% din capitalul social al societatii.

Fiecare dintre ceilalti 8 actionari detine cate 5,5% din capitalul social al societatii.

Actiunile societatii sunt ordinare, indivizibile, nominative, au aceeasi valoare nominala si confera actionarilor drepturi egale, acestia participand la beneficii si pierderi conform cu detinerile acestora din capitalul social. Fiecare actiune acorda actionarului un singur drept de vot in cadrul adunarilor generale ale actionarilor.

Nota: In anul 2015, prin Decizia nr. 2034/27.08.2015, ASF a retras autorizatia de functionare societatii Astra Asigurari S.A., iar in anul 2016, prin decizia nr. 1498/27.07.2016, ASF a retras autorizatia de functionare societatii Carpatica Asig S.A.. Cele doua societati, in faliment, detin actiuni reprezentand 20,5% din capitalul social al PAID. Pana in prezent aceste actiuni nu au fost vandute.

PAID S.A. nu detine sucursale sau societati afiliate si nici nu este afiliata la o alta societate.

PAID S.A. nu detine in mod direct sau indirect participatii in cadrul altor entitati.

A.1.5. Detalii referitoare la pozitia intreprinderii in structura juridica a grupului

PAID S.A. nu face parte din niciun grup.

A.1.6. Linile de activitate semnificative ale intreprinderii si zonele geografice semnificative in care aceasta isi desfasoara activitatea

Conform prevederilor Legii nr. 260/2008, modificata prin Legea nr. 191/2015, PAID S.A. este autorizata sa administreze sistemul de asigurare obligatorie a locuintelor, bazat pe comercializarea unui singur produs de asigurare: Polita de asigurare impotriva dezastrelor naturale, denumita PAD, care acopera trei riscuri de dezastre naturale specifice Romaniei: **cutremur, inundatii si alunecari de teren.**

Zona geografica in care isi desfasoara PAID S.A. activitatea este Romania.

A.1.7. Activitati semnificative sau orice eveniment cu un impact semnificativ asupra intreprinderii

Nu au fost inregistrate evenimente cu impact semnificativ asupra Societatii in perioada de raportare.

A.1.8. Principalele obiective strategice de afaceri ale PAID S.A. pentru perioada 2017-2021:

- ✓ Consolidarea financiara permanenta prin cresterea solvabilitatii companiei;
- ✓ Mentinerea nivelului de protectie prin reasigurare, astfel incat acesta sa fie aliniat la profilul de risc al Societatii;
- ✓ Cresterea gradului de penetrare al asigurarilor obligatorii de locuinte de la cca. 19% in anul 2016 la cca. 25% in anul 2021, prin forte proprii, distribuitori si modificari legislative.
- ✓ Demersuri pentru modificarea Legii nr. 260/2008, astfel incat aceasta sa isi atinga scopul pentru care a fost infiintata;
- ✓ Eficienta in administrarea cheltuielilor.

Misiunea PAID

Romania este o tara expusa unor fenomene naturale extreme - cutremurile, inundatiile si alunecarile de teren fiind cele mai des intalnite. Misiunea PAID este aceea de a oferi tuturor proprietarilor de locuinte din Romania protectie financiara in fata celor 3 riscuri. Astfel PAID exista pentru a despagubi proprietarii locuintelor in cazul producerii unor dezastre naturale, astfel incat efortul bugetar al autoritatilor locale si centrale sa fie cat mai mic.

Valorile PAID

Credibilitate – PAID isi orienteaza toate eforturile in vederea asigurarii protectiei clientilor sai, dezvoltand cu acestia o relatie de durata, bazata pe increderea dobandita in fiecare an al parteneriatului cu acestia. Fiecare angajat sau reprezentant al societatii este preocupat sa ofere servicii de calitate clientilor societatii, in conditiile stabilite de prevederile legale.

Simplitate – PAID ofera un produs de asigurare simplu, accesibil, usor de subscris si de inteles, care raspunde unei nevoi de baza: protectia locuintei in fata catastrofelor naturale.

Responsabilitate – PAID este preocupat permanent de imbunatatirea activitatii proprii si a legislatiei specifice, astfel incat sa fie capabil sa-si onoreze in orice moment obligatiile asumate.

Solidaritate – PAID actioneaza pe principiul solidaritatii, polita PAD fiind destinata sa asigure resurse pentru refacerea fondului locativ in caz de dezastru major, pentru toti proprietarii de locuinte din Romania, indiferent de starea sociala.

Viziunea PAID

In contextul in care Romania are un nivel ridicat de expunere la riscul de cutremur, inundatii si alunecari de teren, PAID S.A. urmareste sa devina o companie **eficienta si sustenabila** in beneficiul proprietarilor de locuinte din Romania prin:

- ✓ gestionarea eficienta a resurselor financiare care sa asigure plata prompta a despagubirilor in cazul producerii unui eveniment asigurat prin polita PAD;
- ✓ constituirea unei rezerve financiare solide astfel incat fondul locativ din Romania sa fie protejat financiar in fata fenomenelor naturale extreme;
- ✓ sa reduca impactul bugetar al unei asemenea catastrofe asupra Guvernului Romaniei, astfel incat resursele publice sa fie alocate reconstruirii spitalelor, scolilor si infrastructurii nationale;
- ✓ contributia la dezvoltarea educatiei financiare a populatiei si la promovarea asigurarii de locuinta ca mijloc indispensabil de protectie.

A.2. PERFORMANTA DE SUBSCRIERE

Informatii calitative si cantitative cu privire la performanta de subscriere a societatii

Obiectul asigurării PAD îl reprezintă *construcțiile cu destinație de locuință, aflate pe teritoriul României, din mediul urban și rural și care sunt înregistrate în evidențele organelor fiscale, excepție făcând locuințele situate în clădiri expertizate tehnic și încadrate prin raport de expertiză tehnică în clasa I de risc seismic.*

Suma asigurată obligatoriu și prima obligatorie sunt stabilite în funcție de materialul de construcție al locuinței, aceste fiind împartite în două categorii: TIP A și TIP B.

Suma asigurată obligatoriu este echivalentul în lei a 20 Mii EUR - pentru locuințele de TIP A și echivalentul în lei a 10 Mii EUR pentru cele de TIP B. Primele de asigurare, aferente sumelor asigurate obligatoriu, sunt echivalentul în lei a 20 EUR și respectiv 10 EUR.

După modul de realizare a raporturilor juridice de asigurare, produsul de asigurare PAD face parte din **categoria asigurărilor obligatorii**, impuse de lege.

Interesul asigurabil, dar și obligativitatea respectării legii este a persoanelor fizice și juridice care au în proprietate construcții cu destinația de locuință, a persoanelor ori autorităților desemnate în condițiile legii să administreze locuințele aflate în proprietatea statului sau a unităților administrativ teritoriale, a locatorului în cazul locuințelor care fac obiectul unui leasing financiar.

Produsul PAD se încadrează în clasa VIII „Incendiu și calamități naturale”, în clasa de business 7– „Asigurare de incendiu și alte asigurări de bunuri”.

Distributia poliței obligatorii PAD se realizează prin intermediul societăților de asigurare-reasigurare autorizate să practice riscuri de catastrofă și care au încheiat cu PAID S.A. protocoale de colaborare.

În vederea dezvoltării relațiilor cu asiguratorii, PAID S.A. a organizat întâlniri cu aceștia vizând atât activitatea de distribuție și administrare a portofoliului PAD cât și activitatea de daune și a continuat comunicarea cu unitățile administrativ teritoriale.

Au fost demarate proiecte noi care au vizat îmbunătățirea nivelului de retenție a clienților realizând monitorizări permanente ale portofoliului PAID S.A..

În anul 2019, PAID S.A. a continuat să participe la Proiectul de Educație Financiară pentru beneficiarii polițelor de asigurare obligatorie a locuințelor (PAD), demarat de Autoritatea de Supraveghere Financiară - **„Anul acesta îmi protejez casa!”**. Acțiunea a fost desfășurată în cincispezece localități și a avut ca obiective:

- ✓ transmiterea notiunilor de educație financiară specifice asigurării PAD;
- ✓ creșterea nivelului de conștientizare a riscurilor care sunt acoperite prin PAD;
- ✓ crearea unor parteneriate informale cu autoritățile publice locale pentru creșterea responsabilizării acestora în raport cu obligațiile ce le revin în baza legislației care stabilește obligativitatea PAD ;
- ✓ interacțiunea directă cu consumatorii.

De asemenea, în anul 2019, PAID S.A., în cadrul Planului de comunicare al societății, a implementat o campanie de media, cu scopul conștientizării în rândul populației a necesității asigurării locuinței. Campania implementată pe parcursul anului a avut 5 componente: *Campanie publicitate TV, Proiect special & campanie promovare radio, Campanie online, Campanie outdoor, Lansarea unei petiții*

online pentru strangerea de semnaturi in vederea declararii zilei de 4 martie drept Ziua Nationala de Constientizare a Dezastrelor Naturale.

Nu in ultimul rand, in anul 2019 s-a decis infiintarea Departamentului de Dezvoltare care are ca obiectiv principal dezvoltarea societatii prin cresterea gradului de cuprindere in asigurare a locuintelor din Romania.

In analiza performantei de subscriere, s-au avut in vedere informatiile cu privire la veniturile si cheltuielile PAID S.A. aferente subscrierii produsului PAD, asa cum sunt inregistrate in evidentele contabile ale societatii.

Mii RON

	2018	2019
I. Venituri din prime, nete de reasigurare		
Prime brute subscrise	153.395	159.341
Prime cedate reasigurare	69.258	69.559
Variatia rezervei de prima, neta de reasigurare	5.700	3.816
Total	78.437	85.966
II. Cheltuieli daune		
Daune intamplate	9.738	4.015
Cheltuieli cu managementul daunelor	1.940	1.726
Total	11.677	5.740
III. Variatia rezervei de catastrofa	15.396	23.952
IV. Cheltuieli tehnice		
Cheltuieli de achizitie	16.159	15.910
Cheltuieli administrative	7.063	9.082
Alte cheltuieli tehnice	1.948	2.686
Total cheltuieli	25.170	27.678
Rezultat tehnic	26.193	28.596

Veniturile din prime, nete de reasigurare, sunt reprezentate de venituri din prime brute subscrise diminuate de primele cedate in reasigurare si variatia rezervei de prime, neta de reasigurare.

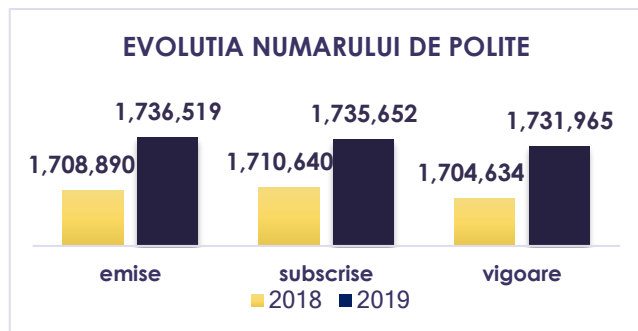
Daunele intamplate reprezinta platile efectuate pentru despagubiri catre asigurati cumulate cu variatia rezervei de dauna (despagubiri) si variatia IBNR.

Cheltuielile cu managementul daunelor reprezinta cheltuielile cu instrumentarea si administrarea dosarelor de dauna.

Societatea constituie lunar si mentine in permanenta o rezerva de catastrofa calculata ca procent din primele brute subscrise. In anul 2019 Consiliul de Administratie al PAID a aprobat cresterea acestui procent de la 10% la 15%.

Cheltuielile tehnice includ cheltuieli de achizitie, cheltuieli administrative si alte cheltuieli. Cheltuielile de achizitie reprezinta: comisiunile (10 % din primele subscrise) si taxele catre Autoritatea de Supraveghere Financiara si Fondul de Garantare al Asiguratilor.

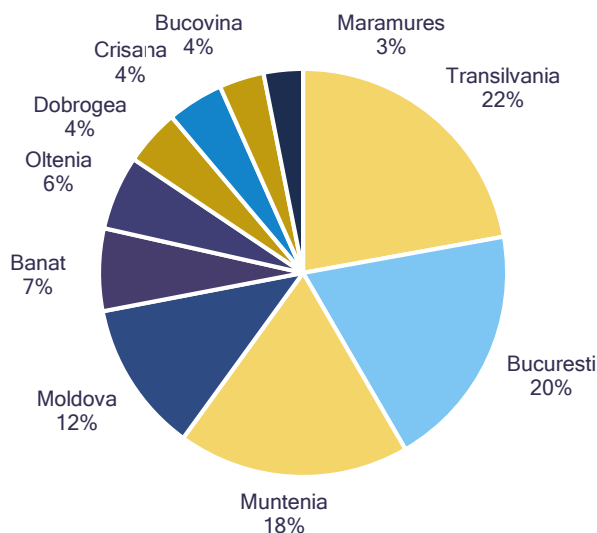
Portofoliul de asigurari a inregistrat **usoare cresteri** fata de anul precedent, astfel:

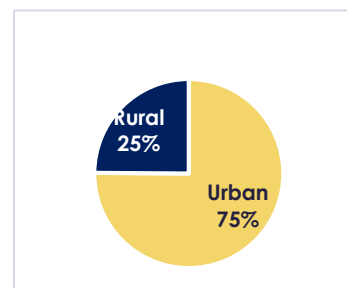
- ✓ numarul politelor emise a **crecut** in anul 2019 cu **1,62%** fata de anul 2018;
- ✓ numarul politelor subscrise a **crecut** in anul 2019 cu **1,46%** fata de anul 2018;
- ✓ numarul politelor in vigoare la 31.12.2019 a **crecut** cu **1,60%** fata de 31.12.2018.

DISTRIBUTIA POLITELOR IN VIGOARE LA 31.12.2019

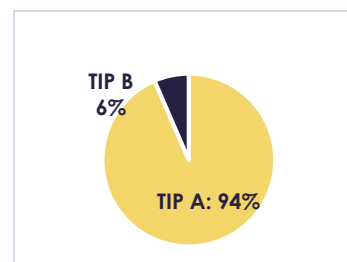
DISTRIBUTIA PE REGIUNI

DISTRIBUTIA DUPA MEDIUL URBAN SAU RURAL

DISTRIBUTIA DUPA TIPUL LOCUINTEI

Primele Brute Subscrise **au crescut cu 3,88%** comparativ cu anul 2018, respectiv de la 153.395 Mii RON la 159.341 Mii RON.

A.3. PERFORMANTA INVESTITIILOR

A.3.1. Informatii cu privire la venituri si cheltuieli rezultate din investitii

Avand in vedere cadrul legal al PAD si cerintele regimului Solvabilitate II, PAID S.A. are o politica de investitii prudenta.

Datorita volatilitatii ridicate si a incertitudinii pe pietele financiare, PAID S.A. a urmarit sa investeasca in titluri de stat si depozite bancare la termen. Societatea investeste atat in lei cat si in euro. La constituirea depozitelor se tine cont de ratingurile bancare si de respectarea limitelor de expunere prevazute in politica de investitii.

Investitiile in titluri de stat sunt considerate investitii cu risc scazut (obligatiuni emise de Ministerul de Finante), pe termen mediu si lung, iar depozitele sunt pe termen scurt, cu un grad mare de lichiditate.

Portofoliul de investitii financiare, conform evidentelor contabile, are urmatoarea componenta:

	<i>Mii RON</i>	
	31.12.2018	31.12.2019
Titluri de stat	206.713	250.686
Depozite	46.561	55.218
Conturi curente, casierie	28.215	26.401
Total	281.488	332.306

In anul 2019 se observa o **crestere a activelor financiare cu 18%** fata de anul 2018.

Venituri nete din investitii conform evidentelor contabile:

	31.12.2018	31.12.2019
Venituri nete din titluri	4.147	6.692
Venituri nete din depozite	747	1.297
Venituri nete din investitii	4.893	7.989

Randamentul mediu anual al investitiilor pentru 2019 in depozite a fost de 2,26% si in titluri de stat de 3,07%.

A.3.2. Informatii cu privire la castiguri si pierderi inregistrate direct in capitaluri proprii

Societatea nu a inregistrat castiguri si pierderi evidentiate direct in capitalurile proprii.

A.3.3. Informatii cu privire la investitii in securitizare

Societatea nu detine investitii in securitizare.

A.4. PERFORMANTA ALTOR ACTIVITATI

Societatea nu a inregistrat alte venituri si cheltuieli semnificative in perioada de raportare.

La 31 decembrie 2019, PAID S.A. avea in derulare 2 contracte de leasing operational si contractele de inchiriere pentru sediul social si cel secundar.

PAID nu are incheiate contracte de leasing financiar.

A.5. ALTE INFORMATII

EVENIMENTE ULTERIOARE DATEI DE REFERINTA

1. **Actionariat:** In data de 19.02.2020 Consiliul ASF a decis retragerea autorizatiei de functionare a societatii Certasig, fara impact semnificativ in activitatea PAID S.A..
2. **Reasigurare:** La inceputul lunii martie 2020 agentia de rating AM Best a schimbat ratingul liderului programului de reasigurare Sirius International Insurance Corporation de la "A" la „A-”, acest lucru neavand impact in calculul cerintei de capital de solvabilitate. De asemenea agentia de rating S&P Global Ratings a informat cu privire la plasarea ratingului „A-” in CreditWatch cu implicatii negative si perspectiva retrogradarii. Conform politicii de reasigurare a societatii, scaderea ratingului sub A- declanseaza procedura de inlocuire a reasuratorului.
3. **Continuitatea Activitatii:** Activarea Planului de Continuitate a activitatii in contextul Pandemiei de COVID 19.

Societatea nu detine alte informatii semnificative cu privire la activitate si performanta.

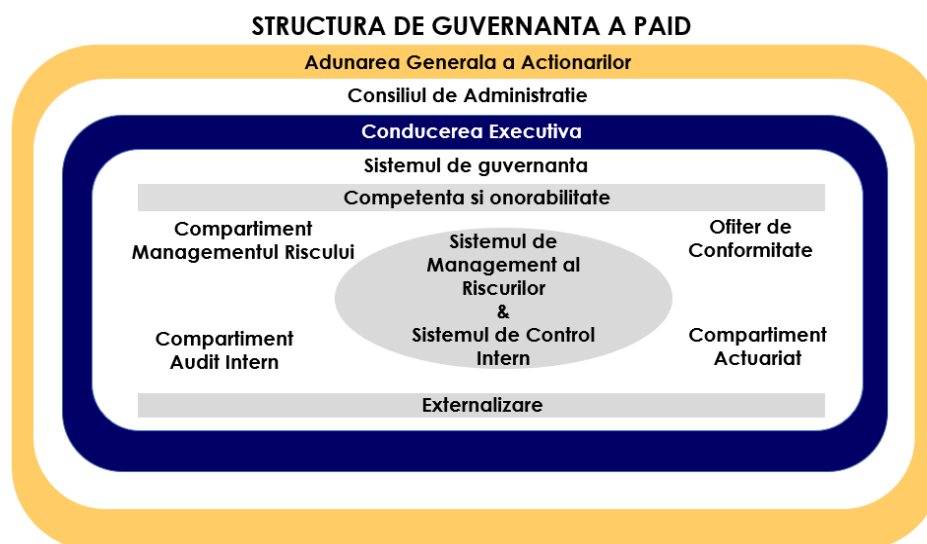
B.SISTEMUL DE GUVERNANTA

PAID S.A a creat si mentine un sistem de guvernanta care asigura:

- ✓ un management corect, prudent si eficient;
- ✓ o structura organizatorica transparenta si adecvata;
- ✓ alocarea si separarea corespunzatoare a atributiilor;
- ✓ administrarea corecta a riscurilor;
- ✓ adecvarea politicilor si strategiilor;
- ✓ adecvarea mecanismelor de control intern;
- ✓ un sistem eficient de comunicare si de transmitere a informatiilor;
- ✓ aplicarea unor proceduri operationale care sa impiedice aparitia conflictelor de interese si divulgarea informatiilor confidentiale;
- ✓ principiul continuitatii activitatii.

Sistemul de guvernanta cuprinde structuri organizatorice si operationale menite sa sprijine indeplinirea obiectivelor strategice si operatiunile societatii.

B.1. INFORMATII GENERALE PRIVIND SISTEMUL DE GUVERNANTA

Structura de conducere si administrare a societatii, in conformitate cu Actul Constitutiv, este asigurata de:

- ✓ Adunarea Generala a Actionarilor;
- ✓ Consiliul de Administratie;
- ✓ Conducerea Executiva.

B.1.1 Adunarea Generala a Actionarilor reprezinta organul deliberativ suprem in societate.

Adunarea Generala Ordinara decide si adopta hotarari privitor la urmatoarele:

- ✓ aprobarea situatiilor financiare ale societatii (bilantul, contul de profit si pierdere, balanta de verificare contabila etc), a raportului anual de activitate al Consiliului de Administratie si a raportului auditorilor financiari;
- ✓ aprobarea situatiei profitului sau, dupa caz, a pierderilor, precum si situatia dividendelor ce urmeaza a fi platite de societate (atunci cand acestea exista);
- ✓ aprobarea planului de activitate a societatii si a bugetului de venituri si cheltuieli pentru anul in curs;
- ✓ activitatea desfasurata de Consiliul de Administratie;
- ✓ numirea sau validarea individuala a membrilor Consiliului de Administratie;
- ✓ numirea sau revocarea auditorului financiar si stabilirea duratei contractului de audit.

Adunarea Generala Extraordinara are ca principale atributii urmatoarele:

- ✓ majorarea sau reducerea capitalului social;
- ✓ fuziunea cu alte societati, reorganizarea si/sau divizarea societatii;
- ✓ autorizarea incheierii de acte juridice in numele si in contul societatii, prin care se dobandesc bunuri pentru aceasta sau se instraineaza, se inchirieaza, se schimba ori se constituie in garantie bunuri aflate in patrimoniul societatii, a caror valoare depaseste 25% din valoarea contabila a activelor societatii la data incheierii actului juridic.

Adunarea Generala Extraordinara a Actionarilor a delegat Consiliului de Administratie exercitiul urmatoarelor atributii:

- ✓ luarea hotararii privind mutarea sediului societatii;
- ✓ decizia de majorare a capitalului social prin emisiunea de noi actiuni in schimbul aportului in numerar, in limita a maximum jumatate din capitalul social subscris si varsat la data inmatricularii Societatii, pentru o perioada de cinci ani de la data inmatricularii Societatii, cu posibilitatea ridicarii drepturilor de preferinta al actionarilor existenti in scopul asigurarii accesului in societate a noilor asiguratorii autorizati. Ulterior aceasta delegare se considera reinnoita anual in limita a maximum jumatate din capitalul social existent la data autorizarii, daca nu este retrasa in mod expres de catre adunarea actionarilor.

B.1.2 Consiliul de Administratie este organul de gestiune colectiva al societatii fiind responsabil pentru:

- ✓ indeplinirea tuturor actelor necesare si utile pentru realizarea obiectului de activitate al societatii;
- ✓ executarea si implementarea hotararilor Adunarilor Generale ale Actionarilor;
- ✓ supravegherea activitatii delegate Conducerii Executive;
- ✓ adoptarea masurilor corespunzatoare privind aplicarea unui sistem de guvernanta corporativa care sa asigure o administrare corecta, eficienta si prudenta, bazata pe principiul continuitatii activitatii.

Urmatoarele competente generale ale Consiliului de Administratie nu pot fi delegate Conducerii Executive:

- ✓ stabilirea directiilor principale de activitate si de dezvoltare ale Societatii;
- ✓ stabilirea politicilor contabile si a sistemului de control financiar si aprobarea planificarii financiare;
- ✓ numirea si revocarea Conducerii Executive si stabilirea remuneratiei membrilor acesteia;

- ✓ supravegherea activitatii Conducerii Executive;
- ✓ pregatirea raportului anual referitor la administrarea societatii si rezultatele financiare ale acesteia;
- ✓ organizarea si convocarea Adunarii Generale a Actionarilor si implementarea/ executarea hotararilor acesteia;
- ✓ introducerea cererii pentru deschiderea procedurii speciale in cazul insolventei societatii, potrivit prevederilor Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolventei si de insolventa si ale Legii nr. 503/2004 privind redresarea financiara, falimentul, dizolvarea si lichidarea voluntara in activitatea de asigurari, republicata.

Totodata, nu pot fi delegate Conducerii Executive atributiile primite de catre Consiliul de Administratie din partea Adunarii Generale a Actionarilor cu privire la modificarea sediului social sau majorarea capitalului social in limitele si conditiile autorizate.

Consiliul de Administratie este alcatuit din cinci membri, propusi de catre actionarii PAID S.A., validati individual de catre Adunarea Generala a Actionarilor urmand a fi aprobati de catre Autoritatea de Supraveghere Financiara. Membrii Consiliului de Administratie isi exercita mandatul pentru o perioada de patru ani, incepand de la data aprobarii ASF.

La data de 31.12.2019 cei 5 membri ai Consiliului de Administratie sunt:

- ✓ Dl. Coste Francois Benoit Jean-Baptiste Pierre - Presedinte;
- ✓ Dl. Gabriel Marcu - Vicepresedinte;
- ✓ Dl. Paul Swoboda - Membru;
- ✓ Dl. Paul Corneliu Cazacu - Membru;
- ✓ Dl. James Julian Grindley - Membru.

Astfel, fata de anul anterior, nu exista modificari in componenta Consiliului de Administratie.

B.1.3. Conducerea Executiva a PAID S.A. este formata dintr-un Director General si un Director General Adjunct care, nu pot detine nicio alta functie sau calitate in cadrul societatii.

Dintre competentele Conducerii Executive mentionam:

- ✓ propune catre Consiliul de Administratie strategia de dezvoltare a societatii si asigura mobilizarea resurselor acesteia in vederea atingerii obiectivelor aprobate de Consiliul de Administratie;
- ✓ propune anual catre Consiliul de Administratie strategia si programul de reasigurare pentru anul urmator, inclusiv retinerea neta, limita programului de reasigurare, brokerii de reasigurare si reasiguratorii vizati in vederea participarii. Incepand cu data intrarii in atributii a Comitetului de Reasigurare aceasta responsabilitate a fost preluata de catre acesta.
- ✓ participa la sedintele Consiliului de Administratie avand posibilitatea sa-si exprime opinia in raport cu deciziile ce urmeaza a fi luate de catre Consiliul de Administratie, fara a avea drept de vot.

Regulamentul de Organizare si Functionare defineste structura precum si guvernanta corporativa a Societatii, prin prezentarea atributiilor stabilite, competentelor, nivelurilor de autoritate. In acest fel se asigura transparenta procesului decizional si raspunderile fata de partile interesate in bunul mers al activitatii, precum si atragerea acestora in procesul decizional.

Directorul General este numit de catre Consiliul de Administratie al societatii pentru un mandat de 4 ani si conduce direct activitatea societatii acoperind toate functiunile.

Printre atributiile si responsabilitatile Directorului General, mentionam:

- ✓ raspunde pentru administrarea si buna desfasurare a activitatilor societatii, inclusiv pentru punerea in aplicare a politicilor, strategiilor si atingerea obiectivelor;
- ✓ se asigura de indeplinirea atributiilor si exercitarea competentelor, intr-un cadru bine structurat, cu obiective specifice, clar definite si in conformitate cu legislatia specifica aplicabila Societatii;
- ✓ furnizeaza Consiliului informatii calitative si cantitative in timp util, la solicitarea acestuia sau din proprie initiativa ca urmare a indeplinirii atributiilor in mod operativ si eficient;
- ✓ asigura si raspunde de activitatea curenta a societatii, ducand la indeplinire toate hotararile Adunarii Generale a Actionarilor, Consiliului de Administratie precum si alte sarcini ce ii sunt stabilite ierarhic;
- ✓ este responsabil pentru integralitatea si corectitudinea raportarilor si a altor informatii cu privire la activitatea si situatia financiara a Societatii, conform legislatiei specifice aplicabile;
- ✓ respecta standardele etice si profesionale in vederea prevenirii aparitiei conflictelor de interese si actioneaza cu diligena cuvenita, relationeaza cu onestitate si in mod deschis, atat intern, cat si extern;
- ✓ asigura segregarea activitatilor la nivel individual sau la nivel de Societate si aplicarea unor politici interne/regulamente interne pentru evitarea aparitiei conflictelor de interese directe sau indirecte,
- ✓ se asigura ca la nivelul societatii este aplicata procedura pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea si raportarea riscurilor semnificative, iar in aplicarea acesteia sunt utilizate instrumente, tehnici si mecanisme adecvate;
- ✓ asigura elaborarea de planuri clare de actiune pentru asigurarea continuitatii activitatii si pentru situatiile de urgenta in vederea eliminarii riscurilor sau minimizarii acestora;
- ✓ evalueaza semestrial planurile pentru asigurarea continuitatii activitatii si pentru situatiile de urgenta;
- ✓ face propuneri privind obiectivele strategice ale societatii si pregateste planificarea strategica, bugetul de venituri si cheltuieli, planul de activitate;
- ✓ face propuneri referitoare la programul de reasigurare, programul de investire prudentiala a activelor administrate de societate si la politica de investitii;
- ✓ inaintea planul de activitate si bugetul anual de venituri si cheltuieli spre aprobarea Adunarii Generale a Actionarilor;
- ✓ are obligatia de a comunica in baza unei strategii de comunicare cu partile interesate, strategie care respecta cel putin urmatoarele cerinte: asigurarea unui tratament echitabil pentru actionari si parti interesate, comunicarea informatiilor in timp util si asigurarea unui cadru transparent de comunicare;
- ✓ are responsabilitatea de a stabili un sistem de detectare a deficientelor sistemului de control intern si de a intreprinde masuri pentru solutionarea respectivelor deficiente.

Directorul General Adjunct este numit de catre Consiliul de Administratie al societatii pentru un mandat de 4 ani si are in subordine compartimentele de Daune, Tehnologia Informatiei si Reasigurare, precum si Comitetul de Daune si Comitetul de Continuare a Activitatii (BCP), fiind raspunzator in acest sens fata de Directorul General, Consiliul de Administratie si Adunarea Generala a Actionarilor. Mentionam ca pana la data de 13.11.2019 Directorul General Adjunct a avut in subordine si Compartimentul Subscriere.

În mod indirect, în lipsa Directorului General, Directorul General Adjunct răspunde de întreaga activitate a societății acoperind toate funcțiile.

B.1.4. La nivelul PAID sunt constituite 8 comitete, respectiv:

1. Comitetul de Managementul Riscului – este format din membri ai Conducerii Executive și ai conducerii operative a societății. Principalele atribuții ale acestui comitet sunt:

- ✓ informarea Consiliului de Administrație asupra situației expunerilor societății la riscuri, informații suficient de detaliate și oportune care să permită conducerii să cunoască și să evalueze performanța în monitorizarea și controlul riscurilor, potrivit politicilor aprobate;
- ✓ informarea Consiliului de Administrație asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc al societății;
- ✓ dezvoltarea de politici și proceduri adecvate pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor;
- ✓ stabilirea limitelor privind expunerea la riscuri, inclusiv pentru condiții de criză, precum și proceduri necesare pentru aprobarea excepțiilor de la respectivele limite;
- ✓ avizarea politicilor și procedurilor pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor semnificative;
- ✓ analiza măsurii în care planurile alternative de care dispune PAID S.A. corespund situațiilor neprevăzute cu care aceasta s-ar putea confrunța;
- ✓ revizuirea, avizarea Raportului ORSA și propunerea spre aprobare Consiliului de Administrație;
- ✓ avizarea Profilului/ Raportului de risc al Societății și propunerea spre aprobare Consiliului de Administrație;
- ✓ stabilirea de sisteme de raportare în cadrul societății privind aspecte legate de riscuri.

Comitetul se întrunește în ședințe periodice – trimestriale și în ședințe operative ori de câte ori este necesar.

2. Comitetul de Audit - este organismul consultativ cu caracter permanent, care are ca obiectiv primordial acordarea de asistență Consiliului de Administrație cu privire la sistemul de management al riscurilor, sistemul de control intern, auditul intern și auditul financiar. Principalele atribuții ale acestui comitet sunt:

- ✓ avizarea Planului de audit intern și a necesarului de resurse aferente acestei activități;
- ✓ monitorizarea implementării măsurilor de remediere necesare rezolvării deficiențelor identificate de auditul intern, precum și a altor probleme identificate de auditorii externi ai societății sau de autoritatea de supraveghere și control;
- ✓ monitorizarea procesului de raportare financiară;
- ✓ monitorizarea eficacității sistemelor de control intern, de audit intern și de management al riscurilor din cadrul societății;
- ✓ monitorizarea auditării situațiilor financiare individuale anuale;
- ✓ asigurarea ca la nivelul Consiliului de Administrație au fost adoptate toate măsurile de remediere necesare soluționării deficiențelor identificate de firma de audit statutar.

3. Comitetul de Daune - este un comitet de lucru al PAID S.A., investit cu rol decizional in instrumentarea dosarelor de dauna cu caracter special sau a caror valoare de despagubire se incadreaza in limita aferenta Comitetului de Daune. Principalele atributii ale acestui comitet sunt:

- ✓ analiza si deciderea asupra rezolutiei dosarelor de dauna atipice, cu caracter special sau asupra acelor dosare ce intra sub incidenta limitei de competenta valorica;
- ✓ propunerea spre aprobare de catre Directorul General a dosarelor de dauna care intra in limita de competenta a acestuia;
- ✓ stabilirea regulilor si principiilor de buna practica in instrumentarea dosarelor de dauna.

4. Comitetul de analiza si solutionare a reclamatiiilor – s-a constituit prin decizia Directorului General in conformitate cu normele in vigoare si este compus din 5 membri cu drept de vot si un secretar de sedinta fara drept de vot. Principalele atributii ale acestui comitet sunt:

- ✓ analiza, deciderea si solutionarea tuturor reclamatiiilor adresate PAID S.A. direct sau indirect;
- ✓ validarea notei de fundamentare in cazul reclamatiiilor sosite prin intermediul A.S.F;
- ✓ emiterea de solicitari de informatii catre compartimentele interne ale PAID S.A. in vederea solutionarii reclamatiiilor;
- ✓ stabilirea de reguli si bune practici in materie de solutionare a reclamatiiilor;
- ✓ analiza si rezolvarea oricarei probleme aflata in aria activitatii de analiza si solutionare a reclamatiiilor.

5. Comitetul de Investitii - organizeaza activitatea de investitii a PAID S.A. cu respectarea principiului persoanei prudente, pentru a asigura cerintele de calitate, siguranta, lichiditate si profitabilitate, in conformitate cu planurile de afaceri, asigurand indeplinirea obligatiilor asumate prin contractele de asigurare si de reasigurare. Principalele atributii ale acestui comitet sunt:

- ✓ propunerea categoriilor de active si a limitelor pentru fiecare categorie de active din portofoliul de investitii, pentru realizarea unui portofoliu diversificat si evitarea concentrarii excesive intr-o categorie de active sau fata de o anumita contraparte;
- ✓ monitorizarea respectarii limitelor de investire pe categorii de active, emitent/ contraparte, valute si maturitati;
- ✓ analiza oportunitatii si fundamentarea propunerilor pentru investirea in noi categorii de active;
- ✓ stabilirea ipotezelor privind rata dobanzii, rata de schimb si altor parametri utilizati in realizarea proiectiilor folosite in fundamentarea planurilor de afaceri, a strategiei, a diverselor analize sau teste;
- ✓ aprobarea proiectiei fluxurilor de numerar si planificarea realizarii investitiilor, tinand cont de randamentele urmarite, de caracteristicile obligatiilor asumate si de cerintele de capital de solvabilitate;
- ✓ deciderea cu privire la lichidarea de active in situatii de risc sau fundamentarea programelor de gestionare a activelor in situatii de criza;
- ✓ elaborarea planului de gestionare a resurselor financiare necesare lichidarii daunelor in situatia producerii unor catastrofe majore.

6. Comitetul de remunerare - raspunde fata de Consiliul de Administratie pentru activitatea desfasurata si deciziile adoptate. Principalele atributii ale acestui comitet sunt:

- ✓ inaintarea catre Consiliul de Administratie a rapoartelor privind activitatea desfasurata (anual sau ori de cate ori este cazul).
- ✓ analiza si propunerea politicii de remunerare, astfel incat aceasta sa corespunda strategiei de afaceri, obiectivelor si intereselor pe termen lung;
- ✓ asigurarea ca politica de remunerare cuprinde masuri pentru prevenirea aparitiei conflictelor de interese;
- ✓ asigurarea ca se iau toate masurile necesare pentru a evita acele elemente si sisteme de plata care ar putea incuraja asumarea de riscuri excesive si care ar reprezenta o amenintare pentru societate sau pentru actionari si salariatii;
- ✓ asigurarea ca toate angajamentele referitoare la remunerare sunt structurate corect si responsabil si ca permit si promoveaza o administrare eficienta a riscurilor fara a conduce la o asumare de riscuri care sa depaseasca nivelul tolerantei la risc al PAID.
- ✓ asigurarea de buna desfasurare a activitatii de remunerare a societatii;
- ✓ asigurarea ca politica de remunerare are la baza o analiza fundamentata si indicatori bine definiti de performanta individuala, care este corelata cu performanta colectiva.
- ✓ asigurarea evitarii acordarii de stimulente care sa incurajeze asumarea excesiva de riscuri si respectarea principiilor prevazute de reglementarile specifice.

7. Comitetul de reasigurare - raspunde fata de Consiliul de Administratie pentru activitatea desfasurata si deciziile adoptate. Principalele atributii ale acestui comitet sunt:

- ✓ analiza si propunerea spre aprobare Consiliului de Administratie a metodei de selectie si a nivelului de remunerare al brokerilor de reasigurare;
- ✓ analiza si propunerea spre aprobare de catre Consiliul de Administratie a structurii programului de reasigurare (limita programului, retinerea neta, reintregiri, riscuri acoperite etc.);
- ✓ analiza si propunerea spre aprobare de catre Consiliul de Administratie a oportunitatii ajustarii programului de reasigurare pe parcursul anului in functie de evolutia portfoliului si/sau a altor factori ce influenteaza solvabilitatea societatii;
- ✓ analiza ofertelor primite de pe piata de reasigurare si propunerea spre aprobare de catre Consiliul de Administratie a costului programului de reasigurare;
- ✓ asigurarea de buna desfasurare a activitatii de reasigurare a societatii.

8. Comitetul de Continuare a Activitatii (BCP)

Este un comitet cu rol decizional, in limita autoritatii stabilite, in ceea ce priveste continuitatea activitatii in caz de dezastru in cadrul PAID SA. Principalele atributii ale Comitetului BCP sunt:

- ✓ analiza si crearea planurilor de continuitate;
- ✓ asigurarea ca se iau toate masurile rezonabile de prevenire si evitare a intreruperii operatiunilor normale de afaceri;
- ✓ analiza impactului financiar si operational al proceselor critice analizate in cadrul analizei de impact a activitatii pre-dezastru;

- ✓ analizarea proiectării unor sisteme informatice solide, redundante, pentru susținerea proceselor critice de afaceri, sau de metode alternative de lucru în situația în care acestea sunt afectate sau nu funcționează pre-dezastru;
- ✓ analizarea protejării integrității informațiilor și a confidențialității acestora în caz de dezastru;
- ✓ organizarea protejării personalului și a terilor în timpul și după apariția unui incident;
- ✓ analizarea actualizării planurilor în urma unor schimbări semnificative a cerințelor de continuitate a activității;
- ✓ analizarea eficienței planului și a măsurilor de restaurare printr-o testare robustă și instruire periodică a personalului;
- ✓ asigurarea testării anuale a planului de continuitate și revizuirea rezultatelor testelor;

Comitetele au ca scop facilitarea coordonării activității și întărirea funcției de supraveghere la nivelul societății.

B.1.5. Rolurile și responsabilitățile Funcțiilor Cheie

În conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, persoanele care dețin funcții-cheie în cadrul PAID S.A. sunt:

- ✓ Șef Compartiment Managementul Riscului
- ✓ Ofiter de Conformitate;
- ✓ Șef Compartiment Audit Intern;
- ✓ Șef Compartiment Actuarial.

Funcția de Management al Riscului are rolul de a gestiona sistemul de management al riscului la nivel de societate, stabilind strategii specifice și elaborând politici și proceduri privind identificarea, evaluarea, monitorizarea, administrarea și raportarea riscurilor. Periodic, Funcția de Management al Riscului, în baza informațiilor furnizate, realizează rapoarte, la nivel de risc și agregat. Acestea sunt transmise spre dezbateri și avizare în cadrul Comitetului de Management al Riscului și ulterior Consiliului de Administrație. Funcția de Management al Riscului raportează, după caz, Directorului Departamentului Economic, Actuarial și Managementul Riscului, Conducerii Executive, Comitetului de Management al Riscului și Consiliului de Administrație al societății. Funcția de Management al Riscului trebuie să fie informată în timp util în ceea ce privește evenimentele generatoare de risc, riscurile materializate, precum și evoluția acestora.

Funcția de Conformitate are rolul de a asista organele cu funcții de conducere în identificarea, evaluarea, monitorizarea și raportarea riscului de non-conformitate asociat activităților desfășurate de Societate, pentru asigurarea unui Sistem de Control Intern adecvat la nivelul acesteia. Funcția de conformitate raportează direct Conducerii Executive.

Funcția de Audit Intern - este o funcție independentă de asigurare obiectivă și de consiliere, destinată să adauge valoare și să îmbunătățească operațiunile societății. Auditul intern ajută societatea în îndeplinirea obiectivelor sale printr-o abordare sistematică și metodică evaluând și îmbunătățind eficacitatea proceselor de management al riscului, control și guvernanta. Șeful Compartimentului Audit intern este direct subordonat Comitetului de Audit din cadrul Consiliului de Administrație al PAID S.A. și raportează periodic acestuia rezultatele misiunilor de audit, stadiul desfășurării misiunilor și

constatarile auditului intern. Functia de Audit Intern are acces la toate structurile si informatiile Societatii si colaboreaza permanent cu functiile cheie si Conducerea Executiva pentru a asigura sustinerea implementarii principiilor unui sistem de guvernanta eficient.

Functia de audit intern are urmatoarele responsabilitati:

- ✓ evaluarea eficientei si gradului de adecvare a sistemului de control intern;
- ✓ evaluarea modului in care se asigura protejarea elementelor patrimoniale bilantiere si extrabilantiere si identificarea metodelor de prevenire a fraudelor si pierderilor de orice fel;
- ✓ evaluarea modului in care sunt respectate dispozitiile cadrului legal, cerintele codurilor etice, precum si modul in care sunt implementate politicile si procedurile societatii;
- ✓ evaluarea eficientei controalelor efectuate asupra activitatilor externalizate.

Ca urmare a deciziei Consiliului de Administratie, din data de 06.09.2017, functia de audit intern a fost externalizata incepand cu 01.01.2018. Furnizorul de servicii de audit intern in perioada 2018-2019 a fost MAZARS ROMANIA SRL.

Functia Actuariala are rolul de a indeplini prevederile specifice conform Directivei Solvabilitate II, de a asigura coordonarea procesului de calculare a rezervelor tehnice atat in scopul inregistrarii in evidentele contabile ale societatii (NGAAP) cat si pe Solvabilitate II si IFRS si de a asigura suport tehnic de specialitate conducerii societatii.

Independenta functiilor-cheie este asigurata prin urmatoarele:

- ✓ sunt recunoscute ca functii-cheie prin normele legale transpuse in Regulamentul de Organizare si Functionare aprobat de catre Consiliul de Administratie;
- ✓ persoanele care detin functii-cheie: nu sunt implicate in activitati operationale ale societatii din care ar putea rezulta vreun conflict de interese;
- ✓ au acces nerestricționat la toate informatiile necesare desfasurarii activitatii;
- ✓ isi stabilesc obiectivele si modalitatea de lucru privind atingerea acestora intr-o maniera independenta.

De subliniat faptul ca, independenta functiilor cheie nu impiedica cooperarea cu alte compartimente din cadrul societatii.

Functiile-cheie au atat dreptul cat si obligatia de a raporta orice abatere importanta privind politicile si conformitatea catre Conducerea Executiva sau Consiliul de Administratie, dupa caz.

B.1.6. Modificari aduse sistemului de guvernanta

In anul 2019 informatiile semnificative cu privire la sistemul de guvernanta al PAID S.A, privesc modificarea structurii organizationale (infiintarea de noi comitete: Comitetul de Reasigurare, Comitetul de remunerare si Comitetul de Continuitate a Activitatii (BCP), infiintarea Departamentului de Dezvoltare) si revizuirea procedurilor si politicilor existente si implementarea de noi proceduri/ politici/ norme.

B.1.7. Politica de Remunerare

PAID S.A. detine o politica de remunerare scrisa care urmareste aplicarea unui sistem corect si transparent de remunerare, avand la baza recompensarea in functie de sarcinile indeplinite si

performantele/ rezultatele obtinute si incurajeaza realizarea obiectivelor societatii in conformitate cu strategia de afaceri si de gestionare a riscurilor.

Politica de remunerare a PAID S.A. stabileste nivelul de retribuire pentru membrii Consiliului de Administratie si Conducerea Executiva. Pana in prezent membrii Consilului de Administratie nu au fost remunerati. Conditile si nivelul de remunerare al Conducerii Executive sunt stabilite in contractul de mandat.

Pentru remunerarea salariatiilor PAID S.A. a fost elaborata o grila de salarizare in acord cu organigrama societatii si importanta activitatilor, raportate la obiectivele societatii. Grila de salarizare este compusa din trepte de salarizare stabilite in functie de: responsabilitati si aria de management, complexitatea activitatilor, nivelul de salarizare din piata asigurarilor. Pentru fiecare angajat nivelul de salarizare este stabilit pe baza grilei de salarizare, in functie de calificari, performanta individuala, experienta profesionala si cunostinte tehnice.

Prin politica de remunerare se urmareste si:

- ✓ lipsa discriminarii pe criterii de gen, varsta, orientare religioasa etc;
- ✓ tratament echitabil in relatie cu alte pozitii/ angajati ai societatii;
- ✓ prevenirea aparitiei conflictelor de interese;
- ✓ evitarea stabilirii unor stimulente care sa incurajeze asumarea excesiva de riscuri;
- ✓ fidelizarea angajatilor si asigurarea continuitatii pe posturi.

Remuneratia salariatilor este fixa, neexintand componenta variabila. Conform Politicii de Remunerare aprobate si in limita bugetului aprobat de AGA, se pot acorda bonusuri de performanta dar numai dupa finalizarea procesului de evaluare si in functie de atingerea obiectivelor societatii si a obiectivelor individuale ale salariatilor.

Politica de remunerare este revizuita anual si aprobata de Consiliul de Administratie pe baza recomandarilor /propunerilor emise de Comitetul de Remunerare.

B.1.8. Informatii cu privire la tranzactii semnificative:

In anul 2019 nu s-au inregistrat tranzactii semnificative cu actionari, persoane care exercita o influenta semnificativa asupra PAID S.A. sau cu membrii ai organului Administrativ, de conducere sau de control.

B.2. CERINTE DE COMPETENTA SI ONORABILITATE

In scopul asigurarii conformitatii cu cerintele legale privind competenta profesionala si probitatea morala a membrilor structurii de conducere, precum si a functiilor-cheie si critice, in cadrul PAID S.A au fost aprobate si implementate urmatoarele documente: *“Politica privind evaluarea adecvarii initiale si continue a persoanelor care detin functii cheie sau critice”* si *„Politica privind evaluarea adecvarii initiale si continue a structurii de conducere”*. Prin aceste documente sunt stabilite criteriile si modalitatile aplicabile pentru evaluarea persoanelor mentionate mai sus. In plus, *“Codul Etic”* stabileste un set minim de principii, valori si reguli de conduita ce trebuie luate ca referinta in activitatile indeplinite.

Cerintele generale care trebuie indeplinite si mentinute pe toata durata de desfasurare a activitatii, sunt:

- ✓ cunostinte, competente si experienta profesionala;
- ✓ reputatie, onestitate si integritate;
- ✓ guvernanta.

Atat pentru structura de conducere cat si pentru functiile cheie/ critice sunt stabilite criteriile necesare pentru indeplinirea cerintelor mai sus mentionate.

Pentru evaluarea competentei si experientei profesionale corespunzatoare pozitiei vizate se iau in considerare:

- ✓ cunostintele teoretice obtinute pe baza studiilor si formarii profesionale;
- ✓ vechimea si experienta practica acumulata din ocupatiile anterioare relevante;
- ✓ sfera competentelor, a responsabilitatilor, a riscurilor aferente si, dupa caz, a capacitatii de a lua decizii in
- ✓ functiile anterior definite si in functia vizata;
- ✓ abilitatea manageriala, cu luarea in considerare a numarului de angajati subordonati, daca este cazul;
- ✓ alte aspecte relevante.

Procesul de verificare a competentelor si a onorabilitatii este un proces complex realizat la nivelul intregii societati prin:

- ✓ verificarea conditiilor si criteriilor de eligibilitate;
- ✓ alocarea sarcinilor in functie de competente;
- ✓ monitorizarea activitatii desfasurate;
- ✓ reevaluarea periodica.

Nominalizarea unui nou membru al structurii de conducere/ responsabil pentru functiile cheie/critice se face in conformitate cu prevederile legale, evaluand in prealabil adecvarea persoanelor pentru care se solicita aprobarea sau pe care le notifica.

Persoanele responsabile din cadrul societatii, ulterior numirii unui membru al structurii de conducere/ responsabil pentru functiile cheie/critice, verifica in mod constant, mentinerea criteriilor de competenta si onorabilitate, pe baza documentelor relevante privind conduita acestora, aspectele de natura profesionala, legala si financiara.

În cazul în care există indicii clare asupra faptului că aceste criterii nu mai sunt menținute, în funcție de impactul modificărilor, societatea va lua toate măsurile necesare pentru remedierea acestor aspecte, inclusiv revocarea din funcție, cu înștiințarea autorității de supraveghere.

În cazurile în care se decide externalizarea unei funcții cheie/ critice, în condițiile prevăzute de legislația aplicabilă, acest lucru se face în concordanță cu prevederile *Politicii de externalizare și a Politicii privind evaluarea adecvării inițiale și continue*.

B.3. SISTEMUL DE GESTIONARE A RISCURILOR, INCLUSIV EVALUAREA INTERNA A RISCURILOR ȘI A SOLVABILITĂȚII

B.3.1. Sistemul de gestionare a riscurilor

În cadrul PAID S.A. riscul reprezintă probabilitatea ca apariția unui eveniment defavorabil să afecteze capacitatea societății de a-și atinge obiectivele. Asumarea de riscuri provine din activitatea principală a Societății. PAID S.A., ca furnizor de servicii financiare, trebuie să își asume riscuri în mod deliberat în scopul de a asigura o rentabilitate adecvată și de a servi toate părțile interesate (asigurați, acționari, autorități de supraveghere, etc), de aceea orice decizie de afaceri care afectează rentabilitatea atinge implicit și riscurile. PAID S.A. evaluează pericolele potențiale, efectele și probabilitățile de apariție ale acestora pentru a decide care dintre riscuri trebuie prevenite. Identificarea riscurilor se realizează în mod regulat, luând în considerare atât riscurile interne cât și pe cele externe. Riscurile interne sunt riscuri pe care Societatea le poate controla sau influența, în timp ce riscurile externe nu se află sub controlul acesteia.

Gestionarea Sistemului de Management al Riscului la nivelul Societății se realizează prin planificarea, coordonarea și controlul activității de Management al Riscului. În cadrul acestuia se stabilesc strategii specifice, se elaborează politici și proceduri privind identificarea, evaluarea, monitorizarea, administrarea/ reducerea și raportarea riscurilor în timp util, cu scopul de a le optimiza și de a crea o cultură organizațională de tip „risk awareness”.

Sistemul de management al riscurilor este supus unui proces continuu de eficientizare, cu scopul de a proteja societatea, prin susținerea obiectivelor acesteia, astfel:

- ✓ stabilirea unui cadru organizațional adecvat;
- ✓ optimizarea procedurilor privind riscurile semnificative;
- ✓ stabilirea unui sistem de limite ale expunerilor la riscuri și a unei modalități de monitorizare a acestor limite, în concordanță cu profilul de risc asumat;
- ✓ îmbunătățirea procesului decizional, de planificare și prioritizare;
- ✓ instituirea unui sistem de raportare a expunerilor la risc, precum și a altor aspecte referitoare la riscuri;
- ✓ utilizarea/ alocarea eficientă a capitalului și resurselor în cadrul societății;
- ✓ protejarea și consolidarea activelor și imaginii societății;
- ✓ stabilirea unor criterii de recrutare și remunerare a angajaților;
- ✓ dezvoltarea profesională continuă a angajaților;
- ✓ optimizarea eficienței operaționale.

Strategia specifică de gestionare a riscurilor este parte integrantă a strategiei generale a Societății, având ca principale obiective fundamentale: respectarea cerințelor de capital SCR și MCR,

asigurarea unui program optim de reasigurare, realizarea unui management eficient orientat pe profit si capitalizare, toate avand ca scop unitar mentinerea stabilitatii financiare a PAID S.A., astfel incat toate obligatiile financiare fata de Client sa fie respectate. Anual, PAID S.A. elaboreaza un Plan de risc in care sunt prezentate obiectivele si masurile pentru fiecare risc semnificativ, acesta fiind supus dezbaterii si aprobarii Consiliului de Administratie.

Strategia de riscuri a PAID S.A. se bazeaza pe urmatoarele principii:

- ✓ Dezvoltarea unei guvernante adecvate in raport cu strategia PAID;
- ✓ Managementul Riscului este o parte integranta a sistemului de management bazat pe standarde si reguli;
- ✓ Strategia de riscuri este o parte integranta a strategiei de afaceri a PAID S.A. fiind sustinuta de luarea in considerare in procesele strategiilor de afaceri a respectarii apetitului la risc, a nivelului fondurilor proprii si al cerintei de capital (SCR);
- ✓ Un program de reasigurare adecvat;
- ✓ Politica de investitii bazata pe principiul „*siguranta vs profit*”, care sa prevada atat limite pe clase de active cat si sa evite concentrarea excesiva pe o institutie financiara;
- ✓ Imbunatatirea permanenta a indicatorilor de performanta si monitorizarea lor astfel incat sa poata fi identificate la timp semnalele de alarma;
- ✓ Procesul de planificare strategica si operationala este sustinut de rezultatele ORSA;
- ✓ Managementului societatii va asigura o baza de capital puternica si rate de solvabilitate prudente;
- ✓ Utilizarea de tehnici de atenuare a riscurilor operationale (sistemul de control intern, planuri de continuitate a activitatii, securitatea informatica si planul de recuperare in caz de dezastru, masuri de protectie si securitate a persoanelor si activelor)
- ✓ Optimizarea proceselor.

Situatia riscurilor este discutata in mod regulat la nivel de Conducere Administrativa, ca punct pe ordinea de zi a reuniunilor acesteia.

Un rol important in gestionarea riscurilor il au Compartimentele Actuariat, Reasigurare si Economic.

Compartimentul Managementul Riscului primeste de la Compartimentele societatii informatiile necesare pentru a evalua si proiecta profilul de risc al Societatii si pentru a realiza testele/ scenariile de stres.

Societatea detine politici si procedurile specifice de gestionare a riscurilor care furnizeza personalului si Conducerii Societatii un instrument de gestionare a riscurilor intr-un mod controlat si eficient in vederea atingerii obiectivelor stabilite.

Pentru fiecare risc semnificativ (Subscriere, Lichiditate, Credit, Piata, Operational, Reputational si Strategic) exista proceduri specifice de gestionare care urmaresc identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea si controlul riscurilor, generate atat de factori interni cat si de factori externi, care ar putea avea un impact negativ asupra activitatii PAID S.A.. In procedurile de management al riscului se regasesc corelatiilor intre aceste riscuri. Raportarea riscurilor se realizeaza in conformitate cu *Procedura de raportare a riscurilor*.

Politicile si procedurile specifice managementului riscului stimuleaza implicarea angajatilor si promoveaza responsabilitatea fata de administrarea riscurilor, creand o cultura organizationala de tip „*risk awareness*”, prin dezvoltarea aptitudinilor personalului, in vederea identificarii si anticiparii evenimentelor.

Procedurile specifice de management al riscului sunt elaborate de Compartimentul Managementul Riscului si, dupa caz, in colaborare cu alte compartimente si supuse dezbaterei si aprobarii Comitetului de Management al Riscului si Consiliului de Administratie. Politicile si procedurile specifice ce se administreaza in cadrul Compartimentului Managementul Riscului sunt: Politica de management al riscurilor, Procedura privind managementul riscului de lichiditate, Procedura privind managementul riscului de subscriere, Procedura privind managementul riscului reputational, Procedura privind managementul riscului operational, Procedura privind managementul riscului de piata, Procedura privind managementul riscului de credit, Procedura privind managementul riscului strategic, Procedura privind raportarea riscurilor, Procedura privind evaluarea riscurilor operationale generate de utilizarea sistemelor informatice, Plan de recuperare in caz de dezastru (BCP), Politica privind investitiile si managementul unor elemente de activ si pasiv, Politica ORSA, Regulamentul Comitetului de Risc. In cadrul fiecarei proceduri sunt specificate responsabilitatile compartimentelor implicate, ale Conducerii Executive si ale Conducerii Administrative.

Apetitul la risc si pragurile de semnificatie stabilite in cadrul sistemului de management al riscului si sunt aprobate de Consiliul de Administratie.

Etapele procesului de management al riscurilor:

Identificarea riscurilor: Societatea activeaza intr-un mediu aflat in continua schimbare si in care pot aparea noi riscuri, ceea ce duce la o evaluare si o revizuire continua a profilului de risc actual. Prin urmare PAID desfasoara un proces sistematic de identificare a riscurilor si care asigura faptul ca riscurile materiale identificate sunt reflectate in Registrul riscurilor, Matricea riscurilor operationale sau alte documente specifice managementului riscului. Scopul identificarii riscurilor este de a expune, detecta si documenta toate sursele posibile de riscuri care ar putea afecta realizarea obiectivelor societatii. Identificarea riscurilor in sine este un proces care se efectueaza in mod regulat, cel putin o data pe an. Acesta include revizuirea riscurilor existente si a surselor care ar putea fi modificate, precum si detectarea si documentarea de noi surse de riscuri care au aparut si care trebuie sa fie luate in considerare. Rezultatele procesului de identificare a riscurilor trebuie sa fie inregistrate si documentate. In cadrul PAID S.A., rezultatele identificarii riscurilor se regasesc in: Registrul riscurilor, Matricea riscurilor operationale, ORSA, Sistemul de Control Intern.

Masurarea riscurilor: In acest proces, diferitele tipuri de risc sunt incadrate in categoriile de risc stabilite. Scopul masurarii riscului este de a evalua si comenta riscurile identificate pe baza diverselor metode de evaluare: cantitative, calitative, opinia unui expert si/sau estimarea frecventei si a severitatii riscurilor. In vederea realizarii unei imagini detaliate a riscurilor si in special pentru identificarea masurilor de atenuare si control a riscurilor, se realizeaza analize cantitative si calitative ale acelasii riscuri. Evaluarea cantitativa se realizeaza pentru riscurile cuprinse in formula standard utilizata de companie, iar evaluarea calitativa se realizeaza, in special, pentru riscurile din afara formulei standard, identificate de companie a avea impact semnificativ in activitatile sale, pe baza scalei de evaluare bazata pe probabilitate si impact.

Categoria de risc	Evaluare cantitativa Pilonul I-SII-FS	Evaluare calitativa
Subscriere	✓	✓
Piata	✓	✓
Credit	✓	✓
Operational	✓	✓
Lichiditate		✓
Reputational		✓
Strategic		✓

Analiza riscurilor: Dupa ce riscul este masurat cantitativ/ calitativ trebuie sa fie efectuata o analiza eficienta a riscului si a masurilor/ mecanismelor necesar a fi implementate in vederea schimbarii situatiei riscului. Principalele posibilitati privind tratarea riscului, ca parte a managementului riscului sunt: Evitarea riscurilor (reducerea sau iesirea din afacerile riscante), Diminuarea riscurilor (punerea in aplicare a masurilor interne de reducere a riscului), Transferul riscurilor (ex: reasigurare) si Acceptarea riscurilor. Rezultatul analizei devine apoi fundamentul pentru urmatoarele decizii de management. Analiza riscurilor se face prin: Registrul riscurilor, Matricea riscurilor operationale, ORSA, Validarea proceselor in calculul SCR si al fondurilor proprii.

Decizia si executia: In procesul de management al riscurilor o serie de decizii privind riscurile trebuie luate si executate de entitatile responsabile. Deciziile de management care afecteaza in mod substantial structura de risc sunt sustinute de analize suficiente in ceea ce priveste impactul asupra afacerii si situatiei de risc. Executarea deciziei este pusa in aplicare de entitatea responsabila intr-un mod prompt si eficient.

Monitorizarea riscurilor: Monitorizarea riscului este o parte importanta a procesului de management al riscurilor si este impartita in: monitorizarea riscului cu privire la procesul de asigurare a faptului ca profilul de risc al societatii ramane in concordanta cu preferintele de risc si strategia de risc; monitorizarea riscului cu privire la procesul de urmarire din timpul punerii in aplicare a deciziilor de gestionare a riscurilor cu scopul de a controla punerea in aplicare eficienta si in timp util a planurilor de actiune care au fost decise. Monitorizarea riscurilor se face prin: Procesul de limitare a apetitului la risc, alocarea si stabilirea limitelor, Registrul riscurilor, Matricea riscurilor operationale, ORSA sau alte documente.

Raportarea riscurilor: Raportarea riscurilor este efectuata de functia de management al riscurilor si include atat rapoarte periodice, cat si rapoarte ad-hoc.

Registrul riscurilor reprezinta un alt element important al managementului riscului din cadrul Societatii. Inregistrarea riscurilor relevante pentru PAID S.A. intr-un catalog de riscuri, ofera un cadru de lucru pentru intelegerea profilului de risc al PAID S.A..

Un sistem de management al riscurilor bine stabilit este important pentru reflectarea corespunzatoare a tuturor riscurilor in deciziile de afaceri.

Elementele centrale ale regimului Solvabilitate II, sunt de ordin cantitativ si calitativ, bazat pe abordarea celor trei piloni, astfel:

Pilonul I	include calcule trimestriale si anuale privind solvabilitatea (SCR, MCR).
Pilonul II	Include procesul privind Evaluarea Interna a Riscurilor si Solvabilitatii ("ORSA" – Own Risk and Solvency Assessment), precum si sistemul de guvernanta in ansamblu, care include atat sistemul de management al riscurilor, cat si sistemul de control intern.
Pilonul III	include raportarea catre public si catre autoritatile de supraveghere (SFCR, RSR, QRT).

Structurii organizatorice ii sunt stabilite sarcini si responsabilitati in ceea ce priveste procesele de management al riscurilor. Conformitatea cu prevederile normelor interne si a prevederilor legislative externe este asigurata de Functia de Conformitate, in colaborare cu Compartimentul Juridic si verificata periodic de Functia de Audit Intern.

Functia de management al riscurilor, impreuna cu Functia actuariala efectueaza teste de stres, teste de faliment, proiectii financiare, pe baza urmatoarelor principii:

- ✓ identificarea si analiza adecvarii ipotezelor utilizate pentru testele de stres;
- ✓ testarea si validarea calculelor si a parametrilor;
- ✓ efectuarea testelor de senzitivitate;
- ✓ evaluarea conformitatii cu capitalul alocat si limitele de risc;
- ✓ conformitatea cu Directiva Solvabilitate II;
- ✓ efectuarea testelor de stres se poate face in cadrul unor rapoarte anuale (ORSA, Raport de risc) sau ad-hoc, dupa caz.

Monitorizarea si controlul proceselor specifice managementului riscului se realizeaza prin analize si raportari periodice potrivit normelor interne si externe.

Raportarea riscurilor poate fi interna (ex: calculul SCR, nivelul fondurilor proprii, ORSA) sau externa (ex: rapoarte cantitative si calitative, in conformitate cu cerintele autoritatilor).

Functia de Management al Riscului si dupa caz, Comitetul de Management al Riscurilor raporteaza situatia de risc catre Consiliul de Administratie, printr-un raport de risc periodic. Periodic (lunar, trimestrial, anual-dupa caz) Compartimentul Managementul Riscurilor/ Comitetul de Management al riscurilor prezinta Conducerii Executive/Consiliului de Administratie indicatorii specifici de management al riscului, raportarea acestora la pragurile de semnificatie, propune spre analiza, dezbateri si aprobare proceduri specifice managementului riscului, rapoarte, Matricea Riscului Operational, etc.

Cerinta de capital si fondurile proprii: Pe durata obligatiilor sale societatea este expusa la riscurile semnificative de Subscriere, Lichiditate, Credit, Piata, Operational, Reputational si Strategic. PAID S.A. calculeaza cerinta de capital pentru riscul de Subscriere, Credit, Piata si Operational, in baza formulei standard. Metodologia de calcul se regaseste in Procedura privind calculul capitalului de solvabilitate. In calculul cerintei de capital nu sunt incluse Riscul Strategic, Reputational si de Lichiditate.

Principiul „persoanei prudente”: In vederea asigurarii unui management eficient al investitiilor cu respectarea principiului persoanei prudente, PAID S.A. a elaborat si implementat *Politica privind investitiile si managementul unor elemente de activ si pasiv*. In scopul asigurarii lichiditatii, disponibilitatii, profitabilitatii si calitatii portofoliului de investitii, in anul 2019 activele societatii au fost investite numai in Titluri de stat si Depozite.

Managementul active – obligatii: Ca parte a sistemului de management al riscului si sistemului de management al performantei activelor/pasivelor gestionarea activelor si pasivelor se realizeaza prin monitorizarea proiectiei de cash-flow anuala.

B.3.2 Evaluarea proprie a riscurilor si a solvabilitatii_ORSA

ORSA este un instrument al sistemului de management al riscurilor, ce implica evaluarea riscurilor proprii pe termen scurt si lung, precum si evaluarea fondurilor proprii necesare pentru a le acoperi. PAID S.A. detine *Politica de evaluare proprie a riscurilor si a solvabilitatii-ORSA* in conformitate cu art. 45 din Directiva Solvabilitate II, art. 29 al Legii nr. 237/2015 si alte cerinte de reglementare aplicabile. Ultima revizie a acesteia a fost aprobata de Consiliul de Administratie in 13.11.2019.

In vederea asigurarii stabilitatii financiare a PAID S.A., politica ORSA are in vedere relatia dintre diferite componente ale activitatii, precum: procesul de planificare a activitatii/ managementul strategic, procesul de management eficient al capitalului si cadrul de administrare a riscurilor. Politica ORSA are ca scop principal stabilirea principiilor si regulilor de realizare a acesteia, astfel incat sa garanteze ca ORSA ofera Consiliului de Administratie si Conducerii Executive PAID S.A. o evaluare adecvata, acum si in viitor, a managementului riscului si a solvabilitatii societatii, luand in considerare riscurile la care poate fi supusa societatea indiferent daca acestea sunt reflectate in calculul SCR si daca sunt cuantificabile sau nu. Riscul poate fi definit ca posibilitatea ca un eveniment sa aiba loc in viitor si sa afecteze in mod negativ indeplinirea obiectivelor.

ORSA este un proces anticipativ, prin care se urmaresc necesitatile de solvabilitate aferente strategiei actuale si viitoare, pe respectivul orizont de planificare. In acest sens, PAID S.A. isi stabileste obiective interne de capital pentru a acoperi, atat pe termen scurt cat si pe termen lung, cerinta de capital reglementat.

PAID S.A. desfasoara procesul ORSA in mod regulat (anual), respectiv ORSA Periodica. Aceasta frecventa in timp este justificata de: frecventa de analiza si revizuire a strategiei de afaceri, procesul de planificare a activitatii, schimbarea istorica foarte lenta a profilului de risc al companiei, volatilitatea istorica redusa a gradului de solvabilitate.

ORSA Ad-hoc (neperiodic) se efectueaza, fara nici o intarziere, la cererea A.S.F. sau ori de cate ori intervin modificari semnificative in profilul de risc al societatii, in solvabilitatea PAID S.A. sau schimbari semnificative in mediul de afaceri, planificarea activitatii ori managementul capitalului. Decizia finala de efectuare a ORSA Ad hoc apartine Consiliului de Administratie.

Pentru elaborarea ORSA sunt necesare cel putin urmatoarele documente: planificarea activitatii (Planul/ Strategia de afaceri), politici si proceduri de Management al Riscului, inclusiv Registrul Riscurilor, pragurile de semnificatie, toleranta la risc, apetitul la risc si profilul de risc metodologiile de calcul - SCR, rezerve tehnice, alte elemente ale bilantului economic.

Legatura dintre **Premise - ORSA – Rezultate** este prezentata in schema de mai jos:

Procesul ORSA se desfasoara avandu-se in vedere urmatoarele principii:

- ✓ identificarea, evaluarea, monitorizarea, gestionarea si controlul riscurilor;
- ✓ identificarea si evaluarea scenariilor relevante;
- ✓ utilizarea formulei standard pentru evaluarea SCR;
- ✓ relatia dintre formula standard (SCR) si profilul de risc al PAID S.A.;
- ✓ comparatia intre necesitatile globale ale solvabilitatii, SCR si fondurile proprii pentru atingerea obiectivelor planificate;
- ✓ asigurarea respectarii cerintelor privind managementul prudential;
- ✓ gestionarea eficienta a riscurilor neacoperite.

Procesul ORSA contine urmatoarele etape principale:

- ✓ identificarea/ analiza riscurilor si a scenariilor de stres (inclusiv a scenariilor de analiza de senzitivitate si a scenariilor de faliment);
- ✓ proiectia bilantului economic in conditii normale si in contextul scenariilor identificate anterior;
- ✓ estimarea necesitatilor globale de solvabilitate, in baza conditiilor normale si in contextul scenariilor identificate anterior;
- ✓ evaluarea rezultatelor si propunerea de recomandari/ masuri;
- ✓ raportarea rezultatelor.

Identificarea/ analiza riscurilor si a scenariilor de stres: In cadrul acestei etape sunt identificate si evaluate riscurile semnificative cu care se confrunta PAID S.A. avand in vedere factorii interni si externi cu impact asupra pozitiei economice si a solvabilitatii PAID S.A. pe orizontul de timp stabilit. Pentru cele mai importante riscuri sunt identificate scenarii cu diferite probabilitati de realizare, in vederea evaluarii impactului viitor al acestora. Scenariile au ca scop analiza existentei surplusului de capital de solvabilitate a Societatii la modificari ale factorilor de risc important si/sau combinatii ale lor, si ce impact ar putea avea aceste scenarii

Proiectia bilantului economic si a pozitiei de solvabilitate din planul ORSA: In cadrul acestei etape se realizeaza proiectii pentru orizontul de timp (scenariul de baza) si calcule aferente scenariilor de stres. Pentru evaluarea riscurilor in cadrul ORSA, sunt necesare proiectii ale componentelor esentiale ale planului de afaceri al societatii, bilantului economic si contului de profit si pierdere. Aceste proiectii contribuie la realizarea ORSA pentru a permite PAID S.A. sa isi formeze opinii cu privire la necesarul de capital de solvabilitate si volumul fondurilor proprii pe orizontul de timp considerat. Data de referinta/

raportare este data ultimului bilant, iar cel mai recent proces de planificare strategica sta la baza evaluarii prospective. Premisele care stau la baza realizarii ORSA sunt agreate in cadrul sedintelor Consiliului de Administratie.

Solvabilitatea Globala: Acest pas include modelarea si calculul in care se estimeaza necesarul de solvabilitate viitor si in care se calculeaza: SCR, MCR, fondurile proprii eligibile in baza scenariului de baza/ initial, a testelor de stres, teste de faliment si alte analize. Proiectia in viitor urmareste si testarea vulnerabilitatii societatii la riscurile semnificative identificate si functionalitatea planificarii activitatii si a solvabilitatii societatii de a lungul a 5 ani.

Modul de interactiune intre activitatile de gestionare a capitalului si sistemul de gestionare a riscurilor: Societatea are o abordare prudenta in asigurarea unui nivel adecvat al capitalurilor proprii, urmarind ca rata de solvabilitate sa fie mentinuta peste 150%.

Evaluarea rezultatelor si propunerea de recomandari/ masuri: Principalul obiectiv al ORSA este de a asigura Conducerea cu privire la viabilitatea strategiei de afaceri si a planurilor de afaceri operationale si identificarea timpurie a situatiilor care ar putea expune societatea la riscuri semnificative care sa genereze deficiente de capital. Rezultatele ORSA sunt valorificate cel putin pentru urmatoarele arii:

- ✓ planificarea activitatii, respectiv viabilitatea planului/ strategiei de afaceri;
- ✓ stabilirea de obiective, strategii, respectiv adecvarea strategiei de afaceri, de risc si de capital;
- ✓ managementul capitalului (capitalizarea), limite interne si prudentiale, respectiv conformitatea cu cerintele prudentiale, adecvarea indicatorilor utilizati pentru monitorizarea riscurilor;
- ✓ guvernanta interna si procese, respectiv proiectarea cadrului de guvernanta si eficacitatea proceselor.

Avand in vedere specificul activitatii PAID si caracteristicile PAD, Raportul ORSA contine o analiza a deviatiei profilului de risc al societatii de la ipotezele care stau la baza Formulei Standard pentru calculul SCR si a gradului de semnificatie al acestei abateri, dupa caz.

Raportarea rezultatelor: Rezultatele procesului ORSA sunt initial discutate si avizate in Comitetul de Management al Riscului si ulterior dezbatute si aprobate in cadrul sedintelor Consiliului de Administratie. De asemenea este identificat si analizat impactul pozitiv sau negativ al rezultatelor obtinute in urma proiectiilor realizate pe tot orizontul de timp pentru care se realizeaza ORSA si a rezultatelor din testele de stres. Rezultatele ORSA se comunica si se discuta atat cu partile implicate cat si cu conducerea, pe baza schitei Raportului ORSA. Raportul ORSA are la baza informatiile si ipotezele utilizate in cadrul ORSA, inclusiv deciziile conducerii si actiunile intreprinse. Pe baza acestei documentatii se intocmeste un raport intern, semnat si asumat de Conducere. Extrase din raportul ORSA se transmit tuturor persoanelor care urmeaza a utiliza rezultatele evaluarii prospective. Raportul ORSA se transmite catre A.S.F. in termen de doua saptamani de la aprobarea rezultatelor de catre conducere. Se transmite catre A.S.F. raportul integral sau un rezumat al acestuia, dar suficient de detaliat pentru a se putea intelege rezultatele.

Raportul ORSA (periodic si neperiodic) este pregatit de functia de management al riscului si cuprinde rezultate cantitative si calitative, metodele si ipotezele utilizate, comparatia intre necesitatile globale de solvabilitate, capitalul reglementat si fondurile proprii, informatii calitative despre risc.

In cazul in care Auditul intern a efectuat verificarea procesului ORSA, Raportul ORSA poate contine si rezultatele acestei verificari (dupa caz).

Valorificarea ORSA - Comunicarea interna a rezultatelor procesului ORSA include: Consiliul de Administratie, Comitetul de Management al Riscului, Conducerea executiva, Functiile cheie, Sefii compartimentelor implicate si proprietarii de risc.

Principalele entitati implicate in procesul ORSA: Consiliul de Administratie; Conducerea Executiva; Comitetul de Management al Riscului; Functia de Management al Riscurilor; Functia Actuariala; Alte compartimente, dupa caz.

PAID S.A. nu utilizeaza model partial intern.

B.4. SISTEMUL DE CONTROL INTERN

B.4.1. Sistemul de Control Intern

Sistemul de control intern al PAID S.A. este incorporat intr-o cultura organizationala ce pune accentul pe constientizarea importantei realizarii unui control intern adecvat, la toate nivelurile si se asigura ca toti membrii personalului isi cunosc rolul in cadrul sistemului de control intern. Responsabilitatile pentru aceste controale sunt specificate atat in Regulamentul de Organizare si Functionare, fise de post cat si in politici si proceduri. Mediul de control cuprinde atitudinea generala, constientizarea si masurile luate de conducere si de cei responsabili cu guvernanta privind sistemul intern de control si importanta sa in cadrul societatii.

Mediul de control stabileste tonul organizatiei, influentand constiinta controlului la nivelul personalului. El reprezinta baza tuturor celorlalte componente ale controlului intern, asigurand o disciplina in cadrul organizatiei ce trebuie respectata si o structura a societatii, astfel incat sa poata fi aplicat in mod eficace sistemul de control intern.

Elementele care definesc mediul de control sunt:

- ✓ integritatea personala si profesionala, valorile etice stabilite de conducere pentru intregul personal, inclusiv o atitudine de sprijin permanent fata de controlul intern;
- ✓ preocupare continua a conducerii pentru competenta profesionala si probitate morala la nivelul intregului personal;
- ✓ structura organizatorica a societatii;
- ✓ politica si practicile privind managementul calitatii;
- ✓ politica si practicile privind resursele umane.

Riscurile si dimensiunile controalelor sunt identificate pe baza unei abordari sistematice. In procesul de control activitatile de control sunt proportionale cu riscurile generate de activitatile si procesele care fac obiectul controlului. Prin sistemul de asigurare a calitatii, procesele sunt imbunatatite constant.

In cadrul societatii a fost implementat un sistem de control intern dezvoltat pe trei linii de aparare, astfel:

- ✓ **Linia intai de aparare:** consta in controale desfasurate de managementul pe linie ierarhica, de functiile critice, detaliate in politici si proceduri, fiind compusa din coordonatorii fiecarui compartiment (arie de activitate), respectiv Daune, Subscriere, Reasigurare, Juridic, Tehnologia Informatiei si Economic. Aceasta responsabilitate cu privire la controlul intern se regaseste atat in Regulamentul de Organizare si Functionare, fise de post cat si in procedurile de monitorizare si control la nivel de compartiment.
- ✓ **Linia a doua de aparare:** este compusa din persoanele care asigura functiile cheie: de administrare a riscurilor, de conformitate, de control intern si actuarial.
- ✓ **A treia linie de aparare** este reprezentata de functia de audit intern, asigurand conducerea societatii cu privire la eficacitatea proceselor de management al riscului, control si guvernanta.

Modalitatea principala de identificare/ stabilire a controalelor la nivelul societatii o reprezinta documentarea proceselor de baza si identificarea riscurilor aferente.

Pentru fiecare risc identificat in cadrul proceselor, responsabilul de proces identifica si implementeaza controale aferente riscului, iar responsabilul functiei de management al riscului si persoana desemnata a fi responsabila cu implementarea sistemului de control intern vor verifica existenta acestora, dupa caz.

Toate controalele definite vor fi documentate astfel incat sa poata fi ulterior evaluate de catre functia de control intern/audit intern.

Tipuri de controale efectuate in societate:

Controlul preventiv - Scopul principal al acestui tip de control este de prevenire a erorilor si poate fi exercitat la nivelul operatiunilor desfasurate in cadrul fiecarui compartiment, sub urmatoarele forme:

- ✓ standarde, politici si proceduri interne;
- ✓ segregarea activitatilor;
- ✓ autorizare/ aprobare.

Controlul detectiv (Ulterior) - Controlul detectiv se exercita ulterior efectuarii proceselor activitatii, in vederea urmaririi:

- ✓ corectei inregistrari a operatiunilor;
- ✓ incheierii contractelor conform reglementarilor in vigoare;
- ✓ respectarii limitelor de competenta;
- ✓ indeplinirii sarcinilor de serviciu, etc.

Controlul de management - Controlul de management se realizeaza cu scopul de a masura gradul de indeplinire a obiectivelor stabilite in cadrul PAID SA dintr-o anumita perioada (ex: prin intermediul comparatiilor intre performanta planificata si cea indeplinita).

Controlul ierarhic operativ

- ✓ se realizeaza continuu, sub forma autocontrolului, a controlului in lant si a controlului ierarhic, potrivit competentelor stabilite prin ROF si in limita atributiilor specifice functiilor;
- ✓ se exercita preventiv, prin vizarea sau semnarea documentelor elaborate sau prezentate spre avizare potrivit competentelor specifice functiilor;

- ✓ se exercita detectiv, prin sesizarea deficientelor/ neconformitatilor fiind propuse/ aplicate actiuni corective.

Controlul tematic - Se exercita de persoana sau echipa cu atributiuni de control, desemnata de conducerea Societatii, in vederea verificarii si evaluarii modului de realizare a atributiilor definite in cadrul principalelor procese operationale, respectiv:

- ✓ activitatea de subscriere asigurari;
- ✓ activitatea financiar contabila;
- ✓ activitatea de instrumentare a daunelor;
- ✓ gestionarea patrimoniului si a documentelor cu regim special;
- ✓ activitatea juridica;
- ✓ protectia informatiilor;
- ✓ activitatea de reasigurare;
- ✓ activitatea de reclamatii;
- ✓ activitatea Compartimentului Tehnologia Informatiei;
- ✓ securitatea si sanatatea in munca (SSM) si situatii de urgenta (SU), etc..

Rezultatele activitatilor de control intern sunt centralizate si raportate periodic conducerii societatii.

B.4.2. Functia de Conformitate

Functia de conformitate este reglementata de *Politica de conformitate*, iar misiunile acesteia se regasesc in *Planul de asigurare a conformitatii*, aprobat de catre Conducerea Executiva.

Politica de conformitate are rolul de a stabili cadrul privind identificarea, evaluarea, furnizarea de consiliere, monitorizarea si raportarea referitoare la riscul de non-conformitate asociat activitatilor de asigurare. De asemenea aceasta prevede si acordarea de suport si consiliere Conducerii si compartimentelor operationale astfel incat activitatile sa se desfasoare in conformitate cu legislatia specifica in vigoare, reglementarile interne precum si cu alte coduri si standarde aplicabile in domeniul conformitatii.

Avand in vedere responsabilitatile sale, Ofiterul de conformitate elaboreaza si revizuieste cel putin o data pe an, politica de conformitate, ultima actualizare a acesteia fiind aprobata in cadrul sedintei Consiliului de Administratie din data de 14.10.2019.

Activitatile care sunt desfasurate de catre Ofiterul de conformitate sunt prezentate in *Planul de asigurare a conformitatii*, plan care este aprobat de catre Conducerea Executiva. In cuprinsul planului sunt luate in considerare toate domeniile relevante ale societatii si expunerea acesteia la riscul de non-conformitate care poate sa apara datorita modificarilor legislative/altor factori.

Planul de conformitate pe anul 2019 a cuprins revizuirea procedurilor/politicilor in vederea alinierii la cerintele legale si respectarii recomandarilor controalelor/auditurilor efectuate, verificarea respectarii prevederilor legale privind arhivarea, verificarea respectarii termenelor de transmitere a raportarilor, verificarea contractelor conform politicii de acceptare a partenerilor de afaceri, verificarea respectarii prevederilor Regulamentului nr.1/2019 privind evaluarea si aprobarea membrilor structurii de conducere si a persoanelor care detin functii cheie/critice, implementarea hotararilor AGA, follow-upul misiunilor de control pentru compartimentele daune si subscriere si verificarea respectarilor timpilor de raspuns in corespondenta cu Autoritatea de Supraveghere Financiara.

Activitatile specifice ofiterului de conformitate desfasurate sunt urmatoarele:

- ✓ **Monitorizarea cadrului legal** - A identificat in mod continuu reglementarile aplicabile societatii, evaluand impactul asupra proceselor si procedurilor sale. De asemenea a furnizat informatii asupra masurilor ce trebuie luate pentru implementare, responsabilitati, data intrarii in vigoare. Functia de Conformitate a monitorizat proiectele de revizuire a actelor normative, in vederea evaluarii posibilului impact asupra societatii cu privire la modificarile semnificative din cadrul legal aplicabil. Pentru modificarile legislative importante au fost organizate intalniri de lucru cu compartimentele implicate in implementarea acestora.
- ✓ **Consilierea** - Pe toata perioada de raportare a acordat asistenta Conducerii Executive si compartimentelor societatii privind gestionarea eficienta a riscului de non-conformitate si cu privire la modalitatea de aplicare a prevederilor legale din toate domeniile in care exista un potential risc de non-conformitate.
- ✓ **Raportarea** - A elaborat raportarea catre Conducerea Executiva cu privire la misiunile indeplinite. S-a raportat si catre Consiliul de Administratie in ceea ce priveste monitorizarea timpului de raspuns in corespondenta cu ASF si monitorizarea respectarii termenelor de transmitere a raportarilor catre ASF.

B.5. FUNCTIA DE AUDIT INTERN

Auditul intern este o activitate independenta de asigurare obiectiva si de consiliere, destinata sa aduca valoare in societate si sa imbunatateasca operatiunile acesteia. Sfera de cuprindere a auditului intern include toate activitatile si operatiunile desfasurate in cadrul societatii.

Functia de audit intern, in cadrul PAID, este organizata respectandu-se urmatoarele cerinte:

- ✓ pozitia functiei in cadrul structurii organizatorice este de subordonare directa fata de Comitetul de Audit si respectiv fata de Consiliul de Administratie si garanteaza independenta si autonomia, pentru a nu fi compromisa obiectivitatea procesului de audit. Functia de audit intern nu depinde, ierarhic, de niciun responsabil din aria operativa. Personalului implicat in auditul intern nu ii sunt incredintate responsabilitati operative si nici nu este implicat in auditarea activitatilor de care a fost responsabil, daca nu a trecut cel putin un an de la schimbarea activitatii;
- ✓ functia de audit intern, in desfasurarea activitatii, are legaturi cu toate structurile de control din cadrul societatii;
- ✓ conducatorul activitatii de audit intern este numit de conducerea administrativa. Conform reglementarilor in vigoare, acesta trebuie sa indeplineasca cerintele de competenta profesionala si buna reputatie pentru a realiza aceasta activitate. Atributiile persoanei responsabile cu functia de audit intern sunt clar definite, iar responsabilitatea si modalitatea de raportare catre conducerea administrativa sunt precizate in fisa postului. Responsabilul cu functia de audit intern este imputernicit cu autoritatea necesara pentru a garanta independenta sa;
- ✓ personalul implicat in activitatea de audit intern are asigurat accesul la toate structurile societatii si la intreaga documentatie, inclusiv informatii privind activitatile externalizate;
- ✓ structura de audit intern este organizata corespunzator dimensiunii societatii si obiectivelor stabilite.

Functia de audit intern are ca principale obiective:

- ✓ evaluarea eficientei si a gradului de adecvare a sistemului de control intern;
- ✓ evaluarea modului de aplicare si a eficacitatii procedurilor de management al riscurilor;
- ✓ analiza relevantei si integritatii datelor furnizate de sistemele informatiionale financiare si de gestiune, inclusiv sistemul informatic;
- ✓ verificarea functionarii si eficientei fluxurilor informatiionale intre sectoarele activitatii;
- ✓ evaluarea acuratetei si credibilitatii inregistrarii contabile care stau la baza intocmirii situatiilor financiare si a raportarilor contabile;
- ✓ evaluarea modului in care se asigura protejarea elementelor patrimoniale bilantiere si extrabilantiere si identificarea metodelor de prevenire a fraudelor si pierderilor de orice fel;
- ✓ evaluarea modului in care sunt respectate dispozitiile cadrului legal, cerintele codurilor etice, precum si evaluarea modului in care sunt implementate politicile si procedurile societatii;
- ✓ testarea integritatii si credibilitatii raportarilor, inclusiv a celor destinate utilizatorilor externi;
- ✓ eficienta controalelor efectuate asupra activitatilor externalizate.

Obiectivul general al auditului intern este de imbunatatire a managementului structurilor auditate.

In atingerea obiectivelor sale, auditorul intern colaboreaza permanent cu functiile-cheie si Conducerea Executiva pentru a asigura implementarea principiilor unui sistem de guvernanta corporativa eficient si adecvat.

Pentru reglementarea activitatii de audit intern in cadrul PAID S.A. s-au elaborat si aprobat:

- ✓ Politica functiei de audit intern
- ✓ Procedura privind desfasurarea activitatii de audit intern
- ✓ Regulamentul de organizare si functionare al Comitetului de Audit.

Procedurile de audit intern prevad dreptul de initiativa al auditorului intern si autoritatea acestuia de a comunica cu orice membru din cadrul conducerii societatii, cu orice angajat si/sau colaborator al societatii, de a examina orice activitate, compartiment sau sediu secundar al societatii, precum si accesul acestuia la orice inregistrari, documente, fisiere si informatii necesare in realizarea obiectivelor auditului.

Auditorul intern al societatii poseda abilitati si competente profesionale adecvate pentru pozitia auditului intern in cadrul sistemului de guvernanta si isi desfasoara activitatea cu respectarea standardelor de audit intern si a prevederilor Codului Etic al auditorilor interni. Auditorul intern este obiectiv si independent in indeplinirea responsabilitatilor ce ii revin si prudent in utilizarea informatiilor colectate, trebuie sa aiba o atitudine impartiala, sa isi indeplineasca atributiile cu profesionalism si integritate si sa evite conflictele de interese.

Misiunile de audit vizeaza totalitatea proceselor si activitatilor din cadrul societatii si se desfasoara conform planului de audit bazat pe evaluarea riscurilor. In urma misiunilor de audit intern se emit rapoarte obiective, clare, concise si oportune care contin recomandari/masuri pentru eliminarea neconformitatilor/ neregularitatilor constatate.

Rezultatele misiunilor de audit intern sunt comunicate membrilor Comitetului de Audit si ai Consiliului de Administratie, precum si Conducerii Executive.

Conducatorul activitatii de audit intern raporteaza, Comitetului de Audit si Consiliului de Administratie al PAID S.A. cu privire la:

- ✓ gradul de indeplinire a planului de audit aprobat si stadiul desfasurarii misiunilor de audit;
- ✓ constatarile si concluziile misiunilor de audit si recomandările rezultate din desfasurarea misiunilor de audit;
- ✓ problemele privind controlul si guvernanta, expunerile semnificative la riscuri, inclusiv riscurile de fraudă;
- ✓ stadiul implementarii recomandărilor de către structurile auditate;
- ✓ alte informatii necesare sau solicitate de conducere.

Pentru desfasurarea in mod unitar a activitatii de audit intern, politica si procedurile specifice sunt supuse procesului de revizuire anuala, pentru a fi in conformitate cu legislatia si cu cele mai bune practici profesionale in domeniul auditului intern.

B.6. FUNCTIA ACTUARIALA

Functia Actuariala este functie cheie in cadrul societatii, fiind indeplinita in cadrul Compartimentului Actuarial de către seful de Compartiment cu sprijinul actuarului din subordine.

Functia actuariala este independenta, raportand direct Conducerii Executive sau/si Consiliului de Administratie.

In indeplinirea sarcinilor specifice, Functia Actuariala are acces la toate informatiile pe care le considera necesare, si poate informa direct si imediat conducerea societatii in legatura cu rezultatele evaluarilor proprii.

Principalele activitati ale Functiei Actuariale sunt in legatura cu:

- ✓ coordonarea calculului rezervelor tehnice;
- ✓ asigurarea folosirii in calculul rezervelor tehnice a unor metodologii, modele si ipoteze adecvate;
- ✓ evaluarea suficientei cantitative si calitative a datelor folosite in calculul rezervelor tehnice;
- ✓ compararea celei mai bune estimari cu rezultatele reale;
- ✓ informarea conducerii cu privire la acuratetea si adecvarea calculului rezervelor tehnice;
- ✓ supervizarea calculului rezervelor tehnice in situatia folosirii de aproximari in calculul celei mai bune estimari;
- ✓ exprimarea unei opinii in ceea ce priveste politica generala de subscriere;
- ✓ exprimarea unei opinii cu privire la adecvarea programului de reasigurare;
- ✓ implementarea sistemului de management al riscului privind calculul cerintelor de capital (SCR, MCR) si realizarea ORSA, in special prin modelarea riscurilor si realizarea de scenarii si teste de stres;
- ✓ prezentarea anuala către Consiliul de Administratie a unui raport scris in care sa fie prezentate toate sarcinile indeplinite de Functia Actuariala si rezultatul acestora, cu prezentarea clara a deficientelor semnalate si cu propuneri de remediere a acestora.

Principalii beneficiari si utilizatori ai rezultatelor activitatii Functiei Actuariale sunt: Consiliul de Administratie, Conducerea Executiva, functia de management al riscului si Compartimentul Economic.

In relatia cu Consiliul de Administratie:

- ✓ informeaza cu privire la incertitudinea sau riscurile legate de calculul rezervelor tehnice;
- ✓ prezinta informari si analize specifice domeniului actuarial, la cerere sau din initiativa proprie;
- ✓ asigura suport si prezinta avize in domenii ce necesita cunostinte de specialitate actuariala, in special privind rezervele tehnice Solvabilitate II, investitii, cerinte de capital, solvabilitate si fonduri proprii;
- ✓ prezinta anual Raportul Functiei Actuariale.

In relatia cu Conducerea Executiva:

- ✓ asigura suport de specialitate si realizeaza lucrari specifice necesare luarii sau fundamentarii unor decizii;
- ✓ aduce la cunostinta Conducerii Executive orice informatie obtinuta in activitatea curenta si care ar putea prezenta interes sau influenta deciziile;
- ✓ informeaza Conducerea Executiva despre orice limitari sau situatii de neindeplinire a cerintelor legale ale functiei actuariale.

In relatia cu Compartimentul Economic:

- ✓ asigura suport privind evaluarea unor categorii de active;
- ✓ furnizeaza recomandari cu privire la investirea activelor in scopul optimizarii cerintelor de capital;
- ✓ conlucreaza in elaborarea strategiei societatii, a planurilor financiare, a proiectului de buget;
- ✓ contribuie la realizarea rapoartelor financiare statutare, IFRS, Solvabilitate II.

In relatia cu functia de management al riscului:

- ✓ contribuie la implementarea si gestionarea sistemului de management al riscului, asigurand cunostinte si instrumente specifice;
- ✓ informeaza despre orice risc identificat si contribuie la evaluarea impactului acestuia;
- ✓ contribuie la realizarea ORSA si a altor studii, analize, proiectii;
- ✓ informeaza despre orice situatie de conflict de interese si riscurile aferente;
- ✓ informeaza cu privire la solvabilitatea societatii si asigura calculul unor indicatori specifici;
- ✓ conlucreaza la realizarea a diferite rapoarte si a raportarilor periodice catre Autoritatea de Supraveghere Financiara;
- ✓ contribuie la elaborarea, revizuirea si realizarea diferitelor politici (risc, investitii, managementul activelor si obligatiilor, managementul capitalurilor).

B.7. EXTERNALIZAREA

Externalizarea activitatilor, functiilor si serviciilor reprezinta o decizie strategica ce poate imbunatati avantajul competitiv al PAID, in conditiile unei administrari corespunzatoare. Toate deciziile de externalizare se bazeaza pe analiza avantajelor potentiale pe care PAID le-ar obtine si pe o evaluare riguroasa a riscurilor implicate. In toate situatiile, sunt analizate atent regulile si cerintele legale relevante. Societatea a implementat Procedura de externalizare cu scopul stabilirii unui cadru pentru identificarea, evaluarea, documentarea si aprobarea activitatilor/functiilor ce urmeaza a fi externalizate, respectiv: stabilirea responsabilitatilor si persoanelor responsabile si elaborarea planurilor alternative, stabilirea costurilor si a resurselor necesare.

Prin procedura de externalizare se urmareste definirea:

- ✓ unui set de reguli specifice privind activitatea de externalizare;
- ✓ principiilor si practicilor ce trebuie avute in vedere cu ocazia externalizarii operatiunilor catre terte persoane (ex. furnizor), in conformitate cu principalele etape ale externalizarii: etapa decizionala, etapa precontractuala, etapa contractuala si etapa postcontractuala.
- ✓ rolurilor si responsabilitatilor Consiliului de Administratie, Conducerii Executive si ale personalului implicat in procesul de externalizare, in supravegherea si gestionarea activitatilor sau functiilor externalizate, avand ca principal scop stabilirea unei metode unitare de administrare a angajamentelor de externalizare, astfel incat sa permita identificarea si administrarea eficienta a riscurilor potentiale.

Procedura include si cerintele minime aplicabile in circumstante normale, fiind responsabilitatea persoanelor implicate in activitatea de externalizare sa respecte cel putin prevederile procedurii, fiind aplicabila compartimentelor interne din cadrul PAID S.A. care, conform legislatiei in vigoare/organizarii interne a societatii, detin competente sau responsabilitati cu privire la activitati/functii ce sunt susceptibile de a fi externalizate sau asupra carora s-a decis externalizarea.

Externalizarea reprezinta delegarea activitatii/ unei parti a activitatii operationale catre o terta parte (fara a include delagarea riscului si nici gestionarea acestuia). Prin externalizarea serviciilor nu se transfera responsabilitatea respectivei activitati, impunandu-se o monitorizare riguroasa a activitatii externalizate in vederea gestionarii riscurilor de conformitate (cu legislatia), operationale si reputationale inerente intr-un astfel de contract.

Principiile avute in vedere in luarea deciziei de externalizare a unei activitati/ functii sunt:

- ✓ externalizarea nu trebuie sa afecteze desfasurarea activitatii PAID S.A. si nici capacitatea A.S.F. de a monitoriza modul in care societatile isi respecta obligatiile;
- ✓ PAID S.A. va trebui sa dispuna permanent de un sistem alternativ adecvat de competente, care sa permita evaluarea calitatii serviciilor executate de furnizorii de servicii si reluarea in orice moment a controlului direct asupra activitatilor/ functiilor externalizate, in cazul rezilierii contractelor cu furnizorii de servicii;
- ✓ PAID S.A. va ramane in continuare responsabila in ceea ce priveste respectarea prevederilor legale aferente activitatilor/ functiilor externalizate.

Principalele criterii avute in vedere in luarea deciziei de externalizare a unei activitati/ functii sunt:

- ✓ externalizarea functiilor sau activitatilor operationale critice sau semnificative se realizeaza astfel incat sa nu determine: deteriorarea semnificativa a calitatii sistemului de guvernanta, cresterea nejustificata/semnificativa a riscului operational, incapacitatea/imposibilitatea A.S.F. de a monitoriza modul in care societatile/furnizorii isi respecta obligatiile, discontinuitati in furnizarea de servicii de calitate catre asigurati, afectarea reputatiei societatii;
- ✓ reducerea si controlul costurilor operationale, pentru ca resursele interne sa poata fi utilizate in alte scopuri. Castigarea unui plus de performanta din punctul de vedere al: vitezei de desfasurare a activitatilor/functiilor externalizate/timpilor de raspuns si livrare a serviciilor, cunostintelor profesionale/expertizei profesionale, scaderii erorilor operationale in procesarea si livrarea serviciilor;

- ✓ potentialul furnizor catre care s-ar putea externaliza o activitate/ functie, trebuie sa: coopereze cu A.S.F.; permita societatii, auditorilor acesteia si A.S.F. accesul efectiv la datele privind functia sau activitatea externalizata; permita accesul A.S.F. in sediul in care isi desfasoara activitatea; creeze conditii pentru ca A.S.F. sa isi exercite atributiile; se bucure de o buna reputatie; aiba o situatie financiara stabila; manifeste disponibilitate totala cu privire la respectarea legislatiei A.S.F. si, de la caz la caz, sa detina norme si proceduri de continuare a activitatii in caz de dezastre naturale.

Orice proces si/sau activitate poate fi, in principiu, externalizat/a, daca externalizarea nu este interzisa din punct de vedere legal. PAID S.A. notifica catre Autoritatea de Supraveghere Financiara intentia de a externaliza functii sau activitati critice sau semnificative si evolutiile semnificative ale functiilor sau activitatilor respective.

PAID S.A. este responsabila pentru activitatile pe care a fost autorizata sa le desfasoare, inclusiv pentru cele externalizate si trebuie sa mentina un ansamblu adecvat de competente de baza la nivel operational, astfel incat sa aiba capacitatea de a relua, daca este cazul, controlul direct asupra activitatii externalizate.

PAID S.A. clasifica activitatile externalizate sau care urmeaza a fi externalizate in activitati/procese critice si importante, clasificarea avand la baza: impactul pe care il genereaza intrarea in dificultate a unei activitati/proces cu efecte financiare si reputationale asupra PAID S.A., inclusiv pentru beneficiarul de servicii; usurinta si rapiditatea cu care poate fi inlocuit furnizorul; capacitatea furnizorului de a oferi servicii comparabile, la o calitate comparabila si un cost acceptabil.

Monitorizarea serviciilor externalizate: PAID S.A. trebuie sa se asigure ca furnizorul de servicii externalizate va respecta cantitatea si calitatea serviciilor solicitate/ prevazute in contract. Serviciile/ activitatile externalizate sunt monitorizate periodic de responsabilul serviciilor/ activitatii externalizate. De asemenea, in cadrul societatii se efectueaza misiuni de control si audit intern privind activitatile/ serviciile externalizate.

La data de referinta a prezentului raport, principalele servicii/activitati externalizate, precum si furnizorii acestora au fost:

Activitatea IT:

Brokernet Software S.A., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Servicii de dezvoltare software, instruire si suport utilizatori, administrare baza de date aplicatie SharpAsig, administrare aplicatie SharpAsig, administrare website public PAID S.A..
Prodinf Software S.R.L., Pitesti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Servicii de mentenanta si asistenta tehnica a sistemului informatic EMSYS, administrare baza de date aplicatie EMSYS, administrare aplicatie EMSYS.
GTS Telecom S.R.L., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Gazduirea echipamentelor IT ale PAID in Bucuresti si Cluj, gazduirea si backup-ul website-ului public PAID S.A..
Asseco SEE S.R.L., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Administrare, monitorizare si interventii software de comunicatii si securitate; Administrare, monitorizare si interventii pentru software de baza; Administrare, monitorizare si interventii pentru software de virtualizare; Administrare, monitorizare si interventii asupra infrastructurii

hardware din Bucuresti si Cluj; Administrare, monitorizare si interventii asupra solutiei de backup de date; Administrare, monitorizare si interventii asupra solutiei de replicare de date (Disaster Recovery).

Externalizarea serviciilor de arhivare:

Global Storage Solution S.R.L., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Prelucrare arhivistica, preluare documente, extragere, selectiune, inventariere, distrugere.

Externalizarea activitatea de constatare si lichidare daune:

Damage Claims S.R.L. Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Instrumentarea dosarelor de dauna aferente politelor obligatorii de asigurare impotriva dezastrelor naturale PAD emise de PAID S.A., in cazul asiguratilor asistati social/ locuinte sociale.

Avus International S.R.L., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Instrumentarea dosarelor de dauna aferente politelor obligatorii de asigurare impotriva dezastrelor naturale PAD emise de PAID S.A., in cazul asiguratilor asistati social/ locuinte sociale.

Pavalascu Risk Consultants SRL, Bucuresti, Romania	Activitatea externalizata: Instrumentarea dosarelor de dauna aferente politelor obligatorii de asigurare impotriva dezastrelor naturale PAD emise de PAID S.A., in cazul asiguratilor asistati social/ locuinte sociale si a dosarelor aferente PAD emise de ERGO Asigurari.

Externalizarea activitatii de audit intern:

Mazars Romania S.R.L., Bucuresti, Romania	<u>Activitatea externalizata:</u> Activitatea de audit intern

B.8. ALTE INFORMATII

Informatiile prezentate in capitolul **B."Sistemul de guvernanta"** ofera o imagine clara si reala a sistemului de guvernanta in cadrul PAID S.A. Conducerea societatii considera ca sistemul de guvernanta este adecvat, in deplina concordanta cu natura si complexitatea riscurilor asociate.

In plus, ca urmare a misiunii de audit intern efectuata de catre auditorul Mazars in 2019, cu privire la Evaluarea activitatilor desfasurate pentru mentinerea conformitatii la nivelul Societatii s-a constatat ca mediul de guvernanta, management al riscului si control intern la nivelul PAID S.A. este adecvat.

In anul 2019, conform prevederilor Regulamentului 1/2019 privind evaluarea si aprobarea membrilor structurii de conducere si a persoanelor care detin functii-cheie in cadrul entitatilor reglementate de Autoritatea de Supraveghere Financiara, membrii structurii de conducere ai societatii au fost evaluati atat individual cat si colectiv, constantandu-se adecvarea acestora.

C. PROFILUL DE RISC

Profilul de risc reprezintă o descriere a riscurilor la care PAID S.A. este expusă. Profilul de risc exprimă natura riscurilor care amenință societatea, în funcție de complexitatea activității și obiectivele sale strategice. Riscurile semnificative sunt identificate, evaluate, monitorizate și raportate periodic și/sau ori de câte ori este necesar. Conținutul profilului este puternic influențat de caracterul special al activității de asigurare a PAID S.A. așa cum este reglementat de Legea nr. 260/2008 privind asigurarea obligatorie a locuințelor împotriva cutremurelor, alunecărilor de teren și inundațiilor, cu modificările și completările ulterioare și de normele specifice emise în aplicarea acesteia.

Principalele orientări strategice pe care Societate le are în vedere se referă la:

- ✓ consolidarea gradului de Solvabilitate II;
- ✓ monitorizarea continuă a modificării cerințelor Solvabilitate II și implementarea acestora;
- ✓ evaluarea și administrarea impactului riscurilor asupra indicatorilor de solvabilitate, profitabilitate, lichiditate;
- ✓ continuarea procesului de implementare a cerințelor IFRS;
- ✓ consolidarea permanentă a managementului riscurilor;
- ✓ finalizarea planului de intervenție în caz de dezastru extins;
- ✓ optimizarea continuă a programului de reasigurare;
- ✓ suport în tranzacționarea acțiunilor aparținând societăților aflate în faliment (Astra, Carpatica);
- ✓ continuarea demersurilor pentru îmbunătățirea cadrului legislativ specific.

Activitatea PAID S.A. este analizată prin prisma expunerii la următoarele riscuri: Riscul de subscriere, Riscul de lichiditate, Riscul de credit, Riscul de piață, Riscul operational, Riscul reputational și Riscul strategic. Riscurile sunt tratate individual, dar și în agregat. Societatea calculează necesarul de capital utilizând Formula Standard. Rezultatele obținute oferă o imagine de ansamblu asupra modului în care sunt distribuite riscurile pe diferite categorii de risc și determină cerințele de capital de solvabilitate în conformitate cu Solvabilitate II.

Pe baza rezultatelor financiare din ultimii ani, PAID este în plin proces de acumulare de fonduri proprii și de optimizare a cerinței de capital pentru asigurarea unei rate de solvabilitate cât mai confortabile.

Analizele de risc sunt întocmite la nivelul societății, respectând specificatiile politicilor și procedurilor de risc.

Cele mai importante riscuri sunt:

<i>subscriere</i>	✓ Reprezintă cel mai important risc al societății. Față de anul trecut nu s-au înregistrat modificări semnificative.
<i>contrapartida</i>	✓ Reprezintă un risc important pentru societate. Față de 2018 s-au înregistrat ușoare creșteri ale acestuia, ca efect al creșterii expunerilor de tip 1.
<i>pieța</i>	✓ Este al treilea risc ca mărime pentru PAID SA, în ușoară creștere față de anul trecut din cauza creșterii riscului de concentrare și de marja de credit ca urmare a creșterii investițiilor în titluri ale statului român, denumite în euro.
<i>operational</i>	✓ Se menține la un nivel comparabil cu cel din anul precedent.

Tehnici de diminuare a riscului

Tehnicile de diminuare a riscului se refera la metode si solutii prin care societatea isi poate gestiona mai bine riscurile asumate, transferand o parte din risc catre societati cu pozitie financiara solida.

Reasigurarea este una din aceste tehnici, prin intermediul careia pot fi acoperite expuneri mari, oferind societatii protectie, securitate si lichiditate in caz de evenimente majore.

Obiectivele activitatii de reasigurare: In conformitate cu prevederile legale, PAID are obligatia de a contracta reasigurarea, asigurandu-se astfel transferul de risc.

PAID detine o politica de reasigurare prin care se asigura continuitatea unui program de reasigurare de calitate astfel incat sa fie asigurata optimizarea cerintei de capital si protectia societatii.

Principalele obiective ale reasigurarii sunt:

- ✓ sa asigure fondurile necesare achitarii daunelor in situatia producerii unor evenimente catastrofale;
- ✓ sa protejeze fondurile proprii ale societatii;
- ✓ sa contribuie la reducerea cerintei de capital pentru asigurarea solvabilitatii societatii;
- ✓ sa furnizeze capacitate de subscriere pentru societate;

In Procedura de reasigurare este prezentat un proces de constructie anuala a programului de reasigurare , care prevede etape, termene, flux pentru asigurarea reinnoirii reasigurarii in timp util, asigurarii calitatii si optimizarea costurilor.

Un rol important in acest proces il detine Comitetul de Reasigurare care analizeaza orice decizie cu privire la programul de reasigurare si o prezinta Consiliului de Administratie spre aprobare.

O componenta importanta a programului de reasigurare o constituie numarul si calitatea reasuratorilor. Securitatea financiara a reasuratorilor sta la baza elaborarii programului de reasigurare. Conform procedurii de reasigurare, selectia reasuratorilor se realizeaza tinand cont de rating-ul acestora, acordat de cele mai importante agentii de rating, respectiv: Standard & Poor's, A.M.Best, Fitch si Moody's. Nivelul minim de rating acceptat va fi "A-" de la cel putin una dintre agentii de rating S&P, A.M. Best sau Fitch sau „A3” dat de Moody's, orice exceptie de la aceasta conditie fiind subiectul unei aprobari specifice a Comitetului de Reasigurare si a Consiliului de Administratie.

O alta componenta importanta a programului este capacitatea acestuia care are impact semnificativ in reducerea cerintei de capital de solvabilitate si protectia societatii in caz de daune catastrofale. Limita programului de reasigurare este aleasa astfel incat abaterea profilului de risc al societatii de la ipotezele formulei standard de calcul al SCR sa nu fie semnificativa.

Precizari privind programul de reasigurare:

- ✓ programul de reasigurare este analizat anual de catre Comitetul de Reasigurare si propus spre aprobare Consiliului de Administratie.
- ✓ retinerea neta a riscurilor subscrise de catre PAID, in conformitate cu Actul Constitutiv, nu va depasi 50% din activul net al societatii.
- ✓ limita programului de reasigurare este fixata in urma simularii daunei maxime posibile (PML) pe diverse scenarii de perioade de revenire a cutremurului. Scenariul care sta la baza stabilirii limitei programului de reasigurare este cel al unei perioade de revenire de 200 de ani.
- ✓ nici un reasurator/grup nu poate detine in cadrul portofoliului de reasigurare mai mult de 15% din capacitatea programului de reasigurare;

C.1. RISCUL DE SUBSCRIERE

Riscul de subscriere reprezinta riscul inregistrarii unor pierderi sau al modificarii nefavorabile a valorii obligatiilor din cauza adoptarii unor ipoteze inadecvate in procesul de tarifare sau de constituire a rezervelor;

Conform prevederilor Legii nr. 260/2008, PAID administreaza sistemul de asigurare obligatorie a locuintelor, care acopera trei riscuri de baza specifice Romaniei - cutremur, inundatii si alunecari de teren.

Din necesitatea de a impulsiona cresterea gradului de cuprindere in asigurare, coroborat cu componenta de protectie sociala si financiara a populatiei in vederea reducerii efectelor post catastrofa si a evitarii apelarii la fondurile publice, PAID impreuna cu ASF au demarat actiuni de modificare a Legii nr. 260/2008.

Profilul riscului de subscriere se bazeaza pe: politica de subscriere adoptata de societate, managementul cheltuielilor, cresterea eficientei procesului de monitorizare a portofoliului de asigurati, iar metoda de transfer al riscului este reasigurarea.

Subcategoriile riscului de subscriere sunt:

- S1 ✓ *riscul de prime*, respectiv riscul ca primele incasate de PAID SA sa se dovedeasca a fi inadecvate pentru sustinerea financiara a obligatiilor viitoare ce apar din aceste contracte (din cauza unor fluctuatii in ceea ce priveste momentul aparitiei, frecventa si severitatea evenimentelor).
- S2 ✓ *riscul de rezerva*, respectiv riscul ca rezervele societatii (rezerva de dauna avizata/neavizata, rezerva de prima, alte rezerve tehnice) sa se dovedeasca a fi inadecvate.
- S3 ✓ *riscul de dauna*, respectiv riscul aparitiei unui volum mai mare de daune sau a unor daune cu severitate mai mare decat era previzionat, rezultand pierderi neasteptate.
- S4 ✓ *riscul privind portofoliul subscris*, respectiv riscul provenit din expunerea la pierderi financiare legate de detinerea unui portofoliu de asigurari diferit de cel asteptat (categorie locuinte A/B, repartizare pe zone CRESTA, fluctuatii mari in portofoliul PAID etc).
- S5 ✓ *riscul privind aparitia evenimentelor catastrofice*, respectiv riscul de a avea pierderi neasteptate cauzate de producerea unor evenimente extreme/ catastrofice.
- S6 ✓ *riscul retinerii nete*, respectiv riscul ca nivelul retinerii proprii sa fie in neconcordanta cu expunerea si capitalurile proprii, rezultand astfel pierderi nejustificate.
- S7 ✓ *riscul de concentrare pe zone vulnerabile*, respectiv riscul de concentrare ridicata pe regiuni vulnerabile expuse la riscurile asigurate ce se materializeaza in pierderi cauzate de evenimente catastrofice.
- S8 ✓ *riscul determinat de comportamentul asiguratilor*, respectiv riscul ca asiguratii sa actioneze in moduri care nu pot fi anticipate, avand efecte negative asupra societatii.
- S9 ✓ *riscul privind capacitatea de reasigurare*, respectiv riscul ca, pe perioade scurte de timp, aceasta capacitate sa fie insuficienta in raport cu dauna maxima posibila.

Pentru un management eficient al riscului de subscriere, PAID elaboreaza, mentine si respecta:

- ✓ o strategie generala de subscriere – ca parte a strategiei de afaceri;
- ✓ o politica adecvata de reasigurare – ca parte a strategiei de afaceri;
- ✓ o strategie de risc – ca parte a strategiei de afaceri;
- ✓ norme/metodologii/proceduri clare de subscriere si gestionare a daunalitatii avand la baza cerintele legale aferente procesului de subscriere si gestionare a daunelor;
- ✓ efectuarea periodica a testelor de stres pentru evaluarea volatilitatii factorilor cu impact direct asupra riscului de subscriere;
- ✓ proceduri/ metodologii de stabilire a rezervelor;
- ✓ conformitatea cu cerintele legale.

PAID SA urmareste ca veniturile din prime sa acopera daunele si cheltuielile estimate si sa asigure acumularea de fonduri pentru acoperirea daunelor catastrofale, prin stabilirea unor indicatori de performanta si monitorizarea periodica a acestora (ex: rata solvabilitate, coeficient de lichiditate).

PAID monitorizeaza acumularea riscurilor prin analize pe zone Cresta si zone de risc.

Evaluarea riscului de subscriere

In cadrul societatii, se realizeaza si se dezvolta analize atat cantitative cat si calitative ale acestor riscuri, in vederea realizarii unei imagini amanuntite a riscurilor si in special pentru identificarea de masuri necesare de atenuare a riscurilor si de control a acestora.

Riscul de subscriere non-viata si componentele sale – riscul de prime si rezerve si riscul de catastrofa – sunt evaluate/masurate utilizand formula standard. Deoarece prima de asigurare se achita integral si anticipat, societatea nu se confrunta cu riscul de reziliere (lapsare). Riscul de subscriere este intens influentat de nivelul riscului de catastasofa naturala.

Profilul riscului de subscriere este puternic influentat de caracteristicile produsului PAD, respectiv:

- ✓ acoperirea politei este una de tip prim risc - respectiv, pentru orice dauna care a intervenit pe parcursul valabilitatii unui contract de asigurare, cuantumul despagubirii se stabileste la nivelul pagubei efective, in limita sumei asigurate, neaplicandu-se principiul proportionalitatii;
- ✓ produsul face parte din categoria asigurarilor obligatorii si se adreseaza proprietarilor de locuinte (persoane fizice sau juridice) si autoritatilor care administreaza locuintele aflate in proprietatea statului;
- ✓ nu prevede fransiza deductibila;
- ✓ nu se face selectia riscului, fiind un produs de asigurare obligatoriu;
- ✓ este un produs unic, care functioneaza pe principiul solidaritatii, adica se aplica acelasi nivel de prima de asigurare pentru orice locuinta, independent de gradul de vulnerabilitate specific acesteia;
- ✓ suma asigurata este stabilita prin lege la 20.000 EUR pentru locuinte tip A si 10.000 EUR pentru locuinte tip B si nu la valoarea reala a acestora, iar prima de asigurare este stabilita tot prin lege la echivalentul in lei a 20 EUR, respectiv 10 EUR si nu actuarial.

Societatea efectueaza analize pe baza factorilor generatori de risc:

- ✓ *riscul de prime*: prima medie, dauna medie, analiza compozitiei portofoliului (PAID colecteaza informatii privind adresa obiectului asigurat/riscului, elemente structurale, anul constructiei, numarul de etaje);
- ✓ *riscul de rezerve*: teste de stres, teste pentru adecvarea rezervelor;
- ✓ *riscul de dauna*: frecventa daunelor, severitatea daunelor, timpul de instrumentare si plata al daunelor, teste de stres referitoare la frecventa si severitate, impactul in SCR;
- ✓ *riscul privind portofoliul subscris*: analiza expunerii agregate si analiza compozitiei portofoliului, rata daunei, teste de stres;
- ✓ *riscul privind aparitia evenimentelor catastrofice*: analiza nivelului rezervei de catastrofa, impactul evenimentelor extreme in SCR, teste de stres, estimare PML, analiza rezultatelor modelarii portofoliului de catre brokerii de reasigurare;
- ✓ *riscul retinerii nete*: analiza / scenarii privind retinerea proprie, luandu-se in considerare: estimari actuariale ale expunerii, costul reasigurarii, ratingul companiilor de reasigurare, credit quality step, apartenenta la grupuri si alte elemente;
- ✓ *riscul de concentrare pe zone vulnerabile*: analiza periodica a nivelului de concentrare pe zone CRESTA (cutremur si inundatii);
- ✓ *riscul determinat de comportamentul asiguratilor*: gradul de cuprindere in asigurare, gradul de reinnoire, estimare new business;
- ✓ *riscul privind capacitatea de reasigurare*: analiza suficientei programului de reasigurare fata de prevederile legale.

Concentrarea riscurilor de subscriere

Avand in vedere ca PAID S.A. administreaza sistemul de asigurari obligatorii a locuintelor, care conform legii este alcatuit din polite PAD, activitatea Societatii se concentreaza pe o singura linie de afaceri si doar pe sectorul rezidential.

Societatea monitorizeaza periodic concentrarea pe zone vulnerabile (zone CRESTA).

PAID S.A. urmareste permanent optimizarea programului de reasigurare astfel incat acesta sa ofere o protectie adecvata specificului societatii.

Riscul de prima si riscul de rezerva reprezinta componente importante ale riscului de subscriere. PAID S.A. urmareste o rezerva prudenta/precauta. Neavand date istorice aferente evenimentelor catastrofice, calibrarea rezervelor se face in baza normelor interne, verificate ulterior prin teste run off.

De asemenea PAID S.A. dezvolta scenarii pentru evenimente naturale posibile.

Principalele masuri pentru diminuarea riscului de subscriere:

- ✓ Optimizarea capacitatii programului de reasigurare. Capacitatea programului de reasigurare a crescut la 950 milioane de euro incepand cu 15.07.2019;
- ✓ Monitorizarea periodica a expunerii si corelarea nevoii de reasigurare cu protectia oferita de programul de reasigurare;
- ✓ Monitorizarea constituirii si adecvarii rezervelor, Teste de adecvare a rezervelor;
- ✓ Monitorizarea respectarii Metodologiei de daune;
- ✓ Implementarea noii Metodologii de subscriere;

- ✓ Analiza compozitiei portofoliului subscris (Tip A/B, expunere pe zone CRESTA, polite emise si in vigoare pe societati/canale de distributie);
- ✓ Monitorizarea si optimizarea continua a timpilor de instrumentare a dosarelor de dauna;
- ✓ Dezvoltarea planului de dezastru extins;
- ✓ Teste cu scenarii catastrofice, analiza impactului evenimentelor extreme in SCR;
- ✓ Analiza si cresterea nivelului rezervei de catastrofa.

De asemenea, in vederea administrarii eficiente a riscului, PAID S.A. a stabilit praguri de semnificatie si apetitul la risc in cadrul Sistemului de Management al Riscului, acestea fiind monitorizate periodic.

Situatia curenta

Cele mai importante/semnificative subcategorii ale acestui risc sunt *riscul de prime*, *riscul de rezerve si riscul de daune* (evolutie potential adversa a daunelor, volatilitate si crestere potentiala a frecventei daunelor). Necesarul de capital pentru riscul de subscriere este calculat tinand cont de specificul portofoliului, strategia de afaceri si caracteristicile programului de reasigurare.

Particularitatile portofoliului PAID S.A. date de expunerea la catastrofe naturale genereaza un nivel al riscului de subscriere senzitiv la caracteristicile programului de reasigurare, in special nivelul retinerii proprii.

Prin contractele de asigurare pe care le incheie, societatea este expusa la riscurile de catastrofe naturale cutremure, inundatii, alunecari de teren. Aceste tipuri de riscuri sunt administrate in mod prudent de catre managementul societatii, prin programul de reasigurare. Programul si strategia de reasigurare sunt construite tinand cont de strategia de afaceri a societatii.

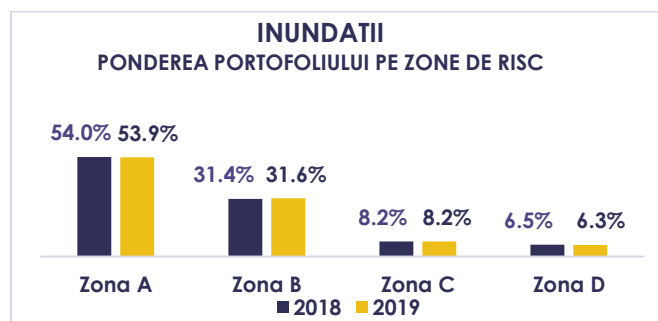
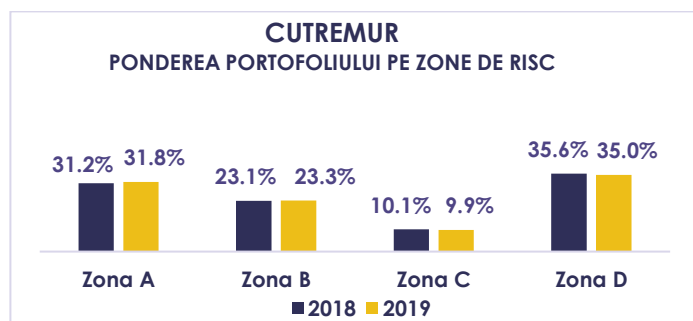
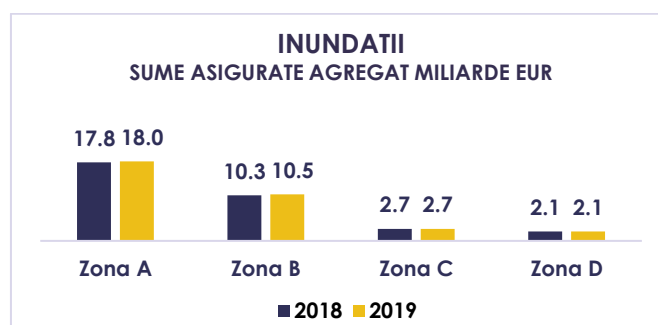
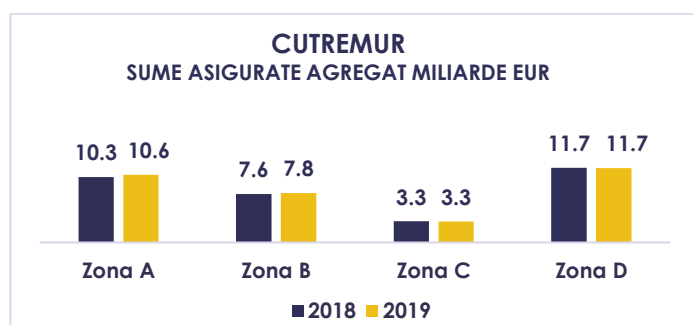
Primele de asigurare si sumele asigurate obligatoriu au fost stabilite prin Legea nr. 260/2008 pe baza datelor detinute de Ministerul Administratiei si Internelor si de societatile de asigurare care practicau asigurari facultative a locuintelor. Prima obligatorie este echivalentul in RON, la cursul BNR valabil la data efectuarii platii, a: 20 EUR pentru locuinte tip A - cu suma asigurata de 20.000 EUR si 10 EUR pentru locuinte tip B - cu suma asigurata de 10.000 EUR. Prima medie inregistrata la data de 31.12.2019 a crescut la **19,41 EUR**, fata de 19,35 EUR la 31.12.2018. Prima medie minima se inregistreaza in judetul Vaslui (16,35 EUR), iar prima medie maxima se inregistreaza in judetul Sibiu (19,99 EUR).

Pana la data de 31.12.2019 nu a fost inregistrat nici un eveniment catastrofal care sa aiba impact asupra societatii. Totusi societatea este expusa in situatia producerii unui eveniment catastrofal major, existand riscul ca la acel moment sa se dovedeasca ca prima sa fie inadecvata.

Din totalul de **9.031.317 locuinte** inregistrate in Romania (conform INS-2018), la data de 31.12.2019 era asigurat un numar de **1.731.965 locuinte** (in usoara crestere fata de aceeasi perioada a anului trecut: 1.704.634), rezultand un grad de cuprindere in asigurare de **19,18%**. **Municipiul Bucuresti** impreuna cu **Judetul Ilfov** au un grad de cuprindere in asigurare de **38,84%** si o pondere de 24,33% in total suma asigurata agregat. Judetele cu cel mai mic grad de cuprindere in asigurare sunt Olt (8,02%), Botosani (8,48%) si Gorj (8,48%). **Gradul mediu anual de reinnoire a crescut** de la 68,14% in 2018 la **70,07% in 2019**.

Distributia politelor in vigoare la 31.12.2019 pe zone de risc

Zonele de risc au fost stabilite in baza coeficientilor prezentati in Anexa X din Regulamentul Delegat nr. 35/2015.

Zona A-risc de cutremur foarte mic: Alba, Arad, Bihor, Bistrita-Nasaud, Botosani, Caras-Severin, Cluj, Constanta, Harghita, Hunedoara, Maramures, Mures, Salaj, Sibiu, Suceava, Tulcea

Zona B-risc de cutremur mic spre mediu: Brasov, Dolj, Gorj, Iasi, Mehedinti, Neamt, Olt, Satu Mare, Teleorman, Timis, Valcea

Zona C-risc de cutremur mediu: Arges, Braila, Covasna, Dambovita, Galati, Giurgiu, Vaslui

Zona D-risc de cutremur ridicat spre foarte ridicat: Bacau, Buzau, Calarasi, Ialomita, Prahova, Vrancea, Bucuresti, Ilfov

Zona A-risc de inundatie mic spre mediu: Alba, Arges, Bistrita-Nasaud, Botosani, Brasov, Buzau, Covasna, Gorj, Harghita, Mures, Prahova, Sibiu, Suceava, Valcea, Bucuresti, Ilfov

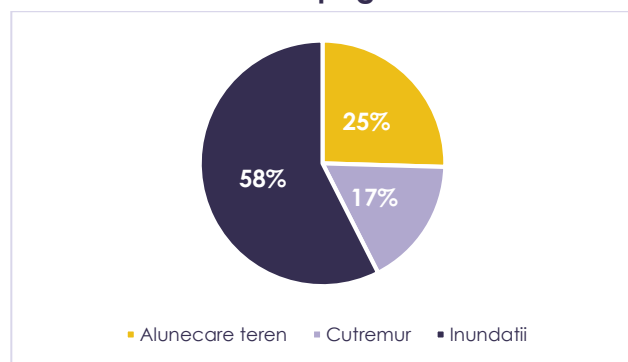
Zona B-risc mediu spre ridicat: Arad, Bacau, Bihor, Caras-Severin, Cluj, Constanta, Dambovita, Iasi, Mehedinti, Neamt, Satu Mare, Timis, Vaslui, Vrancea

Zona C-risc de inundatie ridicat: Calarasi, Dolj, Giurgiu, Hunedoara, Maramures, Salaj

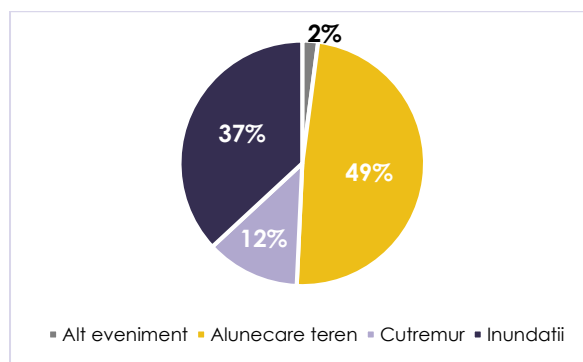
Zona D-risc de inundatie foarte ridicat: Braila, Galati, Ialomita, Olt, Teleorman, Tulcea

Valoarea **cheltuielilor cu daunele platite pana la 31.12.2019**, inregistra valoarea de **6.024 Mii RON**, din care: 5.348 Mii RON despagubiri platite asiguratilor, 642 Mii RON reprezinta costurile de instrumentare a dosarelor de daune si 34 Mii RON reprezinta cheltuielile cu expertizele tehnice si diverse cheltuieli juridice. **Rezerva de daune avizate** se ridica la **6.924 Mii RON**.

Structura despagubirilor in 2019

Structura rezervei de dauna la 31.12.2019

Reasigurarea are un rol esential in activitatea PAID, fiind achizitionata pentru a oferi protectie, securitate si lichiditate in caz de evenimente majore. Tinand cont de fluctuatiile care pot aparea in decursul unui an in structura portofoliului de asigurari, compania monitorizeaza periodic adecvarea programului de reasigurare la portofoliul preluat in asigurare. Astfel daca este necesar, sunt demarate negocieri pentru majorarea limitelor necesare protectiei prin reasigurare. La 31.12.2019 **Dauna maxima probabila pentru riscul de cutremur**, calculata conform cerintelor Solvabilitate II, inregistra valoarea de **542.813 Mii EUR**, iar programul de reasigurare avea o acoperire de **950.000 Mii EUR**, fiind aliniat profilului de risc a societatii. Pana in prezent nu au existat evenimente care sa depaseasca retinerea si sa genereze recuperari din reasigurare.

PAID S.A. urmareste prin reasigurare o protectie continua a portofoliului sau, programul de reasigurare fiind reinnoit anual astfel incat sa raspunda cat mai bine nevoilor companiei. Orice decizie legata de programul de reasigurare este analizata in detaliu de catre Comitetul de Reasigurare si prezentata Consiliului de Administratie spre aprobare.

Unul dintre cele mai importante obiective strategice ale companiei este alinierea capacitatii de reasigurare cu un nivel la care aceasta sa fie suficienta pentru un eveniment cu perioada de revenire de 200 ani. La 31.12.2019 capacitatea programului de reasigurare este de 950 mil. EUR si este aliniata la profilul de risc al societatii.

Evaluarea cantitativa:

CERINTA DE CAPITAL PENTRU RISCUL DE SUBSCRIERE		Mii RON
Non Life prime si rezerve		19.584
Non Life lapsare		0
Non Life catastrofa		54.071
SCR subscriere		61.941

Evaluarea calitativa: grad mediu de risc.

Senzitivitatea la riscul de subscriere

Societatea efectueaza periodic scenarii de test pentru riscul de subscriere, urmarind impactul in SCR, spre exemplu: Cresterea numarului de polite in zone vulnerabile; teste de stres cu evenimente catastrofice.

C.2. RISCUL DE PIATA

Riscul de piata reprezinta riscul inregistrarii unor pierderi sau de modificare nefavorabila a situatiei financiare, care rezulta, direct sau indirect, din fluctuatiile nivelului si volatilitatii preturilor de piata ale activelor, obligatiilor si instrumentelor financiare.

Pentru PAID SA, principalele subriscuri ale riscului de piata din formula standard Solvabilitate II sunt: riscul de rata a dobanzii, riscul valutar, risc de marja credit si riscul de concentrare. Riscul de marja credit si riscul de concentrare sunt tratate impreuna cu riscul de contrapartida in riscul de credit.

Analiza riscului de piata se realizeaza prin prisma urmatoarelor subcategorii:

- P1** *riscul valutar* - consta in probabilitatea de a inregistra pierderi datorate modificarii cursului de schimb al monedei care sta la baza decontarii obligatiilor asumate. Modificarile cursului valutar pot scadea valoarea activelor sau pot creste valoarea obligatiilor exprimate in valuta.
- P2** *riscul ratei dobanzii* - riscul de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate, datorita variatiei ratei dobanzii pe piata intr-un sens nefavorabil.

PAID SA are in vedere urmatoarele aspecte cu privire la riscul de piata:

- ✓ strategia de investitii a societatii - clasele de active in care compania este dispusa sa investeasca, limite si responsabilitati;
- ✓ pastrarea unui profil de risc prudent de investitii, respectiv mentinerea unui portofoliu de active bazat pe principiul „securitate contra profit”;
- ✓ managementul adecvat al activelor si obligatiilor (ALM);
- ✓ respectarea cerintelor legale privind investitiile
- ✓ strategia de risc.

Evaluarea riscului de piata

Urmatoarele componente ale riscului de piata sunt evaluate si calculate utilizand metodologia formulei standard: riscul ratei dobanzii, riscul de curs valutar, riscul de marja de credit (spread) si riscul de concentrare.

Subcategoriile de risc de piata privind proprietatile si actiunile nu se calculeaza deoarece Societatea nu dispune de investitii in imobiliare si in actiuni.

Metode de analiza

- ✓ *riscul valutar*: volatilitatea cursurilor de schimb valutar; teste de stres/ analize de scenarii; analize privind expunerea valutara; impactul riscului valutar in SCR;
- ✓ *riscul ratei dobanzii*: volatilitatea ratei dobanzii; modificarea curbei randamentelor, preturile de piata ale titlurilor de stat, VaR; analiza de scenarii; impactul riscului ratei dobanzii in SCR.

Concentrarea riscurilor de piata

PAID S.A. are **expunere semnificativa in titluri de stat** emise de guvernul Romaniei, in principal in RON.

Mii RON

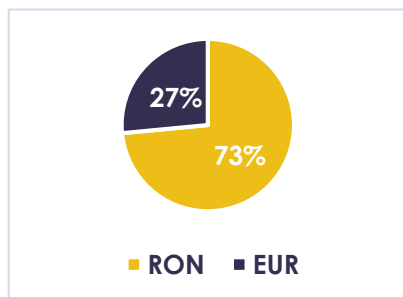
Tipuri de active lichide la 31.12.2019	Strategie 2019	Valoare	Pondere %
Total titluri de stat	60%-85%	251.317	75%
Total depozite bancare	10%-30%	55.218	17%
Disponibilitati in conturi curente si in casierie	0-5%	26.401	8%
Obligatiuni Municipale	0-5%		
Obligatiuni Corporative	0-5%		
Unitati in fonduri de investitii	0-5%		
Total active lichide		332.936	100%

Pragurile privind disponibilitatile in conturi curente au fost depasite deoarece societatea a cumparat valuta (EUR) pentru plata ratelor de reasigurare.

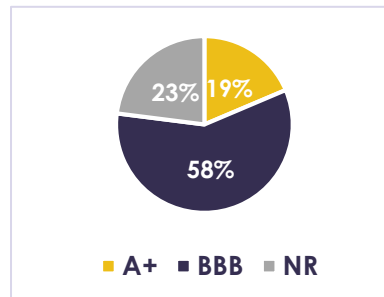
Principalele masuri de diminuare a riscului de piata:

- ✓ Repartitie echilibrata pe maturitati a activelor investite si monitorizarea expunerilor pe monede/ maturitati;
- ✓ Analize ALM, analize privind expunerea valutara;
- ✓ Teste de stres, Analize privind impactul riscului valutar in SCR, impactul ratei dobanzii in SCR.

Concentrarea investitiilor in functie de moneda

Concentrarea depozitelor pe categorii de rating

Situatia curenta

PAID S.A. mentine riscul de piata la un nivel acceptabil datorita portofoliului de investitii prudent, constituit din titluri de stat si depozite. Conform Strategiei de investitii si Procedurii privind investitiile si managementul unor elemente de activ si pasiv, PAID S.A. dispune de reguli cu privire la investitii, prin limite pe active si clase de rating.

Pana la data de 31.12.2019 nu a fost inregistrate evenimente majore de dezastre naturale. Suma asigurata ce poate fi acordata in temeiul Legii nr. 260/2008, privind asigurarea obligatorie a locuintelor impotriva cutremurelor, alunecarilor de teren si inundatiilor este echivalentul in RON, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Nationala a Romaniei la data incheierii contractului de asigurare obligatorie a locuintei, iar primele convenite pentru sumele asigurate sunt echivalentul in RON, la cursul Bancii Nationale a Romaniei valabil la data efectuarii platii.

Costul reasigurarii se inregistreaza in valuta contractului (EUR), la cursul din data contractului de reasigurare. In fiecare luna se reevalueaza obligatia de plata la cursul comunicat de BNR in ultima zi a lunii.

PAID are investitii semnificative in titluri de stat in RON, dar se inregistreaza si o crestere a nivelului investitiilor in titluri de stat denuminate in EUR.

Evaluarea cantitativa:

CERINTA DE CAPITAL PENTRU RISCUL DE PIATA		Mii RON
Risc de piata - rata dobanzii		14.453
Risc de piata - actiuni		0
Risc de piata - imobiliare		0
Risc de piata - dispersie		3.783
Risc de piata - concentrare		7.885
Risc de piata - valute		11
Risc de piata		16.895

Evaluarea calitativa: grad mediu de risc

Senzitivitate la riscul de piata

Societatea efectueaza periodic scenarii de test pentru riscul de piata. Exemple: urmarirea impactului in Cerinta de capital riscul de concentrare si de dispersie in situatia desfiintarii unor depozite dintr-o banca si reorientarea investitiilor catre alte institutii financiare, deprecierea monedei nationale, cresterea ratelor de dobanda. Rezultatele testelor indica faptul ca societatea are capacitatea de a absorbi eventuale socuri.

C.3. RISCUL DE CREDIT

Riscul de credit reprezinta riscul de inregistrare a unor pierderi sau de modificare nefavorabila a situatiei financiare din cauza fluctuatiei creditului emitentilor de valori mobiliare, al altor contrapartide si debitori la care sunt expuse societatile si include: riscul de contrapartida, riscul de marja de credit si riscul de concentrare a riscurilor de piata. Riscul de credit poate fi definit si ca riscul inregistrarii de pierderi sau al nerealizarii profiturilor estimate, ca urmare a neindeplinirii de catre debitori (ex. asiguratori, banci, reasiguratori) a obligatiilor contractuale fata de Societate sau ca urmare a descresterii valorii anumitor active, generate de modificarea rating-ului acestora.

Componentele principale ale riscului de contrapartida sunt:

Riscul de contrapartida pentru expuneri de Tip 1: riscul expunerilor care nu pot fi diversificate si pentru care poate fi stabilit un nivel de credit al contrapartidelor. Expunerile de acest tip includ contractele de reasigurare si conturile curente. Subcomponentele sale sunt:

- ✓ **Reasigurare:** in evaluarea contrapartidelor sunt folosite rating-urile acordate de agentii de rating S&P, AM Best, Fitch si Moodys (dupa caz). Conform procedurii de reasigurare, nivelul minim de rating pe care trebuie sa il aiba reasuratori este „A-”, acordat de una dintre agentii de rating S&P, AM Best sau Fitch sau "A3" de Moody's, orice exceptie de la aceasta conditie facand subiectul unei analize specifice a Comitetului de Reasigurare, decizia acestuia fiind inaintata Consiliului de Administratie spre aprobare.
- ✓ **Conturi curente la banci:** riscul de non-performanta a unor obligatii de plati contractuale (default al bancilor - reflecta concentrarea lichiditatilor in conturile deschise la banci).

Pierderea in caz de nerambursare (Loss Given Default) se calculeaza pentru fiecare debitor (single name exposure - grup sau conglomerat financiar) si este egala cu suma pierderilor potientiale ale societatii aferente expunerilor fata de fiecare contraparte care face parte din single name exposure.

PAID S.A. nu detine expuneri in securitizari, vehicule investitionale si instrumente derivate.

Riscul de contrapartida pentru expuneri de Tip 2: riscul generat de expunerile care nu sunt acoperite de submodulul de risc de marja de credit, dar care sunt de obicei foarte diversificate si care nu au un rating (de exemplu creante mai vechi de 3 luni). Expunerea de tip 2 este egala cu pierderea la nivelul fondurilor proprii de baza, care ar rezulta dintr-o scadere instantanee a activelor societatii (creante) cu valoarea expunerilor de tip 2 ponderate cu coeficientii de risc.

In procesul de management al riscului de credit, PAID S.A. elaboreza, urmareste si respecta:

- ✓ prevederile protocoalelor de colaborare privind decontarea borderourilor si colectarea creantelor de la asiguratorii autorizati;
- ✓ strategia societatii cu privire la activitatea de reasigurare (inclusiv de selectare a reasiguratorilor);
- ✓ prevederile privind colectarea creantelor de la reasiguratorii;
- ✓ strategia/ planul de investitii;
- ✓ strategia de risc;
- ✓ procedurile de selectare a partenerilor contractuali;
- ✓ pastrarea unui profil prudent, in vederea preintampinarii unor pierderi de contrapartida, prin stabilirea de limite in functie de ratingul diferitelor institutii financiare partenere;
- ✓ cerintele legale.

Analiza riscului de credit se realizeaza prin prisma urmatoarelor subcategorii:

- C1** - *riscul de reasigurator* - riscul ca un reasigurator sa fie in incapacitate de a-si indeplini obligatiile financiare, la timp si integral, fata de societatea de asigurari, in cadrul contractului de reasigurare; riscul de declasare/retrogradare a reasiguratorului;
- C2** - *riscul neindeplinirii obligatiilor de catre asiguratorii autorizati/ partenerii contractuali care ar putea intra in incapacitate de plata (incapacitatea de a plati, chiar si temporar)/ faliment.* Declinul conditiei pe piata a unui partener contractual;
- C3** - *riscul activelor investite* - riscul de neindeplinire integrala a obligatiilor contractuale de plata sau a modificarilor nefavorabile a bonitatii activelor investite;
- C4** - *riscul de concentrare* - riscul cresterii expunerii la pierderi cauzate de concentrarea activelor intr-o institutie financiara / categorie de active sau expunerea prea mare pe un reasigurator/ contraparte;
- C5** - *riscul de marja de credit* - riscul de a suferi o pierdere sau o nerealizare a profiturilor prognozate din cauza variatiei marjelor de credit peste rata de dobanda fara risc;
- C6** - *riscul politic* - riscul ca schimbarile in politicile guvernamentale sau actiunile intreprinse sa afecteze bonitatea/solvabilitatea instrumentelor financiare detinute de asigurator.

Evaluarea riscului de credit

In cadrul Societatii, exista analize atat cantitative cat si calitative ale riscurilor, in vederea realizarii unei imagini mai amanuntite a riscurilor si in special pentru identificarea masurilor de atenuare si de control al riscurilor.

Analize pe baza factorilor generatori de risc:

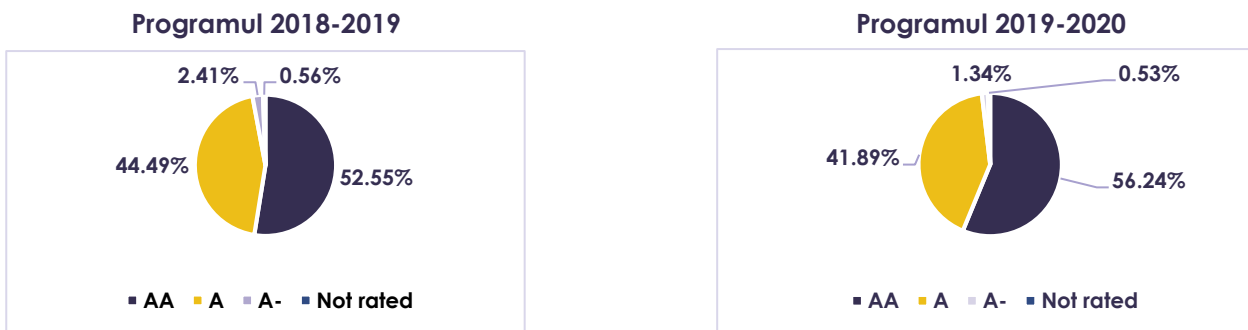
- ✓ *riscul de reasigurator*: analize care au la baza calitatea ratingului si probabilitatea de default; monitorizarea ratei de recuperare; analiza platilor intarziate de la reasiguratorii; impactul in SCR contrapartida; stabilire limite pe reasiguratorii/ grupuri reasiguratorii.
- ✓ *riscul neindeplinirii obligatiilor*: analiza creantelor de la asiguratorii autorizati; analiza creantelor de la partenerii contractuali, dupa caz; monitorizarea ratei de recuperare a creantelor; scenarii de default pentru banci;

- ✓ *riscul activelor investite*: analize bazate pe calitatea ratingului si a expunerii; analiza scenariilor de declin/ faliment/ incapacitate de plata a emitentilor/ bancilor luand in considerare timpul pana la maturitate al investitiilor;
- ✓ *riscul de concentrare*: procentul de detinere a activelor investite pe institutii financiare; analize privind scenariile pe categorii de active/ instrumente financiare; impactul riscului de concentrare in SCR;
- ✓ *riscul de marja de credit*: analiza cu scenariile bazate pe clase de rating; impactul de marja de credit in SCR;
- ✓ *riscul politic*: analiza titlurilor de stat; scenariile de default.

Concentrarea riscurilor de credit

Cea mai importanta parte a riscului de credit o reprezinta reasigurarea. In scopul reducerii riscului de concentrare per contraparte, PAID S.A. distribuie capacitatea programului de reasigurare unui numar mare de reasuratori. Prin numarul mare de reasuratori se asigura dispersia riscului, evitandu-se concentrarea lui asupra unui singur sau a unui numar restrans de reasuratori. Nivelul minim de rating al reasuratorilor acceptat de PAID este „A-” de la cel putin una dintre agentile de rating Standard and Poor’s, A.M. Best sau Fitch sau „A3” de la Moody’s, orice exceptie de la aceasta conditie facand subiectul unei analize a Comitetului de Reasigurare, decizia acestuia fiind inaintata Consiliului de Administratie spre aprobare.

Concentrarea capacitatii programului de reasigurare pe ratinguri:

Din punct de vedere al nivelului de risc (Credit Quality Step), toti reasuratorii se incadreaza in nivelele 1 si 2 de risc.

Principalele masuri de diminuare a riscului de credit:

- ✓ Participarea pe program a reasuratorilor care au rating minim „A-” de la Standard and Poor’s, A.M. Best sau Fitch sau „A3” de la Moody’s;
- ✓ Respectarea limitelor de expunere/reasuratori stabilite;
- ✓ Monitorizarea ratingurilor reasuratorilor;
- ✓ Monitorizarea atenta a incasarii borderourilor si a creantelor de la asiguratorii autorizati;
- ✓ Investirea activelor in conformitate cu politica de investitii;
- ✓ Monitorizarea rating-urilor bancilor;
- ✓ Analize cu scenariile bazate pe clase de rating, scenariile de default.

Riscul de credit poate genera risc de lichiditate, ceea ce face ca efectele riscului de credit sa se resimta in eforturile/ costurile de mentinere a fluxului de numerar ce pot fi afectate de insolvabilitatea debitorului. De asemenea, riscul de credit poate genera risc de reinvestire, respectiv societatea nu (re)investeste sumele pe care trebuia sa le primeasca.

Situatia curenta

Reasigurarea are un rol important in activitatea PAID S.A., fiind achizitionata pentru a oferi protectie, securitate si lichiditate, iar daca este necesar pentru a creste capacitatea de subscriere. PAID S.A. monitorizeaza si controleaza limitele sale pentru expunerea la riscul de credit pentru partile contractante. Orice decizie si achizitie legata de reasigurare este analizata si autorizata de catre Consiliul de Administratie, in urma propunerii Conducerii Executive.

Pentru perioada 15 iulie 2018 – 14 iulie 2019 PAID S.A. a avut in vigoare un program de reasigurare, de tip excedent de dauna, cu o capacitate de 901.000 Mii EUR pentru riscurile de cutremur, inundatii si alunecari de teren. Programul de reasigurare 2018-2019 a inclus o reintregire gratuita a capacitatii consumate in cazul unui eveniment major. Pentru acest program retinerea pentru riscul de cutremur a fost de 8.000 Mii EUR, iar pentru riscurile de inundatie si alunecari de teren de 4.000 Mii EUR euro.

Pentru perioada 15 iulie 2019 – 14 iulie 2020 PAID S.A. a incheiat un program de reasigurare, de tip excedent de dauna, cu o capacitate de 950.000 Mii EUR pentru riscurile de cutremur, inundatii si alunecari de teren. Programul de reasigurare 2019-2020 include o reintregire gratuita a capacitatii consumate in cazul unui eveniment major. La 31.12.2019, retinerea pentru riscul de cutremur este de 8.000 Mii EUR, iar pentru riscurile de inundatie si alunecari de teren este de 4.000 Mii EUR euro.

Deoarece prima de asigurare se achita integral si anticipat, Societatea nu se confrunta cu riscul de neplata al primelor de asigurare de la asigurati. Totusi societatea poate fi expusa riscului de neincasare a primelor la timp de la asiguratorii parteneri.

Evaluarea cantitativa:

CERINTA DE CAPITAL PENTRU RISCUL DE CONTRAPARTIDA		Mii RON
SCR Expuneri de tip 1 (SCR default type 1)		20.179
SCR Expuneri de tip 2 (SCR default type 2)		1.303
SCR def		21.174

Evaluarea calitativa: grad scazut de risc

Senzitivitatea la riscul de credit

Societatea efectueaza periodic scenarii de test pentru riscul de credit, urmarind impactul in SCR, spre exemplu: teste privind impactul in SCR a diferitelor nivele a retinerii proprii, teste de faliment pentru banci, neplata creantelor, insolventa unor reasiguratorii.

C.4. RISCUL DE LICHIDITATE

Riscul de lichiditate reprezinta riscul de nerealizare a investitiilor si a altor active in vederea decontarii obligatiilor financiare la scadenta.

Politica societatii cu privire la lichiditati este de a mentine suficiente resurse lichide pentru a-si indeplini obligatiile pe masura ce acestea devin scadente.

Subcategoriile riscului de lichiditate:

- L1** - *riscul privind valoarea de lichidare* - riscul ca la un moment dat PAID S.A. sa fie nevoita sa lichideze anumite active, la o valoare si in conditii de piata nefavorabile;
- L2** - *riscul privind comportamentul asiguratilor* - riscul generat de comportamentul asiguratilor, ce poate determina nevoi suplimentare de lichiditate (ex: nerespectarea obligativitatii legii, implicit nereinnoirea politelor, fraude);
- L3** - *riscul privind comportamentul asiguratorilor autorizati* - riscul ca nerespectarea termenelor prevazute in Protocolul de colaboarare de catre asiguratorii autorizati sa conduca la nerealizarea cash-flow-ului asteptat (intarzieri in colectarea primelor, frauda, reducerea activitatii asiguratorilor autorizati);
- L4** - *riscul gestionarii lichiditatilor* - riscul de gestionare necorespunzatoare a lichiditatilor interne, care include: gestionarea zilnica a numerarului, gestionarea fluxului de numerar pe parcursul anului;
- L5** - *riscul privind incapacitatea de plata a asiguratorilor autorizati si a reasiguratorilor* - riscul ca asiguratorii autorizati/ reasiguratorii sa fie incapabili sa-si onoreze obligatiile contractuale.
- L6** - *riscul aparitiei platilor neprevazute* - riscul ca nivelul semnificativ al platilor neasteptate sa genereze deficit de lichiditate;
- L7** - *riscul aparitiei evenimentelor extreme* - riscul ca un eveniment de natura catastrofica sau extrema sa genereze plati semnificative;
- L8** - *riscul concentrarii pe zone crestă* - riscul ca un nivel ridicat de concentrare, in conditiile aparitiei unui eveniment, sa conduca la iesiri de numerar semnificative;
- L9** - *riscul privind timpul de plata al partenerilor contractuali* - riscul incasarii cu intarziere a platilor;
- L10** - *riscul de contagiune* - riscul ca lichiditatea sau alte tipuri de probleme la nivelul actionarilor/ partenerilor contractuali/ industrie sa genereze probleme de lichiditate pentru PAID;
- L11** - *riscul privind incapacitatea de plata / falimentul emitentilor de valori mobiliare sau a bancilor* - riscul ca emitentii de valori mobiliare sau bancile sa intre in faliment sau in incapacitate de plata, ceea ce duce la scaderea intrarilor asteptate.

Evaluarea riscului de lichiditate

In cadrul societatii, se realizeaza si se dezvolta analize atat cantitative, cat si calitative ale acestor riscuri, in vederea realizarii unei imagini mai amanuntite a riscurilor si in special pentru identificarea de masuri necesare de atenuare a riscurilor si de control a acestora.

Analize pe baza factorilor generatori de risc:

- ✓ *riscul privind valoarea de lichidare*: analiza cu teste de stres privind lichiditatea activelor; evaluarea situatiei depozitelor; estimarea impactului in contul de Profit & Pierdere si in fluxul de numerar in situatia renuntarii la anumite investitii; estimarea impactului in rata de lichiditate/ solvabilitate; analiza privind volatilitatea preturilor titlurilor guvernamentale; analiza volatilitatii cursului de schimb;
- ✓ *riscul privind comportamentul asiguratilor*: verificarea realizarii veniturilor din primele de asigurare, comparativ cu valorile prognozate si identificarea cauzelor; analize cu teste de stres-scenarii privind scaderea veniturilor din primele de asigurare prognozate; analiza gradului de reinnoire;
- ✓ *riscul privind comportamentul asiguratorilor autorizati*: analiza gradului de colectare de la asiguratorii autorizati; analiza cu privire la timpul de colectare, a notificarilor catre asiguratorii, a creantelor de la asiguratorii; identificarea cauzelor privind fluctuatia gradului si timpului de colectare;
- ✓ *riscul gestionarii lichiditatilor*: analiza fluxului de numerar;
- ✓ *riscul privind incapacitatea de plata a asiguratorilor autorizati si a reasiguratorilor*: analiza cu teste de stres privind fluxul de numerar si coeficientul de lichiditate; analiza expunerii pe reasigurator;
- ✓ *riscul aparitiei platilor neprevazute*: analiza cu teste de stres privind aparitia unei plati semnificative neprevazute;
- ✓ *riscul aparitiei evenimentelor extreme*: analiza cu teste de stres privind aparitia unor plati semnificative neprevazute, rezultate in urma evenimentelor extreme;
- ✓ *riscul concentrarii pe zone cresta*: analiza frecventei si severitatii daunelor; analiza eficientei gestionarii daunelor; calcularea gradului de concentrare pe zone cresta; analiza cu teste de stres privind cresterea daunelor;
- ✓ *riscul privind timpul de plata al partenerilor contractuali*: analiza cu teste de stres privind intarzierea platilor; analizarea decalajului de lichiditate;
- ✓ *riscul de contagiune*: analize cu teste de stres pentru plati neasteptate;
- ✓ *riscul privind incapacitatea de plata/falimentul emitentilor de valori mobiliare sau a bancilor*: conformitatea cu limitele pe active si clase de rating; analize cu teste de stres luand in considerare scenariile privind incapacitatea de plata a emitentului de valori mobiliare/bancii.

Concentrarea riscului

Riscul de lichiditate este influentat de concentrarea expunerilor la nivel de active si obligatii. Chiar daca coeficientul de lichiditate inregistreaza valori cu mult peste limita minima, PAID S.A. monitorizeaza lunar acest indicator. **La 31.12.2019 coeficientul de lichiditate este de 48,05.**

Deoarece costul reasigurarii reprezinta cea mai mare cheltuiala pentru societate, PAID S.A. monitorizeaza inca un indicator de lichiditate stabilit intern.

Principalele masuri de reducere a riscului de lichiditate:

- ✓ Monitorizarea coeficientilor de lichiditate: Lichiditate 1 si Lichiditate 2;
- ✓ Monitorizarea permanenta a incasarii borderourilor de prime in termenul prevazut in protocol, iar pentru intarzieri la plata, transmiterea de notificari si incasarea creantelor si penalitatilor;
- ✓ Realizarea anuala a unei proiectii tip ALM si monitorizarea acesteia;
- ✓ Monitorizarea investitiilor in conformitate cu politica aprobata;
- ✓ Constituirea plasamentelor cu scadente diferite;
- ✓ Monitorizarea dosarelor de dauna si a timpilor de instrumentare a acestora.

PAID S.A. constituie si mentine permanent:

- ✓ Un portofoliu adecvat de active lichide care sa fie folosit ca sursa de finantare a activitatii;
- ✓ Un portofoliu diversificat. Acest portofoliu trebuie sa fie suficient de solid si cuprinzator pentru a rezista la deprecierea fondurilor implicate in diferite scenarii de criza;
- ✓ Strategia de investitii (pe clase de active si limite);
- ✓ Monitorizarea continua a riscului de lichiditate;
- ✓ Politica privind investitiile si managementul unor elemente de activ si pasiv, inclusiv dispersia investitiilor pe institutii financiare;
- ✓ Planul de risc.

PAID S.A. realizeaza periodic urmatoarele analize: Proiectia de lichiditate/cash flow; Calcularea indicatorilor de lichiditate 1 si 2; Teste de stres.

In conformitate cu art. 31 lit b. din Legea 260/2008, pentru sustinerea financiara a PAID S.A., Ministerul Finantelor Publice este autorizat sa contracteze imprumuturi pentru asigurarea resurselor financiare necesare pentru plata compensatiilor necesare in cazul in care pagubele depasesc valoarea maxima care poate fi acoperita din resursele PAID S.A. si de catre societatea de reasigurare in cazul producerii riscurilor asigurate. De asemenea, Ministerul Finantelor Publice este autorizat sa acorde sumele contractate in temeiul prevederilor alin. (1), prin incheierea cu PAID S.A. a unor acorduri subsecvente de imprumut, in conditiile legii.

Evaluare cantitativa: Desi Riscul de Lichiditate nu este evaluat in formula standard, la nivelul societatii se realizeaza o monitorizare pe baza coeficientilor de lichiditate.

Evaluare calitativa: grad scazut de risc.

Senzitivitatea la riscul de lichiditate

Pentru Coeficientul de lichiditate 1 Societatea efectueaza teste de senzitivitate cu scopul evaluarii capacitatii PAID S.A. de a respecta cerintele de lichiditate. De asemenea, in scopul evaluarii lichiditatii pe termen scurt societatea efectueaza teste de stres pentru coeficientul 2 de lichiditate, spre exemplu: teste de stres privind lichiditatea activelor, scenarii privind incapacitatea de plata a emitentului de valori mobiliare/ bancii; teste de stres pentru plati neasteptate; teste de stres privind aparitia unor plati semnificative neprevazute, in urma evenimentelor extreme.

C.5. RISCUL OPERATIONAL

Riscul operational reprezinta riscul inregistrarii unor pierderi din cauza unor procese interne inadecvate sau a unor disfunctionalitati, a personalului sau a sistemelor proprii ori a unor evenimente externe; Analiza riscului operational se realizeaza prin metode calitative aplicate informatiilor raportate de compartimentele societatii. Evenimentele si situatiile raportate sunt descrise in Matricea Riscului Operational si Registru Riscurilor.

Subcategoriile riscului operational:

- O1** -*riscul privind sistemul informatic* - riscul ca nefunctionarea corecta a sistemelor informatice sa afecteze capacitatea societatii de a-si desfasura activitatea curenta. Acest risc include riscurile privind disponibilitatea infrastructurii si aplicatiilor IT, confidentialitatea datelor, integritatea datelor, controlul modificarilor din aplicatiile IT, functionarea corespunzatoare (fara erori si conform specificatiilor de business) a aplicatiilor IT.
- O2** -*riscul privind externalizarea activitatilor* - riscul generat de activitatile externalizate in legatura cu calitatea serviciilor furnizate societatii, costurile si incapacitatea partenerilor externi de a-si onora obligatiile in conformitate cu conditiile contractuale;
- O3** -*riscul privind resursele umane* - riscul ca societatea sa nu fie in masura sa obtina si sa mentina personal suficient, cu pregatire si experienta corespunzatoare;
- O4** -*riscul aparitiei evenimentelor extreme si instrumentarea daunelor in caz de dezastru major* - riscul de a avea pierderi neasteptate cauzate de producerea unor evenimente extreme, coroborat cu faptul ca in caz de calamitate va exista riscul intarzierii constatarii, datorat insuficientei numarului de inspectori de daune;
- O5** -*riscul privind gestionarea controlului* - riscul ca societatea sa nu detina un sistem adecvat de gestionare a controalelor, nefiind astfel in masura sa monitorizeze actiunile necorespunzatoare ale reprezentantilor sai;
- O6** -*riscul de non-conformitate/ juridic* - riscul ca societatea sa nu respecte prevederile legale si/sau contractuale, sau sa le aplice defectuos avand un impact negativ asupra operatiunilor sau situatiei societatii; Acest sub-risc include si conformitatea sistemului informatic cu reglementarile legale in vigoare.
- O7** -*riscul de modelare si de calitate a datelor* - riscul de pierdere care poate rezulta din neadecvarea modelelor sau utilizarea lor necorespunzatoare si ale caror rezultate constituie baza in procesul decizional;
- O8** -*riscul de proiect* - riscul ca proiecte majore sa nu livreze rezultatele dorite la timp, sau sa inregistreze calitate inferioara sau deversarea bugetului planificat;
- O9** -*riscul de eroare umana* - riscul aferent erorilor umane (greseli neintentionate sau decizii eronate ale angajatilor in cadrul activitatilor derulate);
- O10** -*riscul de frauda* - pierderi aferente fraudelor interne si externe (exemple: fraude privind emiterea politelor, fraudelor realizate de asigurati/ beneficiari, fraude realizate de catre angajati sau reprezentantii asiguratorilor, etc).
- O11** -*riscul de conduita* - riscul pentru clienti, asiguratorii, sectorul asigurarilor, care provine din desfasurarea activitatilor societatii si/sau intermediarilor intr-un mod care nu asigura un tratament corect si echitabil clientilor.

Evaluarea riscului operational

In cadrul societatii, exista analize atat cantitative cat si calitative ale riscurilor, in vederea realizarii unei imagini mai amanuntite a riscurilor si in special pentru identificarea masurilor de atenuare si de control

al riscurilor. Riscul operational este evaluat cantitativ utilizand formula standard. In conformitate cu formula standard, riscul operational este dependent de nivelul primelor castigate si rezervelor tehnice. Aceasta abordare nu ofera informatii asupra cauzelor si efectelor asociate riscului operational. De asemenea formula standard, in cuantificarea riscului operational tine cont de volumul de activitate al societatii. Riscul Operational este analizat prin metode calitative aplicate informatiilor raportate de compartimentele societatii. In matricea riscului operational sunt cartografiate riscurile operationale, masurile recomandate pentru atenuarea riscului, masurile deja implementate, evaluarea riscului rezidual (pe baza estimarilor privind severitatea si frecventa). Matricea riscurilor operationale se actualizeaza periodic.

Pentru un management eficient al riscului operational Societatea elaboreaza, respecta si mentine:

- ✓ Proceduri generale privind resursele umane, inclusiv planul de succesiune;
- ✓ Proceduri de control intern/ audit intern;
- ✓ Planul de continuitate a activitatii in caz de dezastru (BCP)
- ✓ Evidenta pierderilor provenite din evenimente de tip operational (IT, resurse umane, fraude);
- ✓ Modul/fluxul activitatii de solutionare a daunelor si reclamatilor;
- ✓ Gestiunea contractelor privind serviciile externalizate.
- ✓ O distinctie clara intre cauzele, evenimentele si urmarile cu importanta majora, pentru ca fiecare dintre aceste categorii sa poata fi folosita ca punct de plecare in analiza riscului operational;
- ✓ Conformitate cu cerintele interne si legislative.

Principalele masuri pentru reducerea riscului operational:

- ✓ Optimizarea continua a echipamentelor, sistemelor si aplicatiilor IT;
- ✓ Testarea aplicatiilor/ modificarilor/ versiunilor anterior punerii in productie;
- ✓ Misiuni de audit/ control, teste de penetrare;
- ✓ Testarea periodica a functionalitatii BCP;
- ✓ Monitorizarea serviciilor externalizate si optimizarea acestora;
- ✓ Actualizarea anuala a planurilor alternative privind activitatile externalizate;
- ✓ Finalizarea planului de dezastru extins, implementarea acestuia la nivel national si pregatirea sistemului informatic pentru situatia de catastrofa pe arii extinse;
- ✓ Monitorizarea proiectelor (timp, functionalitate, integralitate, buget);
- ✓ Dezvoltarea de solutii IT pentru reducerea riscului de eroare umana (lucrul in excel);
- ✓ Identificarea necesitatilor cu privire la resurse (umane, financiare, aplicatii etc).

Controlul riscului operational

- ✓ *riscul privind sistemul informatic*, prin existenta si functionalitatea planurilor de backup: Disaster Recovery, Business Continuity Plan, controale ale sistemului informatic si ale aplicatiilor, existenta planurilor alternative, respectarea procedurilor specifice Compartimentului IT, actualizarea cadrului procedural privind sistemul IT; monitorizarea indicatorilor de control si risc, efectuarea periodica a testelor de penetrare, testarea periodica a BCP, imbunatatirea continua a sistemului de securitate, controale ale sistemelor si aplicatiilor informatice, misiuni de audit;

- ✓ *riscul privind externalizarea activitatilor*, prin implementarea si respectarea procedurilor de selectie si evaluare a societatii care urmeaza sa preia activitatea externalizata, cu indeplinirea cerintelor legale privind externalizarea, existenta planurilor de backup si/sau a unor variante alternative;
- ✓ *riscul privind resursele umane*, prin proceduri de resurse umane (recrutare personal, instruire personal, cod etic, contracte de munca, etc), calibrarea si actualizarea organigramei in functie de activitatile desfasurate;
- ✓ *riscul aparitiei evenimentelor extreme si instrumentarea daunelor in caz de dezastru major*, prin existenta planurilor de backup, Disaster Recovery, Business Continuity Plan, incheierea de protocoale cu firme specializate in instrumentarea dosarelor de daune si introducerea unor clauze de prioritizare, implementarea unui plan de dezastru extins la nivel national;
- ✓ *riscul privind gestionarea controlului*, prin efectuarea controalelor/ auditurilor interne, respectarea procedurilor interne specifice fiecarei activitati desfasurate in cadrul societatii;
- ✓ *riscul de non-conformitate/juridic*, prin monitorizarea permaneta a legislatiei, aducerea la cunostinta angajatilor a modificarilor intervenite, conformitatea procedurilor interne cu legislatia in vigoare, avizarea de catre Ofiterul de Conformitate/ Compartimentul Juridic a contractelor care angajeaza societatea;
- ✓ *riscul de modelare si de calitate a datelor*, norme si proceduri specifice pentru compartimentele care utilizeaza modele; evaluarea calitatii datelor;
- ✓ *riscul de proiect*, prin monitorizarea stadiului de implementare al proiectelor, a timpului de implementare, a calitatii asteptate, incadrarea cheltuielilor in BVC;
- ✓ *riscul de eroare umana*, prin introducerea de validari in aplicatia IT, verificari si controlate periodice, alte chei de control folosite;
- ✓ *riscul de frauda*, prin existenta unui proces de prevenire a fraudelor, furtului, neloialitatii, coruptiei, contabilitatii false; sesizarea si analizarea suspiciunilor de frauda.
- ✓ *riscul de conduita*, respectarea Codului etic, a principiilor de bune practici in asigurari, inserarea unor prevederi cu privire la conduita retelei de vanzare in actul aditional la protocolul de colaborare, monitorizarea timpilor de instrumentare al daunelor, proces eficient de gestionare al daunelor si reclamatiilor, analiza reclamatiilor, analiza litigiilor, tratament echitabil si nediscriminator, transparenta, confidentialitate, prevederi privind conflictul de interese, oferirea de consultanta inainte si pe parcursul contractului (dupa caz), satisfactia clientilor, monitorizarea prin sondaj a call center-ului, atitudine pro-client, politici cu privire la respectarea datelor cu caracter personal, etc.

Toate riscurile operationale sunt identificate si evaluate in matricea riscurilor operationale, acestora fiindu-le asociate actiuni recomandate de gestionare/tratament a riscului si actiuni deja implementate pentru diminuarea/ controlul riscului. Se evalueaza riscul rezidual, nu cel inerent. Evaluarea se face anual, iar monitorizarea se realizeaza cel putin semestrial. In cazul in care riscurile nu mai sunt de actualitate/ nu mai fac obiectul evaluarii, acestea sunt eliminate din matricea riscurilor operationale.

Dupa analiza riscurilor in matricea riscurilor operationale cu data de referinta 31.12.2019, riscurile identificate si analizate se clasifica in:

	Total riscuri reziduale pe stari	Implementate	In implementare	Programate	Evaluate	Neevaluate
Riscuri foarte mari (inacceptabile)	0	0	0	0	0	0
Riscuri mari (materiale)	1	0	0	1	0	0
Riscuri medii (tolerabile)	39	15	17	4	3	0
Riscuri scazute (acceptabile)	54	49	5	0	0	0
Total general	94	64	22	5	3	0
Pondere		68%	23%	5%	3%	0%

In anul 2019 s-a realizat de catre Compartimentul Tehnologia Informatiei evaluarea internă a riscurilor operationale generate de sistemele informatice, in conformitate cu Norma 4/2018, identificandu-se anumite vulnerabilitati pe care societatea le gestioneaza si atenuueaza. De asemenea s-au efectuat instruirii pe tema sanatatii si securitatii in munca, instruirii pe tema sanatatii si securitatii in munca in regim de telemunca, evacuare in situatii de urgenta, instructiuni, simulari privind modul de actiune in caz de criza, exercitii privind modul de actiune in caz de incendiu/cutremur pentru Sediul societatii, test solutie Disaster Recovery.

Evaluare cantitativa:

Mii RON

CERINTA DE CAPITAL PENTRU RISCUL OPERATIONAL	
Prime castigate in ultimele 12 luni	155.432
Prime castigate in ultimele 12 luni anterior ultimului an	151.154
Rezerve tehnice SII (fara marja de risc)	65.391
Cerinta de capital de baza	81.143
Risc operational de baza prime	4.663
Risc operational de baza rezerve	1.962
Risc operational de baza	4.663
Cerinta de Capital Operational	4.663

Evaluarea calitativa: grad mediu de risc

Senzitivitate la riscul operational

Pentru a testa sensibilitatea la riscul operational, Societatea efectueaza diferite teste. Spre exemplu, in anul 2019 a fost testate: planul de continuitate a activitatii, solutia tehnica de continuitate IT (DR).

C.6. ALTE RISCURI SEMNIFICATIVE

C 6.1. RISCUL REPUTATIONAL

Riscul reputational reprezinta posibilitatea inregistrarii de pierderi sau a nerealizarii profiturilor estimate, ca urmare a deteriorarii imaginii si/sau a managementului societatii (publicitatii negative) care conduce la lipsa increderii publicului in integritatea societatii;

Riscul reputational este in directa legatura cu riscul operational, avand solutii comune de limitare ale acestora. Odata pierduta, imaginea se reface foarte greu, iar scaderea prestigiului poate avea consecinte grave in activitatea societatii. Un risc reputational reprezinta adesea un declansator al altor riscuri.

Subcategoriile riscului reputational:

- R1** - *riscul generat de publicitate negativa* - riscul ca publicitatea negativa – justificata sau nu – sa poata afecta reputatia PAID;
- R2** - *riscul generat de comportamentul asiguratorilor autorizati* - respectiv riscul ca asiguratorii autorizati parteneri sa actioneze intr-un mod nepotrivit care sa influenteze dezvoltarea societatii;
- R3** - *riscul generat de comportamentul angajatilor* - riscul ca angajatii sa actioneze intr-o maniera nepotrivita care sa conduca la: deteriorarea reputatiei societatii, lipsa de incredere a clientilor sau potentialilor clienti sau la pierderi financiare;
- R4** - *riscul conformitatii juridice (riscul de neconformitate cu legile)* - riscul de neconformitate cu legile, regulile, practicile si reglementarile in vigoare;
- R5** - *riscul privind prejudicierea reputatiei prin contagiune* – riscul ca problemele de ordin reputational cu care se confrunta o societate actionara si/sau partenera sa afecteze, in cele din urma, reputatia PAID.
- R6** - *riscul privind gradul de cuprindere in asigurare*, respectiv riscul de a avea un grad scazut al ratei de penetrare provenit din nerespectarea de catre destinatoari a prevederilor Legii 260/2008.

Pentru o buna gestionare a riscului reputational, PAID S.A. elaboreaza/respecta si mentine permanent:

- ✓ o atitudine proactiva, orientata spre client
- ✓ o buna desfasurare a activitatii, in conformitate cu valorile si principiile de afaceri ale societatii;
- ✓ cele mai bune practici si principii in vederea protejarii clientilor, angajatilor si pentru a raspunde asteptarilor actionarilor;
- ✓ conformitatea cu cerintele legale;
- ✓ conformitatea cu reglementarile interne;
- ✓ standarde ridicate de etica si profesionalism;
- ✓ asigurarea succesului afacerii pe termen lung, cresterea gradului de cuprindere in asigurare;
- ✓ criteriile privind selectia partenerilor de afaceri/ contrapartidelor.

Prin profilul riscului reputational, societatea urmareste riscul reputational prin:

- ✓ Monitorizarea atenta a contractelor de asigurare si a instrumentarii dosarelor de dauna;
- ✓ Monitorizarea petitiilor si litigiilor;
- ✓ Monitorizarea instrumentarii dosarelor de dauna, a platilor si implicit a timpilor de instrumentare;
- ✓ Monitorizarea atenta a creantelor;
- ✓ Monitorizarea presei: scrisa, audio, on-line;
- ✓ Monitorizarea gradului de cuprindere in asigurare si a gradului de reinnoire.

Principalele masuri pentru reducerea riscului reputational:

- ✓ Continuarea campaniei de comunicare, informare si imagine;
- ✓ Monitorizarea continua a mass-media;
- ✓ Livrarea catre stakeholderi a unor mesaje clarificatoare referitoare la activitatea PAID cu prilejul conferintelor de profil;
- ✓ Workshopuri pe diverse tematici intre reprezentantii PAID S.A. si cei ai asiguratorilor autorizati;
- ✓ Gestionarea riscului de conformitate astfel incat acesta sa nu creeze risc reputational;
- ✓ Actiuni de promovare a modificarii cadrului legal, inclusiv de implementare si aplicare a legii;
- ✓ Eficientizarea activitatii cu institutiile statului (Monitorizarea accesarii site-ului PAID de catre primarii, Buletine informative catre primarii, etc).

Situatia curenta

Petitii: In ceea ce priveste relatiile cu clientii se considera ca un indicator important il reprezinta situatia petitiilor/reclamatilor. In conformitate cu prevederile Normei ASF nr. 18/2017, in vederea asigurarii transparentei modului de inregistrare si solutionare a petitiilor societatea are deschis si mentine un registru unic de petitii in format electronic securizat, in care inregistreaza toate petitiile primite. In anul 2019 au fost inregistrate 28 de petitii, din care 9 au fost incadrate in categoria celor intemeiate.

Litigii: La 31.12.2019 PAID S.A. avea in curs de solutionare 45 de cazuri pe rolul instantelor (28 – Fond, 17 Apel + Recurs), cu o valoare a pretentiilor de 2.500 Mii RON.

PAID S.A. monitorizeaza periodic timpul mediu de instrumentare al dosarelor de dauna, de la momentul avizarii evenimentului pana la data platii.

In vederea administrarii riscului privind publicitatea negativa, Societatea monitorizeaza media (scrisa, audio-video, on-line), iar rezultatele pentru anul 2019, se prezinta astfel: din totalul articolelor aparute in media cu privire la PAID, 97,8% au avut un "ton neutru", 1,1% un "ton pozitiv", iar 1,1% un "ton negativ".

Avand in vedere obiectivul societatii, acela de crestere a gradului de cuprindere in asigurare pe parcursul anului 2019, PAID a implementat o campanie de media, cu scopul constientizarii in randul populatiei a necesitatii asigurarii locuintei. Aceasta campanie s-a derulat pe toate mediile de difuzare: TV, radio, online, outdoor.

In plus, pe parcursul anului, PAID a realizat activitati de comunicare complementare, cu obiectivul de a impulsiona cresterea gradului de cuprindere in asigurare prin: Organizarea de campanii de constientizare a necesitatii asigurarii de locuinte (Ex.: Octombrie – Luna Asigurarilor de Locuinte); Acordarea de interviuri in presa scrisa si online, TV & radio; Transmiterea de comunicate de presa cu subiecte de interes stakeholderii PAID; Participarea la evenimente de presa si de industrie; Colaborarea cu Liga Asociatiilor de proprietari Habitat; Utilizarea contului de Facebook al societatii pentru diseminarea directa a informatiilor catre publicul tinta.

De asemenea, PAID a participat la proiectul initiat de Autoritatea de Supraveghere Financiara „**Anul acesta imi protejez casa**”, proiect ce a avut ca obiectiv constientizarea populatiei cu privire la importanta asigurarilor obligatorii de locuinta si beneficiile acestei polite.

Evaluarea calitativa: grad mediu de risc

C 6.2. RISCUL STRATEGIC

Riscul strategic reprezinta riscul care deriva din incapacitatea societatii de a pune in aplicare planuri de afaceri adecvate conditiilor de piata, din luarea de decizii deficitare privind activitatea sa, din alocarea de resurse la nivel suboptimal sau din incapacitatea de a se adapta suficient de rapid schimbarilor din mediul de afaceri; Riscul strategic poate rezulta si dintr-o strategie incoerenta sau nerealista in vederea dezvoltarii viitoare a societatii.

Subcategoriile riscului strategic

ST1	<i>riscul de neadecvare a strategiei la conditiile de piata, respectiv urmarirea oportunitatilor si recunoasterea evenimentelor negative, planificarea defectuoasa, obiective neclare;</i>
ST2	<i>riscul de implementare defectuoasa a strategiei/ deciziilor, respectiv riscul generat de implementarea defectuoasa din punct de vedere cantitativ si/sau calitativ a strategiei/ deciziilor apartinand conducerii administrative/executive de catre entitatile subordonate (ex. decizii abuzive, decizii neclare si necorelate cu procesele interne si ale furnizorilor externi, inexistentia/ insuficienta existenta resurselor - inclusiv cantitatea si calitatea acestora);</i>
ST3	<i>riscul privind nivelul fondurilor proprii, inclusiv atragerea de capital suplimentar in caz de nesatisfacere a cerintei de solvabilitate</i> Limitarea categoriilor de actionari la asiguratorii Limitarea detinerii de actiuni la maxim 15% din capitalul social Apetit la risc ridicat in comparatie cu existenta si estimarea fondurilor proprii
ST4	<i>riscul de schimbare in mediul de afaceri, respectiv riscul ca schimbarea mediului de afaceri sa afecteze capacitatea societatii de a-si desfasura activitatea;</i>
ST5	<i>riscul de lipsa de reactivitate, respectiv riscul ca membrii conducerii administrative/ executive sa nu reactioneze la factorii care afecteaza capacitatea societatii de a-si desfasura activitatea.</i>

Evaluarea riscului

Aceasta categorie de risc este dificil de evaluat, realizandu-se prin metode calitative, bazate pe ipoteze sau scenarii sau pe opinia unui expert.

Pentru riscul strategic Specificatiile tehnice ale Directivei Solvabilitate II nu prevad calculul cerintei de capital de solvabilitate. Riscul strategic nu este cuantificat in cerinta de capital de solvabilitate a Societatii.

O serie de evaluari generale ale posibilelor schimbari in pozitia de solvabilitate, rezultate din deviatii de la o parte din ipotezele de baza ale strategiei PAID S.A., sunt realizate ca parte a procesului ORSA.

Pentru estionarea eficienta a riscului strategic, PAID S.A. elaboreaza, respecta si mentine:

- ✓ Strategia societatii pe o perioada determinata de timp;
- ✓ O monitorizare a aspectelor mentionate in strategie;
- ✓ O monitorizare a progresului societatii;
- ✓ Conformitatea cu cerintele interne si legislative.

Principalele masuri pentru reducerea riscului strategic:

- ✓ Analiza mediului macroeconomic aferent sectorului de asigurari
- ✓ Analiza si verificarea periodica a ipotezelor luate in considerare la elaborarea strategiei
- ✓ Reevaluarea strategiei atunci cand se constata o abatere semnificativa de la ipotezele initiale;
- ✓ Monitorizarea schimbarilor legislative si a impactului acestora in activitatea PAID.

Situatia curenta

Pentru a se asigura ca viziunea si obiectivele societatii sunt duse la indeplinire, societatea elaboreaza Strategia si Planul de Afaceri, care sunt analizate si revizuite ori de cate ori conditiile o impun. Astfel, PAID S.A. analizeaza periodic rezultatele proprii, monitorizand piata de asigurari in ansamblu si factorii care influenteaza mediul economic. PAID S.A. elaboreaza anual si supune aprobarii Conducerii Administrative si Adunarii Generale a Actionarilor Planul de afaceri si Strategia societatii.

Referitor la Riscul privind nivelul fondurilor proprii, inclusiv atragerea de capital suplimentar in caz de neindeplinire a cerintei de solvabilitate, mentionam ca cerinta de capital se calculeaza trimestrial prin formula standard. Societatea urmareste cresterea gradului de solvabilitate prin cresterea fondurilor proprii pe baza acumularii profitului si prin optimizarea cerintei de capital.

Societatea se afla in proces de inlocuire a actionariatului, generat de falimentele celor doi actionari Astra si Carpatica. La 31.12.2019, Astra Asigurari prin KPMG Restructuring SPRL se afla in proces de vanzare a actiunilor detinute la PAID.

Ca urmare a rezultatelor pozitive din ultimii ani, pozitia financiara a societatii s-a imbunatatit considerabil, generand premisele acordarii de dividende. PAID S.A. isi propune acordarea de dividende, in fiecare an in care Societatea realizeaza profit, in cuantum de 6% din profitul acumulat, dar nu mai mult decat profitul realizat in anul respectiv, sub conditia respectarii ratei de solvabilitate de minim 175%. Anul 2018 a fost primul an in care s-au acordat dividende actionarilor.

Cu privire la riscul de schimbare in mediul de afaceri, PAID monitorizeaza schimbarile legislative si impactul celor care ar putea afecta capacitatea societatii de a-si desfasura activitatea. Schimbarile legislative care implica produsul PAD (ex. adaugare riscuri suplimentare) sau PAID (distributie directa brokeri, noi actionari etc) pot modifica in sens pozitiv sau negativ activitatea societatii si/sau rezultatele acesteia. In luna decembrie 2019 pe site-ul Senatului Romaniei a fost publicat un proiect de modificare a legii 260/2008. Principalele modificari constau in: introducerea riscului de furtuna, liberalizarea canalelor de distributie, extinderea accesului in actionariatul PAID, posibilitatea preluarii de catre PAID a cererilor de despagibire. In perioada in care proiectul de modificare s-a aflat proces de consultare publica, PAID S.A. a realizat intern o analiza a tuturor implicatiilor rezultate din principalele modificari legislative ce ar putea fi adoptate.

Evaluarea calitativa: grad mediu de risc

MAPAREA RISCURILOR - AGREGAREA CALITATIVA A RISCURILOR DIN PROFILUL DE RISC

Evaluarea calitativa

Frecventa	Foarte ridicata/Aproape sigura	5	10	15	20	25
	Mare/probabila	4	8	12	16	20
	Posibila medie	3	P2 6	O7 O1 P1 9	ST4 R6 12	15
	Scazuta/Rara	2	ST2 ST1 R5 R1 O11 O9 C5 C2 C1 L5 L6 L10 S8 S4 S2 4	R4 R2 O10 O8 O6 O3 O2 C6 C4 L7 L9 S6 S3 6	L8 S7 8	O4 S1 S5 10
	Foarte scazuta/rara	ST5 1	R3 O5 C3 L1 L2 L3 L4 L11 S9 2	ST3 3	4	5
	Foarte redus/ nesemnificativ	Redus/ Minor		Moderat/ Mediu	Mare/ Major	Foarte mare/ Grav
Evaluarea nivelului de risc/ severitatii						

Coreland apetitul la risc cu ratingul mediu al riscurilor, se contureaza profilul de risc asumat de PAID, respectiv un PROFIL DE RISC MEDIU, majoritatea subcategoriilor de risc se incadreaza in frecventa scazuta/ impact mediu. In concluzie, societatea urmareste maximizarea rezultatului sau financiar in acelasi timp cu mentinerea riscului la un nivel acceptabil.

C.7. ALTE INFORMATII

C.7.1. RELATIA CU FORMULA STANDARD

In calculul cerintei de capital de solvabilitate Societatea foloseste Formula Standard.

Avand in vedere caracteristicile portofoliului de asigurari al PAID SA, profilul de risc al Societatii se abate de la anumite ipoteze care stau la baza Formulei Standard.

Principalele caracteristici care ar putea genera abateri semnificative de la ipotezele care stau la baza formulei standard pentru calculul SCR sunt:

- ✓ portofoliul rezidential al PAID S.A. fata de un portofoliu mixt de constructii (rezidentiale, comerciale, industriale si agricole),
- ✓ asigurarea de prim risc
- ✓ lipsa fransizei
- ✓ suma asigurata fixa - indiferent de valoarea constructiei asigurate.

Aceste caracteristici au impact in sub-modulul de catastrofe naturale, asupra valorii PML.

In cursul anului 2019 Autoritatea de Supraveghere Financiara a solicitat Societatii „transmiterea unei analize calitative si cantitative a deviatiei profilului de risc al PAID de la ipotezele care stau la baza cerintei de capital de solvabilitate”.

Societatea a transmis Autoritatii o analiza calitativa a acestor ipoteze din care a rezultat ca doar riscul de subscriere ar putea genera abateri semnificative, in special riscul de catastrofe naturale.

Datorita lipsei informatiilor si a datelor care au stat la baza calibrarii formulei standard pentru Romania, analiza cantitativa a deviatiei a constatat in evaluarea cerintei de capital pentru PML - cutremur calculat cu formula standard pentru valori medii ale locuintelor si intr-o analiza de senzitivitate raportat la aceasta valoare.

Valoarea PML calculata cu formula standard pe baza sumelor asigurate PAD a fost de 543,82 milioane EUR iar valoarea PML calculata cu formula standard pentru valori medii ale locuintelor a fost de 945,89 milioane EUR. Capacitatea crescuta a programului de reasigurare al Societatii (901 milioane euro) a limitat semnificativ cresterea cerintei de capital chiar daca valoarea recalculata a PML este semnificativ mai mare. In consecinta, ca o masura de protectie suplimentara, in 2019 PAID a decis cresterea limitei noului program de reasigurare la 950 milioane euro.

Societatea a angajat un consultant extern, care a evaluat impactul cantitativ in PML al fiecărei abateri.

Concluziile raportului au fost prezentate Autoritatii si evidentiaza faptul ca abaterea profilului de risc al PAID fata de ipotezele care stau la baza formulei standard de calcul al SCR este in limita prevederilor art.279 din Regulamentul Delegat 35/2015.

Societatea monitorizeaza periodic marimea acestei abateri, urmarind mentinerea ei in limitele pragului de semnificatie. Principalul instrument de control al abaterii este calitatea/ratingul reasuratorilor si capacitatea programului de reasigurare, a carui limita superioara acopera si valoarea PML - cutremur calculat pentru valorile medii ale locuintelor asigurate, ajustata conform celor de mai sus.

Evaluarea cerintei de capital pentru PML ajustat este prezentata in capitolul E.2. privind cerinta de capital de solvabilitate, abaterea fiind de 8,2%, in limita pragului de semnificatie prevazut la art.279 din Regulamentul Delegat 35/2015.

C.7.2. MANAGEMENTUL ACTIVELOR SI OBLIGATIILOR

Ca parte a sistemului de management al riscului si sistemului de management al performantei activelor/ pasivelor, gestionarea activelor si pasivelor se realizeaza avand in vedere urmatoarele aspecte:

- ✓ Orice dependenta intre riscuri din diferite clase de active si pasive;
- ✓ Efectul tehnicilor relevante de diminuare a riscurilor asupra gestionarii activelor si pasivelor;
- ✓ Neconcordanta structurala dintre active si pasive, in special neconcordanta in ceea ce priveste durata;
- ✓ Orice expunere extrabilantiera a societatii.

Societatea nu utilizeaza extrapolari ale ratei fara risc, prima de echilibrare sau prima de volatilitate.

Vehicule investitionale_PAID S.A. nu utilizeaza vehicule investitionale, prin urmare nu exista nicio expunere la risc catre vehicule cu destinatie speciala.

Parametrii specifici/ Societatea nu utilizeaza parametri specifici, prima de echilibrare sau de volatilitate in calculul cerintei de capital.

Profit din prime viitoare_Deoarece durata contractului de asigurare PAD este de 12 luni si plata primelor de asigurare se face anticipat si integral, societatea nu evidentiaza profit din prime viitoare.

C.7.3. TESTE DE STRES

Influenta factorilor de risc este evaluata prin intermediul testelor de stres/scenariilor. In cadrul testelor de stres, PAID SA realizeaza analize si senzitivitati in baza unor scenarii ipotetice viitoare si probabile, cu impact material asupra capitalurilor proprii, solvabilitatii si/sau lichiditatii Societatii. Testele de stres/scenariile sunt instrumente puternice de evaluare a expunerii societatii la riscuri pentru a analiza consecintele unor evenimente incerte, cuantificabile si/sau necuantificabile.

Societatea poate realiza scenarii/ teste de stres cu: modificarea unuia sau mai multor parametri, un eveniment sau mai multe evenimente, pentru un anumit moment sau pentru un orizont de timp.

Printre factorii/ parametrii care ar putea fi stresati si cu efecte in indicatorii societatii mentionam: modificari ale ipotezelor/ premiselor utilizate in stabilirea strategiei de afaceri, modificari in concentrarea portofoliului pe zone vulnerabile, modificarea ratei dobanzii, modificarea cursului de schimb valutar, modificarile concentrarilor/ dispersiilor pe active si clase de rating, valorile si distributia contrapartidelor si a ratingurilor aferente acestora, modificarilor importante ale elementelor care compun coeficientilor de lichiditate, etc.

In urma efectuarii testelor de stres se va putea observa impactul asupra: activelor, obligatiilor, capitalului propriu, bilantului, contului de profit si pierdere, solvabilitatii societatii, programului de reasigurare, reputatiei societatii, etc.

Pe langa obtinerea rezultatelor cantitative, scopul unui scenariu este acela de a obtine o imagine suficienta pentru a permite societatii sa isi gestioneze eficient riscurile si sa faca fata mai bine conditiilor neasteptate. Testele de stres/ scenariile se bazeaza pe presupuneri, estimari, probabilitati, volatilitati, judecati, de cele mai multe ori fara a fi sustinute de date istorice.

Mai jos prezentam o parte din rezultatele testelor de stres pe care societatea le realizeaza:

Teste de stres privind cresterea ratei dobanzii: Se presupune o crestere a intregii curbe a ratelor de dobanda in lei cu 125 si 250 puncte de baza.

- ✓ In urma aplicarii cresterii curbei ratelor de dabanda cu 125 pbs se observa o crestere a SCR Rata dobanzii cu 20,69% si a SCR Piata cu 15,55%. SCR total creste cu 2,07%. Rata de solvabilitate scade de la 257% la 250%.
- ✓ In urma aplicarii cresterii curbei ratelor de dabanda cu 250 pbs se observa o crestere a SCR Rata dobanzii cu 32% si a SCR Piata cu 24,37%. SCR total creste cu 4,01%. Rata de solvabilitate scade de la 257% la 240%.

Test de stres privind retrogradarea bancilor depozitare: In cazul reducerii ratingurilor bancilor cu o unitate, impactul se reflecta in cresterea SCR piata cu 9,64% (Riscul de concentrare: 35,16% si Riscul de dispersie: 19.90%) si a SCR Contrapartida tip 1 cu 4,97%. SCR Total creste cu 1,92%.

Test de stres privind deprecierea cursului valutar: In cazul deprecierei Cursului Ron-Euro cu 10%, rata de solvabilitate scade de la 257% la 237%, iar in cazul deprecierei Cursului Ron-Euro cu 20% rata de solvabilitate scade de la 257% la 219%.

Teste de senzitivitate privind rata de solvabilitate:

Scenarii rata de solvabilitate	31.12.2019	Scenariul A1	Scenariul A2	Scenariul A3	Scenariul A4
		Scaderea Fondurilor proprii	Scaderea Fondurilor proprii	Cresterea SCR	Cresterea SCR
		-10%	-20%	25%	50%
Fonduri proprii	198.381	178.543	158.705	198.381	198.381
SCR	77.084	77.084	77.084	96.355	115.625
Gradul de acoperire SCR	257%	232%	206%	206%	172%

C.7.4. CONTINUITATEA ACTIVITATII

In data de 11 martie 2020, Organizatia Mondiala a Sanatatii a declarat epidemia de coronavirus ca fiind pandemie, iar Presedintele Romaniei a decretat stare de urgenta in data de 16 martie 2020. Pentru a raspunde amenintarii potential grave reprezentate de COVID-19 la adresa sanatatii publice, autoritatile guvernamentale romane au luat masuri pentru a tine sub control epidemia, inclusiv introducerea de restrictii privind circulatia transfrontaliera a persoanelor, restrictii privind intrarea vizitatorilor straini si „blocarea” anumitor industrii, pana la noi evolutii ale situatiei. In mod specific, liniile aeriene au suspendat transportul de persoane din si catre tari afectate de criza COVID 19, si au fost inchise scolile, universitatile, restaurantele, cinematografele, teatrele, muzeele si bazele sportive, magazinele cu exceptia magazinelor alimentare, a bacaniilor si a farmaciilor. In plus, marii producatori din industria auto au decis sa inchida operatiunile atat in Romania, cat si in alte tari europene. Unele companii din Romania au cerut, de asemenea, angajatilor sa ramana acasa si au redus sau au suspendat temporar activitatea.

Impactul economic la nivel mai larg a acestor evenimente include:

- ✓ Perturbarea operatiunilor comerciale si a activitatii economice din Romania, cu un efect in cascada asupra lanturilor de aprovizionare;
- ✓ Perturbari semnificative a activitatii in anumite sectoare, atat in Romania, cat si pe pietele cu dependenta mare de un lant de aprovizionare strain, precum si perturbarea afacerilor orientate catre export care depind in mare masura de pietele externe. Sectoarele afectate includ comertul si transporturile, sectorul calatoriilor si turismul, divertismentul, productia, constructiile, comertul cu amanuntul, asigurarile si educatia;
- ✓ Scaderea semnificativa a cererii de bunuri si servicii neesentiale;

Cresterea incertitudinii economice, reflectata in volatilitatea crescuta a preturilor activelor si a ratelor de schimb valutare.

Incepand cu data de 21 martie 2020, au intrat in vigoare o serie de ordonante de urgenta emise de Guvernul Romaniei cu privire la anumite masuri economice si fiscal-bugetare pentru a contracara efectele negative ale epidemiei de COVID -19 asupra companiilor.

In contextul generat de epidemia cu noul coronavirus COVID-19, Societatea a initiat o serie de analize si a luat o serie de masuri menite a asigura reducerea expunerii societatii si a angajatilor la riscurile asociate precum si continuitatea functionarii activitatii.

1. In legatura cu evaluarea impactului acestui fenomen asupra activitatii si stabilitatii financiare a societatii, au fost avute in vedere urmatoarele aspecte:

PAID S.A. nu detine in portofoliu produse de asigurare care sa acopere riscuri generate de manifestarea fenomenului coronavirus si nici produse care sa fie impactate de acesta. Singurul produs de asigurare, PAD, acopera doar trei riscuri: cutremur, inundatie si alunecare de teren.

Cu privire la *impactul asupra activitatii societatii* am apreciat ca manifestarea acestui fenomen nu ar avea impact asupra stabilitatii financiare, insa exista posibilitatea ca in situatia in care acest fenomen evolueaza semnificativ, sa existe un impact la nivel operational.

Asfel, intr-un context negativ cum ar fi imbolnavirea unor persoane cheie, numarul redus de angajati (34+2 directori executivi) ar putea genera greutati sau intarzieri in realizarea operatiunilor curente, in special cele de raportare catre A.S.F. sau alte entitati. Totusi, in lipsa producerii unor evenimente naturale de amploare care sunt asigurate prin PAD si care ar putea genera un volum crescut de activitate, la acest moment, pe baza masurilor luate de conducerea societatii de prevenire si limitare a efectelor fenomenului coronavirus precum si a masurilor de prioritizare a activitatilor curente, consideram ca Societatea este in masura sa-si desfasoare activitatea in parametri normali.

Din punct de vedere financiar consideram ca, in eventualitatea amplificarii fenomenului coronavirus, volumul subscrierii lunare ar putea scadea pentru urmatoarele luni. In conditiile in care distributia PAD se face prin mijlocirea companiilor de asigurare, fara nicio restrictie la nivelul canalelor de distributie ale asiguratorilor, respectiv PAD se distribuie prin toate retelele proprii ale companiilor de asigurare (angajati in vanzari si agenti de asigurare) dar si prin brokerii de asigurare si prin parteneriate de tip bancassurance, numarul total de distribuitori autorizati depasind 37 de mii conform comunicarilor ISF, consideram ca riscul de scadere a vanzarilor nu e de ordin semnificativ.

Chiar in eventualitatea unei scaderi a subscrierii pentru o perioada limitata de timp, situatia financiara actuala a societatii (o rata de solvabilitate de peste 250% si un coeficient de lichiditate la luna decembrie 2019 de peste 48) are capacitatea de a absorbi eventualele efecte negative, fara a fi afectati semnificativ principalii indicatori financiari ai societatii.

2. Membrii Comitetului BCP si cei ai Echipei de Management al Crizei au analizat prevederile Planului de Pandemie din cadrul documentatiei BCP, expunerea societatii la fenomenul coronavirus si au dispus o serie de masuri precum:

- a) Informarea personalului si stabilirea de reguli de prevenire si limitare a expunerii, inclusiv deplasarea la si de la serviciu:
- ✓ aplicarea masurilor de igiena personala: folosirea pentru igiena mainilor si suprafetelor de lucru a substantelor pe baza de alcool/antibacteriene;
  - ✓ interzicerea utilizarii transportului in comun al angajatilor in deplasarile catre si dinspre locul de munca, in vederea limitarii riscului de contaminare;
  - ✓ instituirea lucrului de acasa pentru angajatii care nu pot ajunge la serviciu evitand mijloacele de transport in comun, pentru angajatii cu probleme cronice de sanatate si pentru angajatii care au copii cu varsta de pana in 14 ani.
- b) Elaborarea si mentinerea unei liste actualizate zilnic cu privire la starea fiecarui angajat (disponibil/suspect/ afectat).

In caz de suspiciune de infectare sau de risc ridicat de infectare (prin expunerea la persoane cu risc sau cu contagiune confirmata), angajatii vor notifica responsabilul de resurse umane si vor ramane acasa.

- c) Activarea mecanismului de inlocuire in caz de necesitate a persoanelor titulare pentru toate activitatile societatii detaliate in registrul de activitati.
- d) Igienizarea zilnica a birourilor / suprafetelor comune / manerelor de la usi de catre firma care asigura curatenia sediului.
- e) Responsabilii contractelor de externalizare vor solicita persoanelor de contact din cadrul companiilor respective sa informeze PAID cu privire la masurile luate de acestia pentru reducerea riscului de contaminare si asigurarea continuitatii pentru angajatii importanti in furnizarea serviciului externalizat.
- f) Prevederi speciale care privesc zona IT:
  - ✓ Suplimentarea licentelor de acces la VPN si crearea de conturi VPN pentru toti angajatii PAID, in vederea asigurarii accesului general la distanta;
  - ✓ Activarea posibilitatii accesului prin VPN de pe calculatoarele personale ale angajatilor;
  - ✓ Instruirea personalului despre tehnologia VPN si pentru lucrul de pe calculatoare personale;
  - ✓ Instruirea personalului pentru video call-uri prin aplicatiile Skype/Hangouts.
- g) Prevederi cu privire la raportari: in cazul in care apar dificultati legate de activitatea de raportare, se va asigura cu prioritate transmiterea raportarilor in format electronic, urmand ca ulterior, in momentul in care acest lucru este posibil, sa fie transmise si versiunile letrice, cu semnaturile autorizate.
- h) Prevederi cu privire la organizarea de intalniri: s-a decis ca incepand cu data de 12.03.2020, pana la noi dispozitii legale, toate intalnirile si calatoriile programate in interes de serviciu sa fie suspendate, in functie de evolutia evenimentelor.
- i) Prevederi cu privire la accesul in sediu al tertilor: s-a decis ca incepand cu data de 12.03.2020 controlul strict al accesului persoanelor straine in spatiul societatii, limitand pe cat posibil expunerea la riscul de contaminare al angajatilor.

Conducerea societatii, impreuna cu echipa de gestionare a fenomenului, urmareste continuu evolutia interna si externa a acestuia, ia masuri de imbunatatire a masurilor luate si de adaptare la noul context.

Pe baza analizelor efectuate, a informatiilor disponibile in prezent publicului, a indicatorilor cheie de performanta actuali ai Societatii si avand in vedere actiunile initiale de catre conducere, nu anticipam un impact negativ direct imediat si semnificativ al epidemiei Covid - 19 asupra Societatii, asupra operatiunilor, pozitiei financiare si rezultatelor operationale ale acesteia. Cu toate acestea, nu putem exclude posibilitatea ca perioadele de carantina prelungita, o intensificare a severitatii acestor masuri sau un impact negativ secundar al acestor masuri asupra mediului economic in care operam sa aiba un efect negativ asupra Societatii si asupra pozitiei financiare si a rezultatelor operationale ale acesteia, pe termen mediu si pe termen mai lung. Continuam sa monitorizam indeaproape situatiile si vom raspunde pentru a atenua impactul unor astfel de evenimente si circumstante pe masura ce apar.

D. EVALUAREA DIN PUNCTUL DE VEDERE AL SOLVABILITATII

D.1. ACTIVE

D.1.1. Recunoastere si evaluare conform Solvabilitate II

Principalele grupe de active utilizate in formularul de bilant din Solvabilitate II al PAID sunt:

- ✓ Imobilizari necorporale;
- ✓ Imobilizari corporale detinute pentru uz propriu;
- ✓ Investitii financiare: Titluri de stat, Depozite bancare, Alte investitii;
- ✓ Recuperari din reasigurare;
- ✓ Creante de la asigurati si intermediari;
- ✓ Numerar si echivalente de numerar;
- ✓ Alte active.

Valoarea acestor active la 31 Decembrie 2019 si respectiv 31 Decembrie 2018 este prezentata in tabelul de mai jos:

Analiza Bilant SII - Active	31.12.2018	31.12.2019	Diferente 2019 - 2018
Imobilizari necorporale	0	0	0
Imobilizari corporale detinute pentru uz propriu	444	686	242
Titluri de stat	204.376	251.317	46.941
Depozite bancare	45.900	54.345	8.446
Recuperari din reasigurare	-40.169	-42.209	-2.040
Creante din asigurari/intermediari	7.626	8.592	965
Alte creante	77	331	253
Numerar si echivalente de numerar	28.876	27.275	-1.601
Alte active	256	455	198
Total active	247.386	300.791	53.404

Imobilizari necorporale - includ licentele si alte active necorporale:

- ✓ daca sunt separabile si pot fi comercializate pe piata, ele pot fi declarate la valoarea de piata;
- ✓ daca valoarea reala nu poate fi determinata, evaluarea este zero.

PAID a evaluat imobiliarile necorporale la zero.

Imobilizari corporale detinute pentru uz propriu

- ✓ se recunosc la data intrarii in patrimoniul societatii,
- ✓ se evalueaza si se inregistreaza in contabilitate la costul de achizitie si sunt evidentiata in bilant la cost mai putin amortizarea.

Titlurile de stat - evaluarea acestora se realizeaza pe baza valorii de piata.

Depozitele bancare - se evalueaza la valoare nominala plus dobanda acumulata.

Recuperarile din reasigurare - se evalueaza pe baza fluxurilor de numerar aferente reasigurarii. Acestea se calculeaza separat pentru daune si pentru prime. Recuperarile aferente daunelor sunt zero deoarece nivelul daunelor intamplate nu a depasit nivelul retinerii proprii. Recuperarile aferente primelor cuprinde doua componente: o componenta aferenta fluxului de numerar generat de costul

reasigurarii, de venituri din comisioane de reasigurare si o alta componenta aferenta daunelor catastrofale. Recuperarile pentru dauna catastrofala reprezinta diferenta pozitiva dintre dauna catastrofala bruta si retinerea proprie.

Creantele din asigurari/ intermediari se evalueaza la valoarea de intrare corectata cu provizioanele pentru creante neincasate. In Bilantul Solvabilitate II societatea pastreaza aceeasi evaluare, conform evidentelor contabile.

Alte creante - reprezinta alte creante neincasate, corectate cu provizioane pentru alte creante neincasate, iar in Bilantul Solvabilitate II societatea pastreaza aceeasi valoarea mentionata in evidentele contabile.

La „**Numerar si echivalente de numerar**” sunt incluse: casieria, conturile curente la banci/ Trezorerie si depozitele bancare pe termen scurt.

Alte active - In acesta pozitie de active, Societatea inregistreaza in Bilantul Solvabilitate II sumele platite in avans pentru contracte, prestari servicii care au ca perioada de desfasurare o data ulterioara inchiderii exercitiului financiar.

Leasing operational - In bilantul contabil anual nu sunt evidentiata active si obligatii ce decurg din contractele de leasing operational, cheltuielile aferente fiind recunoscute direct in contul de profit si pierdere. Conform IFRS Societatea a evaluat active aferente acestor contracte in suma de 3.093 Mii lei si obligatii in suma de 3.099 Mii lei.

Nu au fost evidentiata creante din taxe amantate.

D.1.2. Comparatie intre valoarea activelor conform Solvabilitate II si valoarea activelor conform evidentelor contabile

In evaluarea activelor s-a pornit de la principiile de recunoastere si evaluare a activelor folosite pentru evidentele contabile si s-au aplicat reevaluari si corectii pentru a respecta principiile de recunoastere si evaluare Solvabilitate II. Astfel, **cheltuielile de achizitie reportate si imobilizarile necorporale** au fost evaluate la zero.

Principalele diferente pe care societatea le inregistreaza intre valorile activelor pe Bilantul Solvabilitate II si valorile activelor conform evidentelor contabile statutare sunt generate in general de metodele diferite de evaluare:

- ✓ **imobilizari necorporale:** in suma de 1.382 Mii RON in bilantul statutar, sunt inregistrate la costul de achizitie si evidentiata in bilant la cost amortizat. In Bilantul Solvabilitate II sunt evaluate la zero;
- ✓ **titlurile de stat:** sunt recunoscute la costul de achizitie si evidentiata in bilantul statutar la cost amortizat. In Bilantul Solvabilitate II acestea sunt evaluate la valoarea de piata.
- ✓ **recuperarile din reasigurare:** in evidentele contabile statutare aceasta reprezinta rezerva de prima cedata plus valoarea daunelor acoperite prin reasigurare. In Bilantul Solvabilitate II acestea reprezinta fluxul de numerar aferent reasigurarii.
- ✓ **depozitele pe termen scurt tip overnight:** sunt evidentiata la pozitia Numerar si echivalent de numerar pe Solvabilitate II, la aceeasi valoare din evidentele contabile.

ANALIZA COMPARATIVA EVIDENTE BILANT STATUTAR CU BILANT SOLVABILITATE II

Mii RON

Active	Valoare conform evidentelor contabile		Valoare solvabilitate II
	01.01.2019	31.12.2019	31.12.2019
Cheltuieli de achizitie reportate	7.539	7.938	0
Imobilizari necorporale	966	1.382	0
Imobilizari corporale detinute pentru uz propriu	444	686	686
Titluri de stat	206.713	250.686	251.317
Depozite bancare	46.561	55.218	54.345
Alte investitii	9	234	234
Rezerva cedata / Recuperari din reasigurare	37.608	37.701	-42.209
Creante din asigurari/intermediari	7.626	8.592	8.592
Alte creante	68	97	97
Numerar si echivalente de numerar	28.215	26.401	27.275
Alte active	256	455	455
Total active	336.005	389.390	300.791

D.2. REZERVE TEHNICE

Pentru evaluarea rezervelor tehnice societatea a elaborat norme interne si metodologii de calcul care urmaresc respectarea principiilor Solvabilitate II. Societatea subscrie riscuri de catastrofe naturale (cutremur, inundatie si alunecari de teren), incadrate intr-o singura linie de activitate: NL7 - Asigurare de incendiu si alte asigurari de bunuri.

Cea mai buna estimare pentru Rezervele tehnice cuprinde doua componente:

- ✓ Cea mai buna estimare pentru rezerva de prime
- ✓ Cea mai buna estimare pentru rezerva de daune

Cea mai buna estimare pentru Rezerva de prime se calculeaza pe baza fluxurilor de numerar aferente politelor active la data evaluarii. Cea mai buna estimare a rezervei de prime este suma a doua componente: o componenta calculata la nivel de polita, bazata pe experienta societatii, si o componenta la nivel de portofoliu, aferenta evenimentelor catastrofale.

Pentru prima componenta, proiectia fluxurilor de numerar se efectueaza la nivel de polita si are la baza caracteristicile contractului de asigurare si costurile aferente portofoliului de asigurari. Durata contractului de asigurare (PAD) este de 12 luni. Deoarece prima de asigurare este platita in avans, in proiectie nu exista intrari de numerar. Iesirile de numerar sunt date de cheltuielile initiale (achizitie si taxe) care sunt deduse la momentul emiterii politei, cheltuielile de administrare, cheltuielile cu daunele si cheltuielile cu gestionarea programului de reasigurare. Aceste cheltuieli sunt impartite uniform pe durata acoperirii riscurilor.

Componenta pentru evenimentele catastrofale se estimeaza la nivelul daunei medii anuale (Annual Average Loss – AAL) inmultita cu ponderea portofoliului in vigoare in portofoliu reasigurat. Pe baza acestei componente se calculeaza recuperari din reasigurare ca diferenta pozitiva dintre valoarea acestei componente si valoarea retinerii proprii. Aceste recuperari sunt reflectate in proiectia fluxurilor de numerar aferente reasigurarii.

Cea mai buna estimare pentru rezerva de daune este calculata pe baza rezervei de daune avizate si a rezervei de daune neavizate, conform evidentelor contabile, la care se adauga o componenta reprezentand cheltuielile nealocate aferente daunelor.

Societatea nu a evidenciat recuperari din reasigurare aferente evenimentelor intamplate.

Marja de risc este calculata prin aplicarea ratei de cost a capitalului la valoarea cerintei de capital de solvabilitate aferenta unui an calendaristic, valoare rezultata inainte de ajustare pentru capacitatea taxelor amanate de a absorbi pierderile.

D.3. ALTE OBLIGATII

D.3.1 Recunoastere si evaluare conform Solvabilitate II

Principalele obligatii recunoscute in Bilantul Solvabilitate II sunt:

- ✓ Rezerve tehnice: cea mai buna estimare si marja de risc
- ✓ Provizioane
- ✓ Obligatii din taxe amanate
- ✓ Datorii catre asigurati si intermediari
- ✓ Datorii catre reasiguratori
- ✓ Alte datorii

In totalul obligatiilor societatii, principalele obligatii ale societatii sunt cele aferente riscurilor subscrise, respectiv rezervele tehnice (75%) si costul reasigurarii (10%).

Mii RON

Analiza Bilant SII - Obligatii	31.12.2018	31.12.2019	Diferente 2019-2018
Rezerve tehnice			
Cea mai buna estimare	61.824	65.391	3.567
Marja de risc	4.972	5.148	177
Provizioane	1.225	1.342	117
Obligatii din Taxe amanate	4.715	8.722	4.007
Datorii catre asigurati si intermediari	98	27	-71
Datorii catre reasiguratori	8.525	9.002	476
Alte datorii	4.929	4.550	-379
Total obligatii	86.288	94.183	7.894

Datoriile catre reasiguratori reprezinta sume de platit reasuratorilor aferente perioadei expirate a contractului de reasigurare. Costul reasigurarii este recunoscut ca obligatie la inceputul contractului de reasigurare, este format din Prima Minima si de Depozit (MDP) si din Ajustare. MDP se plateste in 4 rate trimestriale egale, iar ajustarea se revalueaza trimestrial, pe baza expunerii portofoliului in vigoare la data evaluarii, si este platita dupa expirarea contractului de reasigurare.

Provizioane si Alte datorii: reprezinta provizioane si datorii curente (furnizori, catre salariatii, taxe, impozite)si sunt recunoscute si evaluate conform evidentelor statutare.

Obligatiile din taxe amanate reprezinta impozitul pe profit in suma de 8.722 Mii RON, aferent diferentelor dintre fondurile proprii calculate conform Solvabilitate II si capitalurile proprii conform evidentelor contabile, calculat pe baza cotei unice de impozitare de 16%.

D.3.2. Comparatie intre valoarea obligatiilor conform Solvabilitate II si valoarea obligatiilor conform evidentelor contabile

Principalele diferente intre valoarea obligatiilor conform evidentelor contabile si Solvabilitate II sunt generate de:

- ✓ **Rezervele tehnice:** in Bilantul statutar acestea reprezinta rezerva de prima, rezerva de dauna avizata si neavizata, iar in abordarea Solvabilitate II acestea reprezinta suma celei mai bune estimari si a marjei de risc;
- ✓ **Rezerva de catastrofa:** este evidentiata in contabilitate la 82.406 Mii RON si a fost evaluata (ca obligatie catre terti) la zero in Bilantul Solvabilitate II;
- ✓ **Datoriile catre reasiguratorii:** in Bilantul statutar acestea reprezinta diferenta dintre prima cedata si ratele achitate, ajustate cu comisioanele de reasigurare. Pentru Solvabilitate II sunt evaluate ca diferenta dintre costul reasigurarii (prima cedata), ratele achitate si rezerva de prima cedata la data evaluarii, la care se adauga o suma egala cu comisioanele de reasigurare inregistrate in avans ca urmare a deducerii comisioanelor din obligatia de plata la inceputul contractului de reasigurare, conform conditiilor contractuale.
- ✓ **Obligatii din impozitul amanat:** acestea nu sunt evidentiata in Bilantul statutar;
- ✓ **Alte datorii:** pe statutar acestea reprezinta datorii curente (furnizori, datorii catre salariatii, taxe, impozite si prime pentru polite emise de asiguratorii si care nu sunt intrate in risc).

Din valoarea de pe statutar s-au sczut acele datorii care sunt reflectate in rezerva de prima Solvabilitate II si in recuperari din reasigurare, aferente primelor pentru contractele de asigurare pentru care acoperirea riscurilor incepe ulterior datei de referinta .

ANALIZA COMPARATIVA EVIDENTE BILANT STATUTAR CU BILANT SOLVABILITATE II

Mii RON

Obligatii	Valoare conform evidentelor contabile		Valoare Solvabilitate II
	01.01.2019	31.12.2019	31.12.2019
Rezerve tehnice			
Cea mai buna estimare	88.340	90.796	65.391
Marja de risc	0	0	5.148
Alte rezerve tehnice (catastrofa)	58.454	82.406	0
Provizioane	1.225	1.342	1.342
Obligatii din Taxe amanate	0	0	8.722
Datorii catre asigurati si intermediari	98	27	27
Datorii catre reasiguratorii	44.926	45.489	9.002
Alte datorii	4.929	6.800	4.550
Alte obligatii	1.689	1.713	0
Total obligatii	199.662	228.572	94.183

D.4. METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE

Majoritatea activelor solvabilitate II (titluri de stat) este evaluata la valoare de piata.

Depozitele la banci sunt evaluate la valoare nominala plus dobanda acumulata, ajustata cu gradul de realizare a acesteia, conform experientei societatii.

Creantele sunt evaluate la valoarea din inregistrările contabile diminuata pentru riscul de neincasare.

Conturile curente sunt evaluate la valoare nominala.

Recuperarile din reasigurare sunt evaluate pe baza fluxurilor de numerar.

Alte active, sub 0,5% din total active Solvabilitate II, sunt evaluate la valoarea din evidentele contabile ale Societatii.

Cea mai buna estimare a rezervelor tehnice este evaluata pe baza fluxurilor de numerar, ponderate cu probabilitatea de realizare.

Marja de risc a rezervelor tehnice este calculata pe baza ratei de cost al capitalului aplicata cerintei de capital pe durata existentei obligatiilor aferente portofoliului activ al societatii.

Celelalte obligatii, exceptand obligatiile din taxe amunate, reprezinta sub 16% din total obligatii Solvabilitate II si au fost evaluate la valoarea conform evidentelor contabile ca fiind certe 100%.

D.5. ALTE INFORMATII

Societatea nu detine alte informatii semnificative cu privire la evaluarea activelor si obligatiilor conform prevederilor Solvabilitate II.

E. GESTIONAREA CAPITALULUI

E.1. FONDURI PROPRII

Fondurile proprii in regimul Solvabilitate II reprezinta acumularile Societatii, dupa deducerea tuturor datorilor din raportarea privind bilantul Solvabilitate II, la care se poate adauga valoarea imprumuturilor subordonate daca, la data raportarii, Societatea are contractat acest tip de imprumuturi si daca contractele de imprumut respecta regulile de recunoastere ca fonduri proprii, in conformitate cu regimul Solvabilitate II. PAID S.A. nu a contractat imprumuturi subordonate.

Unul dintre obiectivele strategice ale Societatii il reprezinta consolidarea financiara prin cresterea fondurilor proprii si optimizarea cerintei de capital de solvabilitate. In acest sens Societatea si-a crescut fondurile proprii prin acumularea profiturilor realizate sau a unei parti a acestora.

Pentru anul 2019, conform politicii societatii privind gestionarea capitalurilor, Consiliul de Administratie a propus acordarea de dividende in suma de 8.227 Mii RON. Pentru anii urmasori PAID S.A. isi propune acordarea de dividende, in cuantum de 6% din profitul acumulat, dar nu mai mult decat profitul realizat in anul respectiv, sub conditia respectarii ratei de solvabilitate de minim 175%.

Fondurile proprii ale Societatii la 31 Decembrie 2019 cuprind:

- ✓ **Capitalul social subscris si varsat** - 19.342 Mii RON
- ✓ **Rezerva legala** - in suma de 3.868 Mii RON. In 2019 PAID S.A. nu a mai constituit rezerva legala deoarece a atins nivelul maxim de 20% din capitalul social, inca din anul 2017.
- ✓ **Alte rezerve** - in suma de 105.879 Mii RON reprezinta profitul acumulat in exercitiile financiare anterioare.
- ✓ **Rezultatul reportat** - in suma de 485 Mii RON provine din corectarea erorilor contabile si din trecerea la aplicarea Reglementarilor contabile conform cu Directivele Europene.
- ✓ **Rezultatul exercitiului financiar** - reprezinta profitul net si este in suma de 31.243 Mii RON. Din aceasta suma se acorda dividende in valoare de 8.227 Mii RON.

Profitul sau pierderea se stabilesc cumulat de la inceputul exercitiului financiar. Rezultatul definitiv al exercitiului financiar se stabileste la inchiderea acestuia si reprezinta soldul final al contului de profit si pierdere. Repartizarea profitului se inregistreaza in contabilitate pe destinatii, dupa aprobarea situatiilor financiare anuale.

Excesul de active peste obligatiile societatii la 31.12.2019 reprezinta 206.608 Mii RON (inainte de acordarea de dividende). Ca urmare a propunerii de acordare a dividendelor pentru anul 2019, fondurile proprii ale societatii ajung la 198.381 Mii RON.

Toate **fondurile proprii** ale societatii sunt de nivel 1, fiind formate din capitalul social subscris si varsat in suma de 19.342 Mii RON si din rezerva de reconciliere in suma de 179.039 Mii RON.

Rezerva de reconciliere este constituita in principal din profiturile acumulate, rezerva legala si rezultatul reportat. Rezerva de reconciliere este clasificata in capital de rangul 1 in conformitate cu reglementarile Solvabilitate II.

Rezerva de reconciliere (179.039 Mii RON) reprezinta Excedentul de active peste obligatii (206.608 Mii RON) din care sunt scazute Capitalul social (19.342 Mii RON) si dividendele (8.227 Mii RON).

Analiza comparativa Fonduri proprii Solvabilitate II vs Capitaluri proprii conform evidentelor contabile

Valoarea capitalurilor proprii ale societatii, conform evidentelor contabile, este de 160.818 Mii RON. Diferenta dintre valoarea Fondurilor proprii Solvabilitate II (calculate inainte de acordarea dividendelor) si valoarea Capitalurilor proprii, conform evidentelor contabile, este generata in principal de diferentele de evaluare Solvabilitate II privind: cheltuielile de achizitie reportate, imobilizarile necorporale, titlurile de stat si alte active, rezervele tehnice, recuperari din reasigurare, obligatiile din taxe amanate si alte obligatii.

Mii RON

		31.12.2019	31.12.2018	Variatie 2019 - 2018
Capitaluri proprii conform evidentelor contabile	1	160.818	136.344	24.474
Diferente evaluare "Cheltuieli de achizitie reportate"	2	-7.938	-7.539	-399
Diferente evaluare "Imobilizari necorporale"	3	-1.382	-965	-417
Diferente evaluare "Titluri de stat si alte active"	4	631	-2.337	2.968
Diferente evaluare "Rezerve tehnice" nete	5	-60.452	-39.828	-20.624
Diferente evaluare "Obligatii din taxe amanate"	6	8.722	4.715	4.007
Diferente "Alte obligatii"	7	-2.749	-482	-2.267
Fonduri proprii SII inainte de acordarea de dividende rd(1)+(2)+(3)+(4)-(5)-(6)-(7)	8	206.608	161.098	45.510
Dividende	9	8.227	6.770	1.457
Fonduri proprii SII dupa acordarea de dividende rd(8)-(9)	10	198.381	154.328	44.053

Din analiza prezentata mai sus se poate observa cresterea fondurilor proprii, dupa acordarea de dividende, cu 28,5% fata de anul anterior.

E.2. CERINTA DE CAPITAL DE SOLVABILITATE SI CERINTA DE CAPITAL MINIM

Societatea calculeaza SCR folosind formula standard.

Submodulele care genereaza cerinte semnificative de capital sunt cele pentru riscul de catastrofe naturale si pentru riscul de contrapartida, datorita specificului activitatii de asigurare de dezastre naturale si a nevoii de reducere a riscurilor prin reasigurare.

In calculul SCR PAID S.A. nu foloseste simplificari si nici parametri specifici societatii, in principal datorita lipsei datelor istorice.

In matricea de corelare folosita pentru agregarea submodulelor in cadrul modulului risc de piata, coeficientii de corelatie sunt cei prevazuti pentru situatia in care in calculul cerintei de capital pentru riscul de rata a dobanzii socul relevant este cel de crestere a curbei randamentelor.

Cerinta de capital pentru riscul de catastrofa este generata de expunerea la catastrofele naturale (cutremur si inundatie). Societatea nu foloseste submodulul pentru riscul de catastrofe man-made.

Cerinta de capital pentru riscul operational este calculat conform formulei standard, factorul determinant este volumul de prime castigate in ultimele 12 luni.

Structura pe submodule a cerintei de capital de solvabilitate este data in tabelul urmator:

Mii RON

	31.12.2019	31.12.2018
Cerinta de capital pentru riscul de piata	16.895	15.369
pentru riscul de rata a dobanzii	14.453	12.548
pentru riscul de marja de credit	3.783	1.490
pentru riscul de concentrare	7.885	2.591
pentru riscul valutar	11	5.554
Cerinta de capital pentru riscul de contraparte	21.174	20.792
pentru expuneri de Tip 1	20.179	19.912
pentru expuneri de Tip 2	1.303	1.154
Cerinta de capital pentru riscul de subscriere	61.941	59.987
pentru riscul de prime si rezerve	19.584	18.245
pentru riscul de catastrofe naturale	54.071	52.765
Diversificare	-18.868	-17.822
Cerinta de capital de baza (BSCR)	81.143	78.326
Cerinta de capital pentru riscul operational	4.663	4.535
Cerinta de capital de solvabilitate inainte de ajustare	85.806	82.860
Ajustarea pentru capacitatea impozitelor amanate de a absorbi pierderile	-8.722	-4.715
Cerinta de capital de solvabilitate total SCR	77.084	78.145

Cerinta de Capital de Solvabilitate (SCR) la 31.12.2019 este de 77.084 Mii RON. Rata de solvabilitate este de 257%, dupa acordarea de dividende.

In cursul anului 2019 Societatea si-a crescut semnificativ nivelul investitiilor in titluri ale statului roman denumite in euro, ceea ce a determinat o crestere a cerintei de capital pentru riscul de concentrare, riscul de marja de credit si o reducere a cerintei de capital pentru riscul valutar. Valoarea totala a SCR s-a pastrat la acelasi nivel datorita cresterii valorii impozitelor amanate care au determinat cresterea ajustarii SCR.

Cerinta de Capital Minim (MCR) este de 19.271 Mii RON si reprezinta limita inferioara de 25% din valoarea totala a SCR. Valoarea MCR liniar este sub aceasta limita deoarece primele cedate au o pondere semnificativa in totalul primelor subscribe iar nivelul rezervelor tehnice este destul de redus deoarece societatea nu a fost expusa unor evenimente catastrofale.

Principalele elemente folosite in calculul MCR sunt:

	Mii RON	
	31.12.2019	31.12.2018
Cerinta de capital de solvabilitate-SCR	77.084	78.107
Cea mai buna estimare a rezervelor tehnice, neta de reasigurare	107.600	101.993
Prime subscrise nete de reasigurare	89.782	84.136
MCR liniar	16.848	15.898
MCR combinat	19.271	19.536
Valoarea minima absoluta a MCR (AMCR)	11.893	11.666
MCR	19.271	19.536

Caracteristicile contractului de asigurare obligatorie a locuintelor si activitatea specifica a societatii, limitata prin lege la comercializarea unui singur produs, determina un profil de risc care nu respecta in totalitate anumite ipoteze care stau la baza formulei standard de calcul al cerintei de capital de solvabilitate. Aceste ipoteze se refera la riscul de catastrofe naturale si au impact in valoarea Daunei maxime probabile (PML) care sta la baza calculului cerintei de capital pentru submodulul de catastrofe naturale si submodulul de contrapartida.

Societatea evalueaza periodic consecintele acestor abateri prin calcularea impactului in valoarea totala a SCR. Pentru 31.12.2019 impactul este de 8,2%, sub valoarea de referinta prevazuta de cerintele legale.

Pentru evaluarea acestor abateri se calculeaza PML cu formula standard pentru valoarea medie a locuintelor si se ajusteaza aceasta valoare, pentru a reflecta profilul de risc al societatii. Pe baza acestei valori a PML, se recalculeaza cerinta de capital. Abaterea se masoara prin raportare la cu valoarea totala a SCR calculata pentru PML aferent sumelor asigurate prin PAD (echivalentul in lei a 20.000/10.000 EUR). Toate calculele privind cerinta de capital se efectueaza cu formula standard. Pentru 31.12.2019 impactul este de 8,2%, sub valoarea de referinta prevazuta de cerintele legale. Analiza de senzitivitate arata ca abaterea este sub pragul de semnificatie pentru cresteri ale PML cu pana la 10%.

31.12.2019	Sume asigurate PAD	Valoare totala ajustata (100%)	Mii EUR	
			Senzitivitate	
			105%	110%
Dauna maxima probabila	542.813	856.272	899.085	941.899
Fonduri proprii	41.508	43.164	43.153	43.144
SCR subscriere	12.960	12.960	12.960	12.960
SCR contrapartida	4.430	6.247	6.526	6.759
SCR total	16.129	17.450	17.660	17.838
Abatere SCR total	0,00%	8,19%	9,50%	10,60%

Societatea evalueaza periodic valoarea acestei abateri si urmareste mentinerea valorii acesteia in limitele pragului de semnificatie.

E.3. UTILIZAREA SUBMODULULUI „RISC AL ACTIUNILOR IN FUNCTIE DE DURATA” IN CALCULUL CERINTEI DE CAPITAL DE SOLVABILITATE

Societatea nu aplica in calculul cerintei de capital de solvabilitate submodulul „risc al actiunilor in functie de durata”.

E.4. DIFERENTE INTRE FORMULA STANDARD SI EVENTUALELE MODELE INTERNE UTILIZATE

Societatea nu utilizeaza model intern.

E.5. NECONFORMITATEA CU CERINTA DE CAPITAL MINIM SI NECONFORMITATEA CU CERINTA DE CAPITAL DE SOLVABILITATE

In cursul anului 2019 PAID S.A. nu s-a aflat in situatia de neconformitate din punct de vedere al cerintelor de solvabilitate, Societatea detinand o rata de solvabilitate supraunitara.

Atat Cerinta de Capital de Solvabilitate (SCR) cat si Cerinta de Capital Minim (MCR) sunt acoperite cu fonduri proprii de nivel 1.

	2018	2019
Total Active SII	247,386	300,791
Total Pasive SII	86,288	94,183
Fonduri proprii	161,098	206,608
Cerinta de capital de solvabilitate (SCR)	78,145	77,084
Cerinta de capital minim (MCR)	19,536	19,271
Dividende	6,770	8,227
Fonduri proprii dupa acordarea de dividende	154,328	198,381
Acoperirea SCR dupa acordarea de dividende (%)	197%	257%
Acoperirea MCR dupa acordarea de dividende (%)	790%	1029%

E.6. ALTE INFORMATII

Societatea nu detine alte informatii semnificative cu privire la gestionarea capitalului.

F. MACHETE DE RAPORTARE CANTITATIVA

S.02.01.02 – BILANT		
		Valoare Solvency II Mii RON
ACTIVE		
Imobilizari necorporale	R0030	0
Creante privind impozitul amanat	R0040	0
Fondul surplus aferent beneficiilor pentru pensii	R0050	0
Imobilizari corporale detinute pentru uz propriu	R0060	686
Investitii (altele decat activele detinute pentru contractele index-linked si unit-linked)	R0070	305.896
Bunuri (altele decat cele pentru uz propriu)	R0080	0
Detineri in societati afiliate, inclusiv participatii	R0090	0
Actiuni	R0100	0
Actiuni – cotate	R0110	0
Actiuni – necotate	R0120	0
Obligatiuni	R0130	251.317
Titluri de stat	R0140	251.317
Obligatiuni corporative	R0150	0
Obligatiuni structurate	R0160	0
Titluri de valoare garantate cu garantii reale	R0170	0
Organisme de plasament colectiv	R0180	0
Instrumente derivate	R0190	0
Depozite, altele decat echivalentele de numerar	R0200	54.345
Alte investitii	R0210	234
Active detinute pentru contractele index-linked si unit-linked	R0220	0
Imprumuturi si credite ipotecare	R0230	0
Imprumuturi garantate cu politele de asigurare	R0240	0
Imprumuturi si credite ipotecare acordate persoanelor fizice	R0250	0
Alte imprumuturi si credite ipotecare	R0260	0
Sume recuperabile din contracte de reasigurare pentru:	R0270	-42.209
Asigurare generala si asigurare de sanatate cu baze tehnice similare asigurarii generale	R0280	-42.209
Asigurare generala, fara asigurarea de sanatate	R0290	-42.209
Asigurare de sanatate cu baze tehnice similare asigurarii generale	R0300	0
Asigurare de viata si asigurare de sanatate cu baze tehnice similare asigurarii de viata, fara asigurarea de sanatate si contractele index-linked si unit-linked	R0310	0
Asigurare de sanatate cu baze tehnice similare asigurarii de viata	R0320	0
Asigurare de viata, fara asigurarea de sanatate si asigurarea de tip index-linked si unit-linked	R0330	0
Asigurare de viata de tip index-linked si unit-linked	R0340	0
Depozite pentru societati cedente	R0350	0
Creante de asigurare si de la intermediari	R0360	8.592
Creante de reasigurare	R0370	0
Creante (comerciale, nelegate de asigurari)	R0380	97
Actiuni proprii (detinute direct)	R0390	0
Sume datorate in raport cu elemente de fonduri proprii sau fonduri initiale apelate, dar inca nevarsate	R0400	0
Numerar si echivalente de numerar	R0410	27.275
Alte active care nu figureaza in alta parte	R0420	455
Total active	R0500	300.791

OBLIGATII		
Rezerve tehnice – asigurare generala	R0510	70.540
Rezerve tehnice – asigurare generala (fara asigurarea de sanatate)	R0520	70.540
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0530	0
Cea mai buna estimare	R0540	65.391
Marja de risc	R0550	5.148
Rezerve tehnice – asigurarea de sanatate (cu baze tehnice similare asigurarii generale)	R0560	0
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0570	0
Cea mai buna estimare	R0580	0
Marja de risc	R0590	0
Rezerve tehnice – asigurarea de viata (fara contractele index-linked si unit-linked)	R0600	0
Rezerve tehnice – asigurarea de sanatate (cu baze tehnice similare asigurarii de viata)	R0610	0
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0620	0
Cea mai buna estimare	R0630	0
Marja de risc	R0640	0
Rezerve tehnice – asigurarea de viata (fara asigurarea de sanatate si asigurarea de tip index-linked si unit-linked)	R0650	0
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0660	0
Cea mai buna estimare	R0670	0
Marja de risc	R0680	0
Rezerve tehnice – asigurarea de tip index-linked si unit-linked	R0690	0
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0700	0
Cea mai buna estimare	R0710	0
Marja de risc	R0720	0
Alte rezerve tehnice	R0730	0
Obligatii contingente	R0740	0
Rezerve, altele decat rezervele tehnice	R0750	1.342
Obligatii pentru beneficii aferente pensiilor	R0760	0
Depozite de la reasuratori	R0770	0
Obligatii privind impozitul amanat	R0780	8.722
Instrumente derivate	R0790	0
Datorii catre institutii de credit	R0800	0
Obligatii financiare, altele decat datoriile catre institutii de credit	R0810	0
Obligatii de plata din asigurare si catre intermediari	R0820	27
Obligatii de plata din reasigurare	R0830	9.002
Obligatii de plata (comerciale, nelegate de asigurari)	R0840	4.550
Datorii subordonate	R0850	0
Datorii subordonate care nu sunt incluse in fondurile proprii de baza	R0860	0
Datorii subordonate care sunt incluse in fondurile proprii de baza	R0870	0
Alte obligatii care nu figureaza in alta parte	R0880	0
Total obligatii	R0900	94.183
Excedentul de active fata de obligatii	R01000	206.608

S.05.01.02 - PRIME, DAUNE SI CHELTUIELI PE LINII DE AFACERI			
		Asigurare de incendiu si alte asigurari de bunuri Mii RON	Total Mii RON
		C0070	C0200
Prime subscribe			
Brut – Asigurare directa	R0110	159.341	159.341
Brut – Primiri in reasigurare proportionala	R0120	0	0
Brut – Primiri in reasigurare neproportionala	R0130	X	X
Partea reasuratorilor	R0140	69.559	69.559
Net	R0200	89.782	89.782
Prime castigate			
Brut – Asigurare directa	R0210	155.432	155.432
Brut – Primiri in reasigurare proportionala	R0220	0	0
Brut – Primiri in reasigurare neproportionala	R0230	X	X
Partea reasuratorilor	R0240	69.466	69.466
Net	R0300	85.966	85.966
Daune aparute			
Brut – Asigurare directa	R0310	4.015	4.015
Brut – Primiri in reasigurare proportionala	R0320	0	0
Brut – Primiri in reasigurare neproportionala	R0330	X	X
Partea reasuratorilor	R0340	0	0
Net	R400	4.015	4.015
Variatiile altor rezerve tehnice			
Brut – Asigurare directa	R0410	23.952	23.952
Brut – Primiri in reasigurare proportionala	R0420	0	0
Brut – Primiri in reasigurare neproportionala	R0430	X	X
Partea reasuratorilor	R0440	0	0
Net	R0500	23.952	23.952
Cheltuieli tehnice suportate	R0550	26.785	26.785
Alte cheltuieli tehnice	R1200	X	2.686
Total cheltuieli tehnice	R1300	X	29.471

S.25.01.21 - CERINTA DE CAPITAL DE SOLVABILITATE – PENTRU SOCIETATILE CARE APLICA FORMULA STANDARD				
		Cerinta de capital de solvabilitate –brut Mii RON	USP	Simplificari
		C0110	C0090	C0100
Risc de piata	R0010	16.895	X	0
Risc de contrapartida	R0020	21.174	X	X
Risc de subscriere pentru asigurarea de viata	R0030	0	0	0
Risc de subscriere pentru asigurarea de sanatate	R0040	0	0	0
Risc de subscriere pentru asigurarea generala	R0050	61.941	0	0
Diversificare	R0060	-18.868	X	X
Risc aferent imobiliarilor necorporale	R0070	0	X	X
Cerinta de capital de solvabilitate de baza	R0100	81.143	X	X
Calcularea cerintei de capital de solvabilitate		C0100		
Risc operational	R0130	4.663		
Capacitatea rezervelor tehnice de a absorbi pierderile	R0140	0		
Capacitatea impozitelor amanate de a absorbi pierderile	R0150	-8.722		
Cerinta de capital pentru activitatile desfasurate in conformitate cu articolul 4 din Directiva 2003/41/CE	R0160	0		
Cerinta de capital de solvabilitate fara majorarea de capital de solvabilitate	R0200	77.084		
Majorarea de capital de solvabilitate deja impusa	R0210	0		
Cerinta de capital de solvabilitate	R0220	77.084		
Alte informatii privind SCR				
Cerinta de capital pentru submodulul „risc aferent devalorizarii actiunilor in functie de durata”	R0400	0		
Valoarea totala a cerintei de capital de solvabilitate notionale pentru partea ramasa	R0410	0		
Valoarea totala a cerintei de capital de solvabilitate notionale pentru fondurile dedicate	R0420	0		
Valoarea totala a cerintei de capital de solvabilitate notionale pentru portofoliile aferente primei de echilibrare	R0430	0		
Efectele diversificarii generate de fondurile dedicate agregare nSCR pentru articolul 304	R0440	0		
Abordarea in ceea ce priveste rata de impozitare		C0109		
Abordare bazata pe rata medie de impozitare	R0590	No		
Calcularea capacitatii impozitelor amanate de a absorbi pierderile		C0130		
LAC DT	R0640	-8.722		
LAC DT justificata prin reluarea datoriilor privind impozitul amanat	R0650	-8.722		
LAC DT justificata prin raportarea la un probabil profit economic impozabil viitor	R0660	0		
LAC DT justificata prin reportare, exercitiul in curs	R0670	0		
LAC DT justificata prin reportare, exercitiile urmatoare	R0680	0		
LAC DT maxima	R0690	-8.722		

S.17.01.02 - REZERVE TEHNICE PENTRU ASIGURARI GENERALE			
		Asigurare de incendiu si alte asigurari de bunuri Mii RON	Total obligatii de asigurare generala Mii RON
		C0080	C0180
Rezerve tehnice calculate ca intreg	R0010	0	0
Total sume recuperabile din contracte de reasigurare/de la vehicule investitionale si din reasigurari finite dupa ajustarea cu pierderile estimate cauzate de nerespectarea clauzelor contractuale de catre contrapartida corespunzatoare rezervelor tehnice calculate ca intreg	R0050	0	0
Rezerve tehnice calculate ca suma dintre cea mai buna estimare si marja de risc		X	X
Cea mai buna estimare		X	X
Rezerve de prime			
Brut	R0060	54.953	54.953
Total cuantumuri recuperabile din contracte de reasigurare/de la vehicule investitionale si din reasigurari finite dupa ajustarea cu pierderile estimate cauzate de nerespectarea clauzelor contractuale de catre contrapartida	R0140	-42.209	-42.209
Cea mai buna estimare neta a rezervelor de prime	R0150	97.162	97.162
Rezerve de daune			
Brut	R0160	10.438	10.438
Total cuantumuri recuperabile din contracte de reasigurare/de la vehicule investitionale si din reasigurari finite dupa ajustarea cu pierderile estimate cauzate de nerespectarea clauzelor contractuale de catre contrapartida	R0240	0	0
Cea mai buna estimare neta a rezervelor de daune	R0250	10.438	10.438
Total cea mai buna estimare – brut	R0260	65.391	65.391
Total cea mai buna estimare – net	R0270	107.600	107.600
Marja de risc	R0280	5.148	5.148
Cuquantumul aferent aplicarii masurii tranzitorii pentru rezervele tehnice			
Rezerve tehnice ca intreg	R0290	0	0
Cea mai buna estimare	R0300	0	0
Marja de risc	R0310	0	0
Rezerve tehnice – total			
Rezerve tehnice – total	R0320	70.540	70.540
Cuquantumuri recuperabile din contracte de reasigurare/de la vehicule investitionale si din reasigurari finite dupa ajustarea cu pierderile estimate cauzate de nerespectarea clauzelor contractuale de catre contrapartida – total	R0330	-42.209	-42.209
Rezerve tehnice minus cuquantumurile recuperabile din contracte de reasigurare/de la vehicule investitionale si din reasigurari finite – total	R0340	112.749	112.749

S.23.01.01 - FONDURI PROPRII Mii RON		Total	Rangul 1 nerestricționat	Rangul 1 – restricționat	Rangul 2	Rangul 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Fonduri proprii de baza inaintea deduceri pentru participatiile detinute in alte sectoare financiare, astfel cum se prevede la articolul 68 din Regulamentul delegat (UE) 2015/35		X	X	X	X	X
Capital social ordinar (incluzand actiunile proprii)	R0010	19.342	19.342	X	0	X
Contul de prime de emisiune aferent capitalului social ordinar	R0030	0	0	X	0	X
Fondurile initiale, contributiile membrilor sau elementul de fonduri proprii de baza echivalent pentru societatile mutuale si de tip mutual	R0040	0	0	X	0	X
Conturile subordonate ale membrilor societatii mutuale	R0050	0	X	0	0	0
Fonduri surplus	R0070	0	0	X	X	X
Actiuni preferentiale	R0090	0	X	0	0	0
Contul de prime de emisiune aferent actiunilor preferentiale	R0110	0	X	0	0	0
Rezerva de reconciliere	R0130	179.039	179.039	X	X	X
Datorii subordonate	R0140	0	X	0	0	0
O suma egala cu valoarea creantelor nete privind impozitul amanat	R0160	0	X	X	X	0
Alte elemente de fonduri proprii aprobate de autoritatea de supraveghere ca fonduri proprii de baza care nu sunt mentionate mai sus	R0180	0	0	0	0	0
Fonduri proprii din situatiile financiare care nu ar trebui sa fie reprezentate de rezerva de reconciliere si nu indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fonduri proprii Solvabilitate II		X	X	X	X	X
Fonduri proprii din situatiile financiare care nu ar trebui sa fie reprezentate de rezerva de reconciliere si nu indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fonduri proprii Solvabilitate II	R0220	0	X	X	X	X
Deduceri		X	X	X	X	X
Deduceri pentru participatiile detinute in institutii financiare si de credit	R0230	0	0	0	0	0
Total fonduri proprii de baza dupa deducere	R0290	198.381	198.381	0	0	0
Fonduri proprii auxiliare		X	X	X	X	X
Capitalul social ordinar nevarsat si neapelat, platibil la cerere	R0300	0	0	X	0	X
Fondurile initiale, contributiile membrilor sau elementul de fonduri proprii de baza echivalent pentru societatile mutuale si de tip mutual nevarsate si neapelate, platibile la cerere	R0310	0	0	X	0	X
Actiunile preferentiale nevarsate si neapelate, platibile la cerere	R0320	0	0	X	0	0
Un angajament obligatoriu din punct de vedere juridic de a subscrie si a plati datoriile subordonate la cerere	R0330	0	0	X	0	0
Acreditivale si garantiile prevazute la articolul 96 alineatul (2) din Directiva 2009/138/CE	R0340	0	0	X	0	X
Acreditivale si garantii, altele decat cele prevazute la articolul 96 alineatul (2) din Directiva 2009/138/CE	R0350	0	0	X	0	0
Contributiile suplimentare ale membrilor, prevazute la articolul 96 alineatul (3) primul paragraf din Directiva 2009/138/CE	R0360	0	0	X	0	X
Contributii suplimentare ale membrilor – altele decat cele prevazute la articolul 96 alineatul (3) primul paragraf din Directiva 2009/138/CE	R0370	0	0	X	0	0
Alte fonduri proprii auxiliare	R0390	0	0	X	0	0
Total fonduri proprii auxiliare	R0400	0	0	0	0	0
Fonduri proprii disponibile si eligibile		X	X	X	X	X
Total fonduri proprii disponibile pentru indeplinirea SCR	R0500	198.381	198.381	0	0	0
Total fonduri proprii disponibile pentru indeplinirea MCR	R0510	198.381	198.381	0	0	X
Total fonduri proprii eligibile pentru indeplinirea SCR	R0540	198.381	198.381	0	0	0
Total fonduri proprii eligibile pentru indeplinirea MCR	R0550	198.381	198.381	0	0	X
SCR	R0580	77.084	X	X	X	X
MCR	R0600	19.271	X	X	X	X
Raportul dintre fondurile proprii eligibile si SCR	R0620	257	X	X	X	X
Raportul dintre fondurile proprii eligibile si MCR	R0640	1029%	X	X	X	X
		C0060				
Rezerva de reconciliere		X	X			
Excedentul de active fata de obligatii	R0700	206.608	X			
Actiuni proprii (detinute direct si indirect)	R0710	0	X			
Dividendele, distribuirile si cheltuielile previzibile	R0720	8.227	X			
Alte elemente de fonduri proprii de baza	R0730	19.342	X			
Ajustarea cu elementele de fonduri proprii restrictionate aferente portofoliilor pentru prima de echilibrare si fondurilor dedicate	R0740	0	X			
Rezerva de reconciliere	R0760	179.039	X			
Profiturile estimate		X	X			
Profituri estimate incluse in primele viitoare (EPIFP) – Asigurare de viata	R0780	0	0			
Profituri estimate incluse in primele viitoare (EPIFP) – Asigurare generala	R0790	0	0			
Total profituri estimate incluse in primele viitoare (EPIFP)	R0800	0	0			

S.28.01.01 - CERINTA DE CAPITAL MINIM – NUMAI ACTIVITATEA DE ASIGURARE SAU REASIGURARE DE VIATA SAU NUMAI ACTIVITATEA DE ASIGURARE SAU REASIGURARE GENERALA			
Componenta de formula liniara pentru obligatii de asigurare si de reasigurare generale			
Mii RON			C0010
MCR_{NL}	Rezultat	R0010	16.848
		Cea mai buna estimare neta (fara reasigurare/ vehicule investitionale) si rezerve tehnice calculate ca intreg	Prime subscribe nete (fara reasigurare) in ultimele 12 luni
		C0020	C0030
Asigurare si reasigurare proportionala pentru cheltuieli medicale	R0020	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de protectie a veniturilor	R0030	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de accidente de munca si boli profesionale	R0040	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de raspundere civila auto	R0050	0	0
Alte asigurari si reasigurari proportionale auto	R0060	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala maritima, aviatica si de transport	R0070	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de incendiu si alte asigurari de bunuri	R0080	107.600	89.782
Asigurare si reasigurare proportionala de raspundere civila generala	R0090	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de credite si garantii	R0100	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de protectie juridica	R0110	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de asistenta	R0120	0	0
Asigurare si reasigurare proportionala de pierderi financiare diverse	R0130	0	0
Reasigurare neproportionala de sanatate	R0140	0	0
Reasigurare neproportionala de accidente si raspunderi	R0150	0	0
Reasigurare neproportionala maritima, aviatica si de transport	R0160	0	0
Reasigurare neproportionala de bunuri	R0170	0	0
Calcularea MCR totala		C0070	
MCR liniar	R0300	16.848	
SCR	R0310	77.084	
Plafonul MCR	R0320	34.688	
Pragul MCR	R0330	19.271	
MCR combinat	R0340	19.271	
Valoarea minima absoluta a MCR (AMCR)	R0350	11.893	
		C0070	
Cerinta de capital minim	R0400	19.271	

